



ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)

กลุ่มบูรณาการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิไลศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

(ฉบับปรับปรุง)



สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี



โครงการจัดทำสื่อ ๒๐ พรรษา  
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

## ชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (สำหรับครูผู้สอน)

กลุ่มบูรณาการ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิไลศิลป์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

(ฉบับปรับปรุง)



สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

## คำชี้แจง

### ๑. แนวคิดหลัก

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มบูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ เป็นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างวิชา โดยมีกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเป็นแกน และบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ศิลปะ สุขศึกษาและพลศึกษา การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ โดยใช้ทักษะกระบวนการ จัดกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ทักษะกระบวนการจากครูผู้สอนที่อธิบายแนวคิดและ องค์ความรู้ในช่วงต้นชั่วโมงจากนั้นจึงให้นักเรียนฝึกปฏิบัติแบบร่วมมือร่วมใจ โดยการทำงานแบบจับคู่ หรือเป็นกลุ่มย่อย รวมทั้งฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมจากการทำกิจกรรมเดียว

### ๒. การเตรียมตัวของครู

ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาหน่วยการเรียนรู้ล่วงหน้าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนรู้และเตรียมใบงานใบกิจกรรมให้ครบถ้วน โดยศึกษาใบความรู้สำหรับครู แบบทดสอบ ก่อนเรียนและหลังเรียน สื่อประกอบการจัดกิจกรรม เฉลยกิจกรรมและลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรม

### ๓. สื่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ประกอบด้วย

๓.๑ ใบงาน - ใบกิจกรรม - ใบความรู้ สำหรับใช้ในการจัดการเรียนรู้กิจกรรมกลุ่มย่อย กิจกรรม จับคู่และกิจกรรมเดี่ยว โดยใช้สัญลักษณ์ ★ และสีแสดงระดับชั้นเรียน เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ใช้สีส้ม และมีรูปดาว ★★★★★ จำนวน ๔ ดวง

๓.๒ เกม บัตรคำ และบัตรภาพ ใช้ประกอบการเรียนรู้ ช่วยสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

### ๔. ลักษณะชุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ชุดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ จัดทำเป็น หน่วยการเรียนรู้ (Learning Unit) โดยผ่านการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ นำผลการวิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียน

ได้พัฒนาการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้เกิดคุณลักษณะตามค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ การดำรงตนโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีระเบียบวินัย อดทน เคารพกฎหมาย และการมีสติ รู้คิด รู้ทำ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้นี้ให้ละเอียดจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ให้พร้อม ประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมสถานการณ์ และการเรียนรู้ของนักเรียนได้ สำหรับภาคเรียนที่ ๒ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ ๕ หน่วย ดังนี้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เด็กไทยใฝ่ดี
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ โลกสวยด้วยมือเรา
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ชีวิตสุขสันต์ในบ้านของเรา
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์
- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ อาเซียนศึกษา

**๕. แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔**

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ กำหนดให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ ใน ๑ หน่วยการเรียนรู้จะประกอบไปด้วยหน่วยย่อย แต่ละหน่วยย่อยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะประกอบด้วย ขอบเขตเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ สำหรับใช้ในการสอนแต่ละครั้ง แบ่งเป็นชั่วโมงที่ ๑ ชั่วโมงที่ ๒ และหรือชั่วโมงที่ ๓ โดยมีเนื้อหาต่อเนื่องกัน สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการประเมินแยกตามเป็นเนื้อหาและองค์ประกอบของแผนแต่ละแผน เพื่อให้เกิดความสะดวกในการสอน

**๖. สัญลักษณ์ที่ใช้**

ในชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มบูรณาการ สัญลักษณ์พิมพ์ไว้ในกรอบด้านบนมีความหมาย ดังนี้



## สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำชี้แจง

สารบัญ

ส่วนที่ ๑

โครงสร้างของชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้  
แนวการจัดการเรียนรู้บูรณาการ  
โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ

ส่วนที่ ๒

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ  
ลำดับการนำเสนอแนวคิดหลัก  
โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๙

หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย

ใบสรุปหน้าหน่วยย่อยที่ ๑

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยย่อยที่ ๑

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เจาะเวลาหาอดีต

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เจาะเวลาหาอดีต

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ย้อนรอยอดีต

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ ย้อนรอยอดีต

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ความเป็นมาของท้องถิ่น

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ความเป็นมาของท้องถิ่น

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ท้องถิ่นของเรา

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ท้องถิ่นของเรา

## สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

### หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น

ใบสรุปหน้าหน่วยย่อยที่ ๒

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยย่อยที่ ๒

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ พัฒนาการของมนุษย์

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ พัฒนาการของมนุษย์

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ พัฒนาการของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ พัฒนาการของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ อารยธรรมของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ อารยธรรมของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาการของท้องถิ่น

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาการของท้องถิ่น

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ จากท้องถิ่นสู่มนุษยชาติ

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ จากท้องถิ่นสู่มนุษยชาติ

### หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง

ใบสรุปหน้าหน่วยย่อยที่ ๓

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้หน่วยย่อยที่ ๓

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ อาณาจักรสุโขทัย

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ อาณาจักรสุโขทัย

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ วิถีกรรมบรรพบุรุษสมัยสุโขทัย

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ วิถีกรรมบรรพบุรุษสมัยสุโขทัย

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ สืบสานภูมิปัญญาสุโขทัย

แนวการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ สืบสานภูมิปัญญาสุโขทัย

# ส่วนที่ ๑



โครงสร้างของชุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้  
หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔



## แนวทางการจัดการเรียนรู้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔	
ภาคเรียนที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๒
<p>๑. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เศรษฐิน้อย (๔๐ ชั่วโมง)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● หน่วยย่อยที่ ๑ ชีวิตพอเพียง</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๒ ออมไว้ไม่ขัดสน</li> </ul>	<p>๑. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เด็กไทยใฝ่ดี (๔๐ ชั่วโมง)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● หน่วยย่อยที่ ๑ มุ่งมั่นและศรัทธา</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๒ ปฏิบัติมาเป็นกิจ</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๓ พากิจแจ่มใส</li> </ul>
<p>๒. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สุขภาพดีชีวีเป็นสุข (๔๐ ชั่วโมง)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● หน่วยย่อยที่ ๑ รักตัวเราเท่าฟ้า</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๒ สนุกกับเกมกีฬา</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๓ สุขภาพดีมีสุข</li> </ul>	<p>๒. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ โลกสวยด้วยมือเรา (๔๐ ชั่วโมง)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● หน่วยย่อยที่ ๑ รอบตัวน่ารู้</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๒ มองดูธรรมชาติ</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๓ ซึมซาบการเปลี่ยนแปลง</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๔ หวงแหวนสิ่งแวดล้อม</li> </ul>
<p>๓. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ คนดีศรีแผ่นดิน(๓๐ ชั่วโมง)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● หน่วยย่อยที่ ๑ ต้นกล้าคนดี</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๒ สิทธิเด็กไทย</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๓ วิธีประชาธิปไตย</li> </ul>	<p>๓. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ชีวิตสุขสันต์ในบ้านของเรา (๔๐ ชั่วโมง)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● หน่วยย่อยที่ ๑ ครอบครัวอุ่นใจ</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๒ ช่างคิดซ่อมแซม</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๓ ผักสวนครัวรั้วกินได้</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๔ บ่มเลี้ยงให้ยั่งยืน</li> </ul>
<p>๔. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เด็กไทยหัวใจสร้างสรรค์ (๒๐ ชั่วโมง)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● หน่วยย่อยที่ ๑ ท่องไปในโลกกว้าง</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๒ สู่เส้นทางเศรษฐกิจ</li> </ul>	<p>๔. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์(๔๐ ชั่วโมง)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง</li> </ul>
<p>๕. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ สุนทรียศิลป์ (๓๐ ชั่วโมง)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● หน่วยย่อยที่ ๑ กำเนิดงานศิลป์</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๒ จินตนาการสรรหา</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๓ ลีลาวัฒนธรรมไทย</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๔ นำภูมิปัญญาสู่สากล</li> </ul>	<p>๕. หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ อาเซียนศึกษา (๒๐ ชั่วโมง)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>● หน่วยย่อยที่ ๑ เพื่อนบ้านของฉัน</li> <li>● หน่วยย่อยที่ ๒ สัมพันธ์ฉันท์มิตร</li> </ul>

โครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้บูรณาการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๑	เศรษฐศาสตร์น้อย	<p><b>มฐ. ศ ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓</p> <p><b>มฐ. ศ ๓.๒</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๒</p> <p><b>มฐ. ท ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๖</p> <p><b>มฐ. ท ๒.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๖</p> <p><b>มฐ. ท ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๔</p> <p><b>มฐ. ค ๒.๒</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒</p> <p><b>มฐ. ค ๖.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๔</p> <p><b>มฐ. ศ ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๕</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการ</li> <li>- สิทธิพื้นฐานและรักษาผลประโยชน์ของตนเองในฐานะผู้บริโภค</li> <li>- หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง</li> <li>- ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของคนในชุมชน</li> <li>- หน้าที่เบื้องต้นของเงิน</li> <li>- ความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</li> <li>- การเขียนบันทึกและเขียนรายงานจากกการศึกษาค้นคว้า</li> <li>- การพูดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู</li> <li>- การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู</li> <li>- การแก้ปัญหาเกี่ยวกับการวัดความยาว การชั่ง การตวง เงิน และเวลา</li> <li>- การเขียนบันทึกรายรับรายจ่าย</li> <li>- การใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสารการสื่อความหมายและการนำเสนอได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม</li> <li>- ทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์สร้างสรรค์งานวาดภาพระบายสี</li> </ul>	๔๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		<b>มฐ. ง ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒  <b>มฐ. ต ๔.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑	- การทำงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างเป็น ขั้นตอนด้วยความขยัน อดทน รับผิดชอบและ ซื่อสัตย์  - การฟังและพูด/อ่าน ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในห้องเรียนและสถานศึกษา	
๒	สุขภาพดีชีวิต เป็นสุข	<b>มฐ. พ ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓  <b>มฐ. พ ๒.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓  <b>มฐ. พ ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๔	- การเจริญเติบโตและพัฒนาการของร่างกาย และจิตใจตามวัย  - ความสำคัญของกล้ามเนื้อ กระดูกและข้อที่มี ผลต่อสุขภาพ การเจริญเติบโตและ พัฒนาการ  - วิถีดูแลกล้ามเนื้อ กระดูกและข้อให้ทำงาน อย่างมีประสิทธิภาพ  - คุณลักษณะของความเป็นเพื่อนและสมาชิก ที่ดีของครอบครัว  - แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับเพศของตน ตามวัฒนธรรมไทย  - ยกตัวอย่างวิธีการปฏิเสธการกระทำที่เป็น อันตรายและไม่เหมาะสมในเรื่องเพศ  - การควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการ เคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ทั้งแบบ อยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ  - การฝึกกายบริหารท่ามือเปล่าประกอบ จังหวะ  - การเล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด  - การเล่นเกมกีฬาพื้นฐาน	๔๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		<b>มฐ. พ ๓.๒</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การออกกำลังกาย เล่นเกม และกีฬาที่ตนเองชอบและมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลพัฒนาการของตนเองตามตัวอย่างและแบบปฏิบัติของผู้อื่น</li> <li>- การปฏิบัติตามกฎ กติกาการเล่นกีฬาพื้นฐานตามชนิดกีฬาที่เล่น</li> </ul>	
		<b>มฐ. พ ๔.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๔	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพ</li> <li>- สภาวะอารมณ์ ความรู้สึกที่มีผลต่อสุขภาพ</li> <li>- วิเคราะห์ข้อมูลบนฉลากอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพ เพื่อการเลือกบริโภค</li> <li>- การทดสอบและปรับปรุงสมรรถภาพทางกายตามผลการทดสอบสมรรถภาพ</li> </ul>	
		<b>มฐ. พ ๕.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ความสำคัญของการใช้ยาอย่างถูกวิธี</li> <li>- วิถีปฐมพยาบาลเมื่อได้รับอันตรายจากการใช้ยาผิด สารเคมี แมลงสัตว์กัดต่อย และการบาดเจ็บจากการเล่นกีฬา</li> <li>- วิเคราะห์ผลเสียของการสูบบุหรี่ และการดื่มสุราที่มีต่อสุขภาพและการป้องกัน</li> </ul>	
		<b>มฐ. ท ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๗	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การอ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</li> </ul>	
		<b>มฐ. ท ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การพูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู</li> </ul>	
		<b>มฐ. ศ ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๕	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุอุปกรณ์สร้างสรรค์งานวาดภาพระบายสี</li> </ul>	
		<b>มฐ. ง ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๔	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน</li> </ul>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๓	เด็กไทยใฝ่ดี	<p><b>มฐ. ศ ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๔</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๕</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๖</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๗</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๘</p> <p><b>มฐ. ศ ๑.๒</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓</p>	<p>- ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนา ที่ตนนับถือในฐานะเป็นศูนย์รวมจิตใจของ ศาสนิกชน</p> <p>- พุทธประวัติตั้งแต่บรรลุนิพพานถึงประกาศ ธรรม หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือ</p> <p>- การประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนิน ชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่อง เล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง</p> <p>- การแสดงความเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติ ตามหลักธรรม ในพระพุทธศาสนาหรือ หลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>- เข้าร่วมการทำความดีของตนเอง บุคคลใน ครอบครัว โรงเรียนและชุมชนตามหลักศาสนา พร้อมทั้งบอกแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต</p> <p>- เห็นคุณค่าและสวดมนต์แผ่เมตตา มีสติที่เป็น พื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาหรือการ พัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด</p> <p>- ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาที่ตน นับถือ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นชาติได้อย่าง สมานฉันท์</p> <p>- อธิบายประวัติศาสดาของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป</p> <p>- ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการ บำรุงรักษาศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ</p> <p>- มรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี</p> <p>- ปฏิบัติตน ในศาสนพิธี พิธีกรรมและวัน สำคัญ ทางศาสนาได้ถูกต้อง</p>	๔๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		<p><b>มฐ. ศ ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๗</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๘</p> <p><b>มฐ. ง ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การวาดภาพพระบายสี โดยใช้สีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็น ถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการ</li> <li>- การเปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์ของตนเองและบุคคลอื่น</li> <li>- เหตุผลในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย</li> </ul>	
๔	คนดีศรีแผ่นดิน	<p><b>มฐ. ส ๒.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๔</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๕</p> <p><b>มฐ. ส ๒.๒</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓</p> <p><b>มฐ. ศ ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน</li> <li>- การเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี</li> <li>- วิเคราะห์สิทธิพื้นฐานที่เด็กทุกคนพึงได้รับตามกฎหมาย</li> <li>- ความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น</li> <li>- วิธีการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในชีวิตประจำวัน</li> <li>- อำนาจอธิปไตยและความสำคัญของระบอบประชาธิปไตย</li> <li>- บทบาทหน้าที่ของพลเมืองในกระบวนการเลือกตั้ง</li> <li>- ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</li> <li>- การแสดง การเคลื่อนไหวในจังหวะต่าง ๆ ตามความคิดของตน</li> </ul>	๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		<b>มฐ. ท ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๖  <b>มฐ. ต ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑	- การพูดแสดงความรู้ ความคิดเห็นและ ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู  - มารยาทในการฟัง การดู และการพูด - การปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และ คำแนะนำ (instructions) ง่ายๆ ที่ฟังหรืออ่าน	
๕	โลกสวย ด้วยมือเรา	<b>มฐ. ส. ๕.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒  ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๓  <b>มฐ. ส. ๕.๒</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป. ๔/๓  <b>มฐ. ศ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๗  ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๕  <b>มฐ. ง ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑  ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๒  ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๓  ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๔	- ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดตนเอง - แหล่งทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด ของตนเอง - ลักษณะทางกายภาพที่ส่งผลต่อแหล่ง ทรัพยากรและสถานที่สำคัญในจังหวัด  - สิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่มีผลต่อการดำเนิน ชีวิตของคนในจังหวัด - การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในจังหวัด และผลต่อการเปลี่ยนแปลง - การจัดการสิ่งแวดล้อมในจังหวัด  - การเลือกใช้สัวรรณะอุ่น เย็น เพื่อถ่ายทอด ความรู้สึกตามจินตนาการของตนเอง - การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี  - ทักษะการทำงานตามขั้นตอน เพื่อให้บรรลุ เป้าหมาย - คุณลักษณะของการทำงาน เช่น ขยัน อดทน รับผิดชอบ - ทักษะการทำงานตามขั้นตอน เพื่อให้บรรลุ เป้าหมาย - คุณลักษณะของการทำงาน เช่น ขยัน อดทน รับผิดชอบ	๔๐



หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		<b>มฐ. ท ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๓ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๕	- การพูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู ในชีวิตประจำวัน - การรายงาน เช่น การพูดลำดับขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน - การพูดลำดับเหตุการณ์	
๖	เด็กไทย หัวใจ สร้างสรรค์	<b>มฐ. ง ๓.๑</b> ตัวชี้วัดควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดควรรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดควรรู้ ป.๔/๓ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๔/๔ ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๔/๕  <b>มฐ. พ ๑.๑</b> ตัวชี้วัดต้องรู้ ป.๔/๑	- อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ - หลักการทำงานเบื้องต้นของคอมพิวเตอร์ - ประโยชน์จากการใช้งานคอมพิวเตอร์ - โทษจากการใช้งานคอมพิวเตอร์ - การใช้งานระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เบื้องต้น  - การสร้างภาพ/ชิ้นงานด้วยโปรแกรมกราฟิก - การเจริญเติบโตและพัฒนาการของร่างกายและ จิตใจตามวัย	๒๐
๗	ชีวิตสุขสันต์ ในบ้านของ เรา	<b>มฐ.ง ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑  ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๒  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๔  <b>มฐ.ง ๔.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๑  <b>มฐ. ส ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๓	- การทำงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ ง่ายๆ ให้บรรลุเป้าหมายในการดำรงชีวิต - การทำงานอย่างเป็นขั้นตอน ด้วยความขยัน อดทนรับผิดชอบ และซื่อสัตย์เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายที่วางไว้ - มารยาทในการทำงานร่วมกับผู้อื่น - การใช้พลังงานและทรัพยากรในการทำงาน อย่างประหยัด และคุ้มค่า  - ความหมายและความสำคัญของอาชีพ  - หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงและการนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเอง	๔๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		<p><b>มฐ. ศ ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๕</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๗</p> <p><b>มฐ. พ ๒.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป ๔/๒</p> <p><b>มฐ. ท ๒.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป๔/๓</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การเปรียบเทียบรูปลักษณะของรูปร่าง รูปทรง ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม</li> <li>- การใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการวาดภาพระบายสี</li> <li>- วาดภาพระบายสี โดยใช้สีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็น ถ่ายทอดความรู้สึกและจินตนาการ</li> <li>- แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับเพศของตน</li> <li>- เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน</li> </ul>	
๘	สุนทรียศิลป์	<p><b>มฐ. ศ ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๔</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๕</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๖</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๗</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๘</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๙</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- การเปรียบเทียบรูปลักษณะรูปร่าง รูปทรง ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์</li> <li>- อิทธิพลของสีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็นที่มีต่ออารมณ์ของมนุษย์</li> <li>- จำแนกทัศนธาตุ ของสิ่งต่างๆ ในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์โดยเน้นเรื่องเส้น สี รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว และพื้นที่ว่าง</li> <li>- ทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ สร้างสรรค์งานพิมพ์ภาพ</li> <li>- ทักษะพื้นฐานในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ สร้างสรรค์งานวาดภาพระบายสี</li> <li>- ลักษณะของภาพโดยเน้นเรื่องการจัดระยะ ความลึก น้ำหนักและแสงเงาในภาพ</li> <li>- การวาดภาพระบายสี โดยใช้สีวรรณะอุ่นและสีวรรณะเย็น ถ่ายทอดความรู้สึก จินตนาการ</li> <li>- เปรียบเทียบความคิดความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านงานทัศนศิลป์ของตนเองและบุคคลอื่น</li> <li>- การเลือกใช้วรรณะสีเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกในการสร้างงานทัศนศิลป์</li> </ul>	๓๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		<b>มฐ. ศ ๑.๒</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒  <b>มฐ. ศ ๒.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๔ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๕ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๖  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๗  <b>มฐ. ศ ๒.๒</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒  <b>มฐ. ศ ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓  ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๔ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๕	<ul style="list-style-type: none"> <li>- อภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ใน เหตุการณ์ และงานเฉลิมฉลองของวัฒนธรรม ในท้องถิ่น</li> <li>- บรรยายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่มาจาก วัฒนธรรมต่าง ๆ</li> <li>- ประโยคเพลงอย่างง่าย</li> <li>- ประเภทของเครื่องดนตรีที่ใช้ในเพลงที่ฟัง</li> <li>- ทิศทางการเคลื่อนที่ขึ้น-ลง ง่าย ๆ ของ ทำนอง รูปแบบ จังหวะและความเร็วของ จังหวะในเพลง ที่ฟัง</li> <li>- การอ่าน-เขียนโน้ตดนตรีไทยและสากล</li> <li>- ร้องเพลงใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง</li> <li>- การใช้และเก็บเครื่องดนตรีอย่างถูกต้องและ ปลอดภัย</li> <li>- การใช้ดนตรีสื่อเรื่องราว</li> <li>- แหล่งที่มาและความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตไทย ที่สะท้อนในดนตรีและเพลงท้องถิ่น</li> <li>- ความสำคัญในการอนุรักษ์ส่งเสริมวัฒนธรรม ทางดนตรี</li> <li>- ทักษะพื้นฐานทางนาฏศิลป์และการละคร ที่ใช้สื่อความหมายและอารมณ์</li> <li>- การใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์หรือศัพท์ ทางการละครง่าย ๆ ในการถ่ายทอดเรื่องราว</li> <li>- แสดง การเคลื่อนไหวในจังหวะต่าง ๆ ตามความคิดของตน</li> <li>- แสดงนาฏศิลป์เป็นคู่ และหมู่</li> <li>- เล่าสิ่งที่ชื่นชอบในการแสดง โดยเน้น จุดสำคัญของเรื่อง ลักษณะเด่นของตัวละคร</li> </ul>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		<b>มฐ. ศ ๓.๒</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๔ <b>มฐ. ท ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓ <b>มฐ. ท ๒.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓ <b>มฐ. ท ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๔ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๖ <b>มฐ. พ ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓ <b>มฐ. ศ ๒.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๔	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์ หรือชุดการแสดงอย่างง่าย ๆ</li> <li>- เปรียบเทียบการแสดงนาฏศิลป์กับการแสดงที่มาจากวัฒนธรรมอื่น</li> <li>- ความสำคัญของการแสดงความเคารพในการเรียนและการแสดงนาฏศิลป์</li> <li>- เหตุผลที่ควรรักษาและสืบทอดการแสดงนาฏศิลป์</li> <li>- การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง</li> <li>- การจับใจความจากเรื่องที่อ่าน</li> <li>- การอ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน</li> <li>- การเขียนสื่อสารใช้คำได้ชัดเจนและเหมาะสม</li> <li>- เขียนแผนภาพโครงเรื่อง และแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน</li> <li>- การจำแนกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู</li> <li>- สรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู</li> <li>- ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู</li> <li>- มารยาทในการฟัง การดู และการพูด</li> <li>- ควบคุมตนเองเมื่อใช้ทักษะการเคลื่อนไหวในลักษณะผสมผสานได้ ทั้งแบบอยู่กับที่ เคลื่อนที่ และใช้อุปกรณ์ประกอบ</li> <li>- ฝึกกายบริหารท่ามือเปล่าประกอบจังหวะ</li> <li>- เล่นเกมเลียนแบบและกิจกรรมแบบผลัด</li> <li>- อธิบายความแตกต่างทางวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่น</li> </ul>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๙	ถิ่นไทยวิถี ศิลป์	<p><b>มฐ. ส ๔.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓</p> <p><b>มฐ. ส ๔.๒</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ๔/๒</p> <p><b>มฐ. ส ๔.๓</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๑</p> <p>ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๒</p> <p>ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๓</p> <p><b>มฐ. ท ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๓</p> <p>ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๖</p> <p><b>มฐ. ท ๒.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๑</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓</p> <p>ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๔</p>	<p>- นับช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และ สหัสวรรษ</p> <p>- อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของ มนุษยชาติโดยสังเขป</p> <p>- แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษา ความเป็นมาของท้องถิ่น</p> <p>- อธิบายการตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของ มนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุค ประวัติศาสตร์โดยสังเขป</p> <p>- ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบ ในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ ในดินแดนไทย</p> <p>- พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป</p> <p>- ประวัติ ผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย</p> <p>- ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัย ที่น่า ภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์</p> <p>- อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและ ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>- สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>- คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่ง บรรทัด</p> <p>- เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพ ความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน</p> <p>- เขียนข้อความจากเรื่องสั้น ๆ</p>	๔๐

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		<b>มฐ. ท ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๓ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๔ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๕	<ul style="list-style-type: none"> <li>- พุดสรุปความจากการฟังและดู</li> <li>- พุดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู</li> <li>- ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู</li> <li>- รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา</li> </ul>	
		<b>มฐ. ท ๕.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๒ ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๓	<ul style="list-style-type: none"> <li>- อธิบายข้อคิดจากการอ่านนำไปใช้ในชีวิตจริง</li> <li>- ร้องเพลงพื้นบ้าน</li> </ul>	
		<b>มฐ. ศ ๒.๒</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒	<ul style="list-style-type: none"> <li>- แหล่งที่มาและความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตไทยที่สะท้อนในดนตรีและเพลงท้องถิ่น</li> <li>- ความสำคัญในการอนุรักษ์ส่งเสริมวัฒนธรรมทางดนตรี</li> </ul>	
		<b>มฐ. พ ๒.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒	<ul style="list-style-type: none"> <li>- คุณลักษณะของความเป็นเพื่อนและสมาชิกที่ดีของครอบครัว</li> <li>- พฤติกรรมที่เหมาะสมกับเพศของตนตามวัฒนธรรมไทย</li> </ul>	
		<b>มฐ. ง ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๔ ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๕	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน</li> <li>- สร้างภาพหรือชิ้นงานจากการจินตนาการโดยใช้โปรแกรมกราฟิกด้วยความรับผิดชอบ</li> </ul>	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔		
		มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
๑๐	อาเซียน ศึกษา	<p><b>มฐ. ส ๔.๒</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒</p> <p><b>มฐ. ส ๕.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑</p> <p>ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๒</p> <p>ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๓</p> <p><b>มฐ. ง ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๑</p> <p><b>มฐ. ง ๓.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๓</p> <p><b>มฐ. ศ ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ควรรู้ ป.๔/๗</p> <p><b>มฐ. ท ๒.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๑</p> <p><b>มฐ. ต ๑.๑</b> ตัวชี้วัดที่ต้องรู้ ป.๔/๑</p>	<p>- การตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษย์ ยุคก่อนประวัติศาสตร์และประวัติศาสตร์</p> <p>- หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่ แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ</p> <p>- การใช้แผนที่ ภาพถ่าย ลักษณะทางกายภาพ ของจังหวัดตนเอง</p> <p>- ระบุแหล่งทรัพยากรและสิ่งต่างๆ ในจังหวัด ของตนเองด้วยแผนที่</p> <p>- แผนที่แสดงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่มี อยู่ในจังหวัด</p> <p>- เหตุผลในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย</p> <p>- ประโยชน์และโทษจากการใช้งาน คอมพิวเตอร์</p> <p>- การวาดภาพระบายสีโดยใช้สีวรรณะอุ่นและ สีวรรณะเย็นถ่ายทอดความรู้สึกและ จินตนาการ</p> <p>- การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่ง บรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย</p> <p>- การอ่านออกเสียงคำ สะกดคำ อ่านกลุ่มคำ ประโยค ข้อความง่ายๆ และบทพูดเข้าใจงหะ</p>	๒๐

## ส่วนที่ ๒



## มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิไลศิลป์ (จำนวน ๔๐ ชั่วโมง)

### มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ วิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

#### ตัวชี้วัด

- ป. ๔/๑ นับช่วงเวลาเป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ
- ป. ๔/๒ อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติของมนุษยชาติโดยสังเขป
- ป. ๔/๓ แยกแยะประเภทหลักฐานที่ใช้ในการศึกษาความเป็นมาของท้องถิ่น

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่องตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

#### ตัวชี้วัด

- ป.๔/๑ อธิบายการตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์โดยสังเขป
- ป.๔/๒ ยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่พบในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทย

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

#### ตัวชี้วัด

- ป.๔/๑ อธิบายพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยโดยสังเขป
- ป.๔/๒ บอกประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย
- ป.๔/๓ อธิบายภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยสุโขทัยที่น่าภาคภูมิใจ และควรค่าแก่การอนุรักษ์

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

#### ตัวชี้วัด

- ป. ๔/๓ อ่านเรื่องสั้น ๆ ตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
- ป. ๔/๖ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

## ตัวชี้วัด

- ป. ๔/๑ คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด
- ป. ๔/๓ เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน
- ป. ๔/๔ เขียนข้อความจากเรื่องสั้น ๆ

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

## ตัวชี้วัด

- ป. ๔/๒ พูดสรุปความจากการฟังและดู
- ป. ๔/๓ พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู
- ป. ๔/๔ ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู
- ป. ๔/๕ รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

## ตัวชี้วัด

- ป. ๔/๒ อธิบายข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง
- ป. ๔/๓ ร้องเพลงพื้นบ้าน

มาตรฐาน ศ ๒.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรี ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

## ตัวชี้วัด

- ป. ๔/๑ บอกแหล่งที่มาและความสัมพันธ์ของวิถีชีวิตไทย ที่สะท้อนในดนตรีและเพลงท้องถิ่น
- ป. ๔/๒ ระบุความสำคัญในการอนุรักษ์ส่งเสริมวัฒนธรรมทางดนตรี

มาตรฐาน พ ๒.๑ เข้าใจ และเห็นคุณค่าของตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

## ตัวชี้วัด

- ป. ๔/๑ อธิบายคุณลักษณะของความเป็นเพื่อนและสมาชิกที่ดีของครอบครัว
- ป. ๔/๒ แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมกับเพศของตนตามวัฒนธรรมไทย

มาตรฐาน ง ๓.๑ เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลการเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงาน และอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

## ตัวชี้วัด

- ป. ๔/๔ ใช้ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพื่อการทำงาน
- ป. ๔/๕ สร้างภาพหรือชิ้นงานจากการจินตนาการโดยใช้โปรแกรมกราฟิก ด้วยความรับผิดชอบ

## ลำดับการนำเสนอแนวคิดหลัก หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิไลศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย  
(๑๒ ชั่วโมง)

ช่วงเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ การสืบค้นศึกษา  
ความเป็นมาของท้องถิ่น โดยใช้หลักฐานและวิธีการ  
ทางประวัติศาสตร์ อย่างง่าย ๆ

ช่วงเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์



หลักฐานที่ใช้สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น



การแยกแยะหลักฐานทางประวัติศาสตร์และนำเสนอ  
ข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายเกี่ยวกับเรื่องราว  
ที่สำคัญในอดีต

หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น  
(๑๔ ชั่วโมง)

การพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบันมี  
ความสัมพันธ์และมีการเปลี่ยนแปลง ของเหตุการณ์  
อย่างต่อเนื่องมีความสำคัญและผลกระทบที่เกิดขึ้น  
อิทธิพลต่อพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทย

พัฒนาการของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์



พัฒนาการมนุษย์ยุคประวัติศาสตร์ของไทย



ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นแสดงพัฒนาการ  
ของมนุษยชาติในดินแดนไทย

หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง  
(๑๔ ชั่วโมง)

พระมหากษัตริย์ไทยเป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย  
วีรกรรมของบรรพบุรุษไทย และบุคคลสำคัญในสมัย  
สุโขทัย มีประวัติและผลงานที่นำภาคภูมิใจ  
ประวัติความเป็นมาของอาณาจักรสุโขทัย



วีรกรรมของบรรพบุรุษไทยและบุคคลสำคัญ  
ในสมัยอาณาจักรสุโขทัย



ภูมิปัญญาไทยที่สำคัญสมัยอาณาจักรสุโขทัย  
ที่นำภาคภูมิใจควรค่าแก่การอนุรักษ์ไว้

# โครงสร้างแผนจัดการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิไลศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔



หน่วยย่อยที่ ๑  
ย้อนรอยไทย

## ใบสรุปหน้าหน่วยย่อย

หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย จำนวนเวลาเรียน ๑๒ ชั่วโมง จำนวนแผนจัดการเรียนรู้ ๔ แผน

### สาระสำคัญของหน่วยย่อย

ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น และเรื่องราวที่สำคัญในอดีต สามารถสืบค้นได้โดยใช้หลักฐานและวิธีการทางประวัติศาสตร์

### มาตรฐานและตัวชี้วัด

ส.๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓

ส.๔.๒ ตัวชี้วัด ป.๔/๑, ป.๔/๒

ท.๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๓, ป.๔/๖

ท.๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๓

ท.๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๒, ป.๔/๓, ป.๔/๔, ป.๔/๕

ท.๕.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๒

พ.๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๑

ง.๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๔, ป.๔/๕

### ลำดับการนำเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานและวิธีการทางประวัติศาสตร์

มาศึกษาเรื่องราวอย่างง่าย ๆ



ช่วงเวลาและยุคสมัยประวัติศาสตร์



สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น

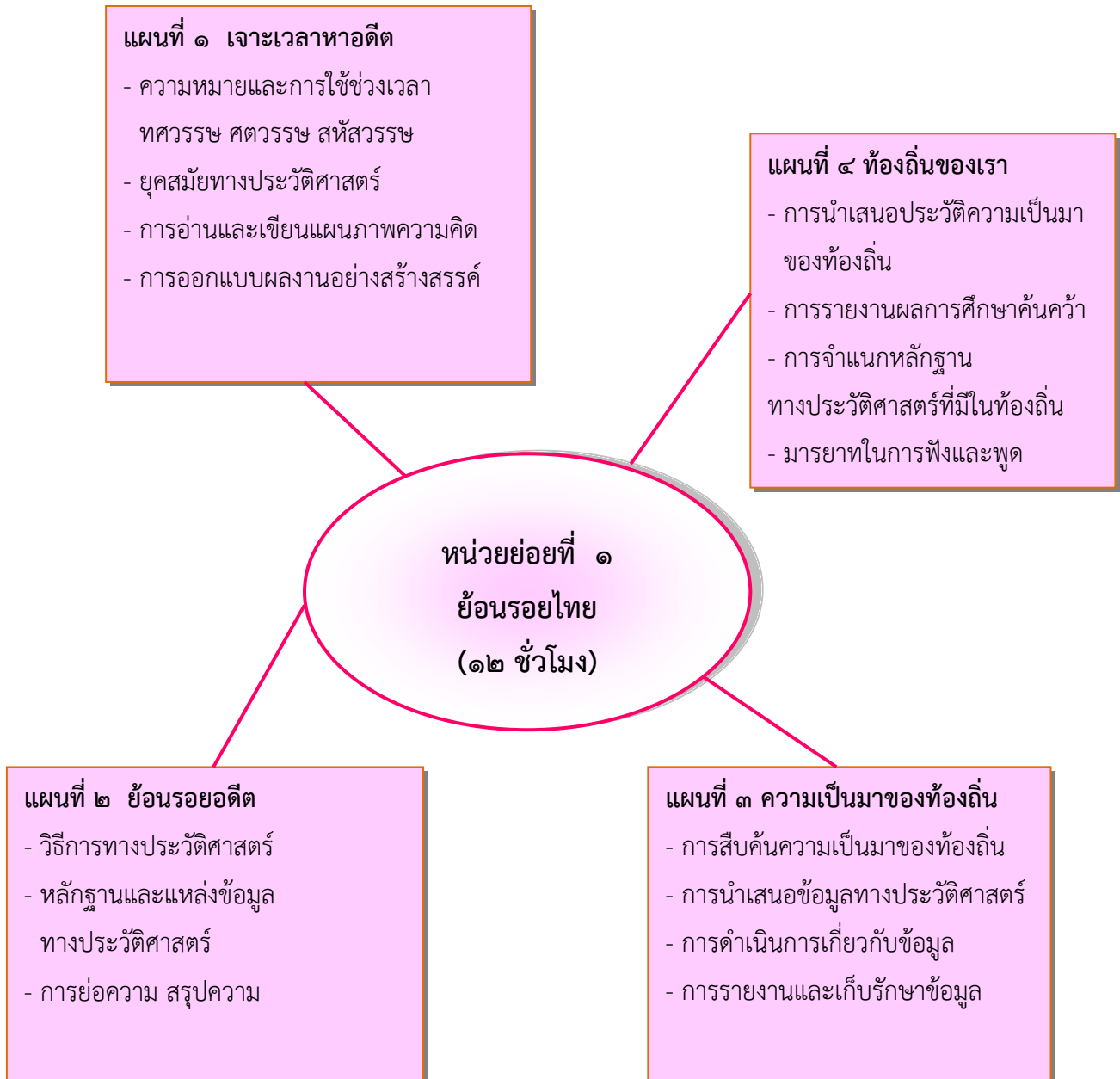


แยกแยะหลักฐานและนำเสนอข้อมูลจากหลักฐานที่หลากหลายเกี่ยวกับเรื่องราวที่สำคัญในอดีต

### โครงสร้างของหน่วยย่อย

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วย	แผนที่	ชื่อแผน	เวลา	หมายเหตุ
๙	ถิ่นไทยวิถีศิลป์	๑	เจาะเวลาหาอดีต	๓ ชั่วโมง	
		๒	ย้อนรอยอดีต	๓ ชั่วโมง	
		๓	ความเป็นมาของท้องถิ่น	๓ ชั่วโมง	
		๔	ท้องถิ่นของเรา	๓ ชั่วโมง	

# โครงสร้างแผนจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยอดีต



## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย แผนที่ ๑ ชื่อแผน เจาะเวลาหาอดีต เวลา ๓ ชั่วโมง

### ๑. สาระสำคัญของแผน

การทดสอบก่อนเรียนเป็นการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และกรอบเนื้อหาก่อนการเรียนรู้ จะช่วยสร้างความเข้าใจและเป็นแนวทางในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีจุดหมาย การบันทึกข้อมูลทางประวัติศาสตร์ โดยใช้ช่วงเวลา ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ เป็นการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

#### กิจกรรมการเรียนรู้

-

#### การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- ใบงาน
- ใบความรู้
- เกมส์
- แบบทดสอบก่อนเรียน

#### ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- ใบงานที่ ๐๑ บันทึกเหตุการณ์ประทับใจในสัปดาห์ที่ผ่านมา
- ใบงานที่ ๐๒ อธิบายความหมายของช่วงเวลา

#### การวัดและประเมินผล

- ประเมินความรู้จากคะแนนทดสอบก่อนเรียน การตอบคำถาม และตรวจผลงาน
- ประเมินทักษะจากการสังเกตการณ์ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และตรวจผลงาน

### ๓. อื่น ๆ

-



แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เจาะเวลาหาอดีต  
 บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวการจัดการกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
ทดสอบหน่วยย่อยที่ ๑	ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
ขั้นนำ	๑. ครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นจากประเด็นคำถามจากแบบทดสอบก่อนเรียน นักเรียนทราบกรอบเนื้อหาในการเรียนรู้ประจำหน่วยหรือไม่ อย่างไร ครูแจ้งวัตถุประสงค์และกรอบเนื้อหาประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ให้นักเรียนทราบพอสังเขป
ขั้นสอน	๒. เกี่ยวกับช่วงเวลาที่ใช้ในชีวิตประจำวันและความสัมพันธ์ ของช่วงเวลากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น กิจกรรมที่ปฏิบัติในสัปดาห์ที่แล้ว เดือนที่แล้วไปเที่ยวที่ไหนบ้าง ฯลฯ ๓. ทำใบงานที่ ๐๑ บันทึกเหตุการณ์ประทับใจในช่วง สัปดาห์ที่ผ่านมา ๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความเหมาะสม ร่วมกันศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับการแบ่งช่วงเวลาคือ ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๒ ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน ๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแปลความหมาย ความสัมพันธ์ของช่วงเวลาในการบันทึกเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ โดยใช้ประเด็นคำถาม และยกตัวอย่าง นักเรียนตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน
ขั้นสรุป	๕. ร่วมกันสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับช่วงเวลา ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ เป็นแผนผังความคิด
วัดผลและประเมินผล	- ประเมินความรู้จากคะแนนทดสอบก่อนเรียน การตอบคำถาม และตรวจผลงาน - ประเมินทักษะจากการสังเกตการณ์ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน - ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และตรวจผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เจาะเวลาหาอดีต  
 บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา</b></p> <p>๑. ความหมายและการใช้ช่วงเวลา ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ ในการบันทึกประวัติศาสตร์</p> <p>๒. อ่านและเขียนแผนภาพความคิด</p> <p>๓. การอ่านจับใจความสำคัญ</p> <p>๔. การออกแบบผลงานอย่างสร้างสรรค์</p>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b></p> <p>๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p><b>ขั้นนำ</b></p> <p>๒. ครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นจากประเด็นคำถามจากแบบทดสอบก่อนเรียน นักเรียนทราบกรอบเนื้อหาในการเรียนรู้ประจำหน่วยหรือไม่ อย่างไร</p> <p>๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกรอบเนื้อหาประจำหน่วยการเรียนรู้ ครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์และกรอบเนื้อหาประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ และวิธีการปฏิบัติตนของนักเรียนที่จะช่วยให้เรียนรู้ได้ดี รวมทั้งหลักเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล</p> <p><b>ชั่วโมงที่ ๒ ขั้นสอน</b></p> <p>๔. ครูตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับการใช้ช่วงเวลาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันที่นักเรียนเคยใช้ เช่น ช่วงเวลา เป็นชั่วโมง วัน สัปดาห์ เดือน ปี โดยให้นักเรียนบอกกิจกรรม/เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน ช่วงเวลาที่ผ่านมา (อดีต) และนักเรียนร่วมกันบอกและสรุปวิธีการบันทึกเหตุการณ์ในช่วงเวลาที่ผ่านมา</p> <p>๕. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๑ บันทึกเหตุการณ์ประทับใจในสัปดาห์ที่ผ่านมา</p> <p>๖. นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความเหมาะสม แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม และแบ่งหน้าที่ ให้กับสมาชิกกลุ่ม</p> <p>๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้ เรื่อง ช่วงเวลา เป็น ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ จากใบความรู้ และ หนังสือเรียนประวัติศาสตร์ ชั้น ป.๔</p>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <p>๑. ใบความรู้</p> <p>๒. ใบงาน</p> <p>๓. แบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <p>๑. การนำเสนอผลงานตามใบงาน</p> <p>๒. แผนผังความคิด</p>
<p><b>จุดประสงค์</b></p> <p><b>ความรู้</b></p> <p>๑. บอกความหมายและการใช้ช่วงเวลา ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ ในการบันทึกประวัติศาสตร์</p> <p><b>ทักษะ</b></p> <p>๑. ทักษะการแปลความ</p> <p>๒. ทักษะการสื่อสาร</p> <p>๓. ทักษะกระบวนการกลุ่ม</p> <p><b>คุณธรรม จริยธรรม /คุณลักษณะอันพึงประสงค์</b></p> <p>๑. มีวินัย</p> <p>๒. ใฝ่เรียนรู้</p> <p>๓. มุ่งมั่นในการทำงาน</p>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๓</b></p> <p>๘. นักเรียนสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ในใบงานที่ ๑๒ ครูแนะนำในการทำใบงานนักเรียนอาจจะ ทบทวนความรู้จากใบความรู้หรือหนังสือเรียน ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน</p> <p>๙. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแปลความหมายความสัมพันธ์ของช่วงเวลากับการบันทึกประวัติศาสตร์ โดยการสนทนา แสดงความคิดเห็น ตอบข้อซักถาม และยกตัวอย่างประกอบ</p> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <p>๑๐. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้โดยแสดงความคิดเห็นความสัมพันธ์ของการนับช่วงเวลา เป็นทศวรรษ ศตวรรษ สหัสวรรษ กับการบันทึกประวัติศาสตร์ บันทึกในสมุดบันทึก</p>	<p><b>การวัดและประเมินผล</b></p> <p>๑. ประเมินความรู้จากการตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน ทดสอบ</p> <p>๒. ประเมินทักษะ จากการสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ และใบงาน</p> <p>๓. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</p> <p><b>วิธีการ</b></p> <p>๑. ทดสอบก่อนเรียนตรวจผลงาน</p> <p>๒. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <p>๑. แบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p>๒. แบบประเมินผลงาน</p> <p>๓. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้</p> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <p>๑. ด้านความรู้ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๐</p> <p>๒. ด้านทักษะ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐</p> <p>๓. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๕</p>

## แบบทดสอบก่อนเรียน

## หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

\*\*\*\*\*

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ทำเครื่องหมาย X ลงใน  
กระดาศคำตอบ

๑. ปี พ.ศ. ปัจจุบันอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษใด
  - ก. พุทธศตวรรษที่ ๒๕
  - ข. พุทธศตวรรษที่ ๒๖
  - ค. พุทธศตวรรษที่ ๒๗
  - ง. พุทธศตวรรษที่ ๒๘
๒. ช่วงเวลาในข้อใด มีระยะเวลายาวนานที่สุด
  - ก. ๕๐ ปี
  - ข. ๑๐ ทศวรรษ
  - ค. ๑๕ ทศวรรษ
  - ง. ๑ สหัสวรรษ
๓. ถ้าปีนี้ตรงกับ พ.ศ. ๒๕๕๗ เมื่อ ๕๐ ปีที่แล้วเป็นพุทธศตวรรษใด
  - ก. พุทธศตวรรษที่ ๒๖
  - ข. พุทธศตวรรษที่ ๒๗
  - ค. พุทธศตวรรษที่ ๒๘
  - ง. พุทธศตวรรษที่ ๒๙
๔. ค.ศ. ๒๐๑๐ อยู่ในช่วงสหัสวรรษใดของ คริสต์ศตวรรษ
  - ก. สหัสวรรษที่ ๑
  - ข. สหัสวรรษที่ ๒
  - ค. สหัสวรรษที่ ๓
  - ง. สหัสวรรษที่ ๔
๕. ช่วงเวลาใดที่มากกว่าศตวรรษ
  - ก. ปี
  - ข. เดือน
  - ค. ทศวรรษ
  - ง. สหัสวรรษ

๖. ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทยเริ่มขึ้นเมื่อใด
- พบเครื่องมือขวานหินขัด
  - สถาปนารุงสุโขทัยเป็นราชธานี
  - พ่อขุนรามคำแหงประดิษฐ์อักษรไทย
  - การบันทึกของพ่อค้านักเดินทางสำรวจชาวโรมัน
๗. การศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในภาคต่างๆ มีประโยชน์อย่างไร
- รู้จักประวัติบุคคลสำคัญ
  - ทำให้รักประเทศชาติมากขึ้น
  - ใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต
  - เข้าใจวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในอดีต
๘. ภาวิดาไปเที่ยวพิพิธภัณฑ์ ได้ชมศิลาจารึก เครื่องปั้นดินเผา พระราชพงศาวดาร ลูกปัดหิน จากข้อความ ข้อใดเป็นหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรทั้งหมด
- ศิลาจารึก
  - เครื่องปั้นดินเผา
  - ลูกปัดหินและเครื่องปั้นดินเผา
  - ศิลาจารึกและพระราชพงศาวดาร
๙. การศึกษาเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ มีประโยชน์อย่างไร
- ทำให้ทราบความคิดของคนในอดีต
  - เพื่อศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีในอดีต
  - เพื่อนำมาพัฒนาความเป็นอยู่ในปัจจุบัน
  - ทำให้ทราบการดำเนินชีวิตของคนในอดีต
๑๐. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในข้อใด ที่แสดงถึงการนับถือศาสนาได้ดีที่สุด
- พระพุทธรูป
  - ภาชนะดินเผา
  - กำไลสำริด
  - เปลือกหอย

\*\*\*\*\*

**เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน**

ข้อ	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๑.	ก
๒.	ง
๓.	ก
๔.	ค
๕.	ง
๖.	ค
๗.	ค
๘.	ง
๙.	ง
๑๐.	ก



## ใบงานที่ ๐๑

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนวาดภาพเหตุการณ์ที่ประทับใจที่นักเรียนเคยปฏิบัติ  
และเขียนบรรยายใต้ภาพตามหัวข้อที่กำหนดให้

เหตุการณ์ประทับใจ คือ

.....

.....

.....

.....

ประทับใจ เพราะ

.....

.....

.....

.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....



**ใบงานที่ ๐๒**

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเขียนอธิบายความหมายของข้อความที่กำหนดให้ถูกต้อง

๑. ในช่วง **สองทศวรรษ** ที่ผ่านมา บ้านเมืองของเรามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก

.....  
 .....  
 .....

๒. ปัจจุบันโลกเข้าสู่ **พุทธศตวรรษที่ ๒๖** แล้ว

.....  
 .....  
 .....

๓. คริสต์สหัสวรรษปัจจุบัน คือ **คริสต์สหัสวรรษที่ ๓**

.....  
 .....  
 .....

๔. กรุงเทพฯอยุธยาเป็นราชธานีอันยิ่งใหญ่ของไทยมากกว่า **๔ ศตวรรษ**

.....  
 .....  
 .....

๕. ร่วมเปิดประวัติศาสตร์โบราณวัตถุที่มีอายุกว่า **๑๐ ทศวรรษ**

.....  
 .....  
 .....

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑. ....  
 ๒. ....  
 ๓. ....  
 ๔. ....  
 ๕. ....

## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

### การนับช่วงเวลาเป็น ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ

**ทศวรรษ** หมายถึง ช่วงเวลาเป็น ๑๐ ปี การนับทศวรรษมักใช้กับปีคริสต์ศักราช (นับปีตั้งแต่พระเยซูประสูติ) โดยนับปีที่ขึ้นด้วยเลข ๐ เป็นปีแรกของทศวรรษ แล้วนับต่อไปจนสิ้นสุดที่เลข ๙

การใช้ ทศวรรษ เช่น ร่วมเปิดชีวิต ปู่เย็น...แม่ใจพระนางวัยกว่า ๑๐ ทศวรรษ  
**หมายความว่า** ร่วมเปิดชีวิต ปู่เย็น...แม่ใจพระนางวัยกว่า ๑๐๐ ปี

**ศตวรรษ** หมายถึง ช่วงเวลาเป็น ๑๐๐ ปี การนับศตวรรษเริ่มนับปีที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๑ เป็นปีแรกของศตวรรษแล้วนับต่อไปจนสิ้นสุดที่เลข ๑๐๐

- **พุทธศตวรรษ** นับปีที่พระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ๑ ปี เป็นปีที่ ๑ ไปจนถึง ๑๐๐ ปี เป็นพุทธศตวรรษที่ ๑ ตัวอย่างเช่น ปัจจุบันเป็นพุทธศตวรรษที่ ๒๖ หมายถึง ช่วงเวลาดังตั้ง พ.ศ. ๒๕๐๑ ถึง พ.ศ. ๒๖๐๐

- **คริสต์ศตวรรษ** นับจากปีที่พระเยซูประสูติ เป็นปีที่ ๑ ไปจนถึงปีที่ ๑๐๐ เป็นคริสต์ศตวรรษที่ ๑ ตัวอย่างเช่น ปัจจุบันเป็นคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ หมายถึง ช่วงเวลาดังตั้ง ค.ศ. ๒๐๐๑ ถึง ค.ศ. ๒๑๐๐

**สหัสวรรษ** หมายถึง ช่วงเวลาเป็น ๑,๐๐๐ ปี การนับศตวรรษเริ่มนับปีที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๑ เป็นปีแรกของศตวรรษแล้วนับต่อไปจนสิ้นสุดที่เลข ๑๐๐

- **พุทธสหัสวรรษ** นับปีที่พระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ๑ ปี เป็นปีที่ ๑ ไปจนถึง ๑,๐๐๐ ปี เป็นพุทธสหัสวรรษที่ ๑ ตัวอย่างเช่น ปัจจุบันเป็นพุทธสหัสวรรษที่ ๓ หมายถึง ช่วงเวลาดังตั้ง พ.ศ. ๒๕๐๑ ถึง พ.ศ. ๓๐๐๐

- **คริสต์สหัสวรรษ** นับจากปีที่พระเยซูประสูติ เป็นปีที่ ๑ ไปจนถึงปีที่ ๑,๐๐๐ เป็นคริสต์สหัสวรรษที่ ๑ ตัวอย่างเช่น ปัจจุบันเป็นคริสต์ศตวรรษที่ ๓ หมายถึง ช่วงเวลาดังตั้ง ค.ศ. ๒๐๐๑ ถึง ค.ศ. ๓๐๐๐



## ใบความรู้สำหรับครู

### การใช้ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ ในการบันทึกประวัติศาสตร์

ในการบันทึกช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ เป็นทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ

**ทศวรรษ** หมายถึง ช่วงเวลาเป็น ๑๐ ปี นับปีตั้งแต่พระเยซูประสูติโดยนับปีที่ขึ้นด้วยเลข ๐ เป็นปีแรกของทศวรรษ แล้วนับต่อไปจนสิ้นสุดที่เลข ๙

ดังนั้น ปัจจุบันเป็น **ทศวรรษที่ ๒๐๑๐** นับตั้งแต่ ค.ศ. ๒๐๑๐-๒๐๑๙

**ศตวรรษ** หมายถึง ช่วงเวลาเป็น ๑๐๐ ปี การนับศตวรรษเริ่มนับปีที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๑ เป็นปีแรกของศตวรรษแล้วนับต่อไปจนสิ้นสุดที่เลข ๑๐๐

- **พุทธศตวรรษ** นับปีที่พระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ๑ ปี เป็นปีที่ ๑ ไปจนถึง ๑๐๐ ปี เป็นพุทธศตวรรษที่ ๑

พุทธศตวรรษที่ ๑ หมายถึง ช่วงเวลาดังแต่ พ.ศ. ๑ ถึง พ.ศ. ๑๐๐

ปัจจุบันพุทธศตวรรษที่ ๒๖ หมายถึง ช่วงเวลาดังแต่ พ.ศ. ๒๕๐๑ ถึง พ.ศ. ๒๖๐๐

- **คริสต์ศตวรรษ** นับจากปีที่พระเยซูประสูติ เป็นปีที่ ๑ ไปจนถึงปีที่ ๑๐๐ เป็นคริสต์ศตวรรษที่ ๑

คริสต์ศตวรรษที่ ๑ หมายถึง ช่วงเวลาดังแต่ ค.ศ. ๑ ถึง ค.ศ. ๑๐๐

ปัจจุบันคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ หมายถึง ช่วงเวลาดังแต่ ค.ศ. ๒๐๐๑ ถึง ค.ศ. ๒๑๐๐

**สหัสวรรษ** หมายถึง ช่วงเวลาเป็น ๑,๐๐๐ ปี การนับศตวรรษเริ่มนับปีที่ขึ้นต้นด้วยเลข ๑ เป็นปีแรกของศตวรรษแล้วนับต่อไปจนสิ้นสุดที่เลข ๑๐๐๐

- **สหัสวรรษของพุทธศักราช** นับปีที่พระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ๑ ปี เป็นปีที่ ๑ ไปจนถึง ๑,๐๐๐ ปี เป็นพุทธสหัสวรรษที่ ๑

- **สหัสวรรษของคริสต์ศักราช** นับจากปีที่พระเยซูประสูติ เป็นปีที่ ๑ ไปจนถึงปีที่ ๑,๐๐๐ เป็นคริสต์สหัสวรรษที่ ๑

ปัจจุบัน เป็น สหัสวรรษที่ ๓ ของพุทธศักราช (ตั้งแต่พ.ศ. ๒๐๐๑ ถึง พ.ศ.๓๐๐๐) และคริสต์ศักราช (ตั้งแต่ค.ศ. ๒๐๐๑ ถึง ค.ศ.๓๐๐๐)

## ใบความรู้สำหรับครู

### ตัวอย่างทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ ในการบันทึกประวัติศาสตร์

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขอเชิญร่วมงาน เดิน วิ่ง  
๓ ทศวรรษ เภสัช ม.อ. มินิมารธอน ครั้งที่ ๔  
ในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ เวลา ๐๖.๐๐ น.

๓ ทศวรรษ หมายถึง ช่วงเวลา ๓๐ ปี

หนังสือการขุดค้นทางโบราณคดี ใน อุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัยของกรมศิลปากร ระบุว่า  
วัดศรีสวาย สร้างขึ้นใน พุทธศตวรรษที่ ๑๘

พุทธศตวรรษที่ ๑๘ หมายถึง ช่วงเวลาตั้งแต่ พ.ศ. ๑๗๐๑ - ๑๘๐๐

หนังสือนครหลวงของไทย ของสำนักพิมพ์เมืองโบราณ ระบุว่า  
“ราวคริสต์ศตวรรษที่ ๒ ลงมา มีชุมชนที่มีการติดต่อกับอินเดียเกิดขึ้นแล้วในบริเวณ  
เขตชายทะเลของไทยโดยเฉพาะในกลุ่มน้ำท่าจีนและบริเวณลุ่มน้ำบางปะกง”

คริสต์ศตวรรษที่ ๒ หมายถึง ช่วงเวลาตั้งแต่ ค.ศ. ๑๐๑ - ๒๐๐

“ใครจะเป็นทารกคนแรกแห่ง สหัสวรรษที่ ๓”

สหัสวรรษที่ ๓ หมายถึง พุทธศักราช ช่วงเวลาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๑ - ๓๐๐๐

คริสต์ศักราช ช่วงเวลาตั้งแต่ ค.ศ. ๒๐๐๑ ถึง ค.ศ.๓๐๐๐



### แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย / ลงในรายการที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....เลขที่.....

ที่	พฤติกรรม	มี	ไม่มี	หมายเหตุ
๑.	การวางแผน			
๒.	การมีส่วนร่วมในการทำงานของสมาชิก			
๓.	หัวหน้ากลุ่มและสมาชิกในการทำงาน			
๔.	ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น			
๕.	การแสดงความคิดเห็น			
๖.	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย			
๗.	การนำเสนอผลงาน			
๘.	การปรับปรุงงาน			
๙.	ความร่วมมือภายในกลุ่ม			
๑๐.	ผลงานสำเร็จ			

#### เกณฑ์การประเมิน

๙ - ๑๐ ดีมาก

๗ - ๘ ดี

๕ - ๖ ปานกลาง

๐ - ๔ ปรับปรุง

#### สมาชิกกลุ่ม

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

### แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
	๓	๒	๑
นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง			
การนำเสนอมีความน่าสนใจ			
ความเหมาะสมกับเวลา			
ความกล้าแสดงออก			
บุคลิกภาพน้ำเสียงเหมาะสม			
รวมคะแนน			

#### เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	หมายถึง ดี ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	หมายถึง พอใช้ ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	หมายถึง ปรับปรุง ให้ ๑ คะแนน

#### เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๑-๑๕	ดี
๖-๑๐	พอใช้
๑-๕	ปรับปรุง

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑. ....

๒. ....

๓. ....

๔. ....

๕. ....

### แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					
		๑. มีวินัย	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน	๒. ใฝ่เรียนรู้	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน	๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน
ระดับคะแนน		๓		๓		๓	
๑							
๒							
๓							
๔							

เกณฑ์การผ่าน จะต้องได้รับคะแนนตั้งแต่ระดับ ๒ ขึ้นไป

### เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับคะแนน รายการประเมิน	๓	๒	๑
๑. มีวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติการับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมายตรงต่อ เวลา แต่งกายเหมาะสมรักษา ระเบียบวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลาแต่ง กายเหมาะสม	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมาย
๒. ใฝ่เรียนรู้	ศึกษาเอกสารและสอบถาม เพื่อน ครูและฝึกปฏิบัติ ได้ถูกต้องพร้อมทั้งมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	ศึกษาเอกสารและสอบถาม เพื่อน ครูและฝึก ปฏิบัติได้ถูกต้อง	ศึกษาเอกสารและ สอบถามเพื่อน
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ทำงานด้วยความขยันอดทน และพยายามให้งานสำเร็จตาม เป้าหมายภายในเวลา ที่กำหนด ไม่ย่อท้อต่อปัญหา แก้ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน และชื่นชมผลงานด้วยความ ภาคภูมิใจ	ทำงานด้วยพยายาม ให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่อปัญหาในการ ทำงานและชื่นชมผลงาน ด้วยความภาคภูมิใจ	ทำงานให้งานสำเร็จตาม เป้าหมาย

## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย แผนที่ ๒ ชื่อแผน ย้อนรอยอดีต เวลา ๓ ชั่วโมง

.....

### ๑. สาระสำคัญของแผน

การสืบค้นประวัติความเป็นมาของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญในอดีต ด้วยวิธีการ จากหลักฐานและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เป็นการใช่วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างง่าย ๆ

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

#### กิจกรรมการเรียนรู้

- การศึกษาประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นครูแนะนำให้นักเรียนศึกษาประวัติท้องถิ่นตามบริบทของโรงเรียน
- การดำเนินให้นักเรียนศึกษาประวัติท้องถิ่นครูควรประสานงานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

#### การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- เกมปฏิบัติตามคำสั่ง
- ใบความรู้/หนังสือเรียนประวัติศาสตร์
- ใบงาน
- แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

#### ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- ใบงานที่ ๐๑ จับใจความสำคัญนำมาสรุปเป็นแผนภาพความคิด Concept map
- ใบงานที่ ๐๒ การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- ใบงานที่ ๐๓ การศึกษาประวัติท้องถิ่น

#### การวัดและประเมินผล

- ประเมินความรู้จากการตรวจผลงาน
- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

### ๓. อื่น ๆ

-

แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๒ ย้อนรอยอดีต  
 บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
<p>ขั้นนำ</p>	<p>๑. นักเรียนเล่นเกม “ปฏิบัติตามคำสั่ง” ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับการใช้ช่วงเวลาเป็น ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ และร่วมกันสนทนาประเด็นคำถามการแปลความหมายของการใช้ช่วงเวลา และความสัมพันธ์ของช่วงเวลาในการบันทึกประวัติศาสตร์</p>
<p>ขั้นสอน</p>	<p>๒. ครูและนักเรียนร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ หลักฐาน แหล่งข้อมูล และวิธีการสืบค้นข้อมูลประวัติความเป็นมาของ โรงเรียน หมูบ้าน อำเภอ จังหวัด ตามความคิดและประสบการณ์ของนักเรียน บันทึกคำตอบเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมต่อไป</p> <p>๓. นักเรียนแบ่งกลุ่มละความสามารถ ศึกษาความรู้ เกี่ยวกับ วิธีการทางประวัติศาสตร์ หลักฐานและแหล่งข้อมูล ทางประวัติศาสตร์ จากใบความรู้ และหนังสือเรียนประวัติศาสตร์ สรุปลองค์ความรู้ตามกิจกรรมใบงานที่ ๐๑</p> <p>๔. ทำใบงานที่ ๐๒ การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์</p>
<p>ขั้นสรุป</p>	<p>๕. แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ ผลงานนักเรียนจากใบงาน เรื่อง หลักฐาน แหล่งข้อมูล และวิธีการสืบค้น ร่วมกันสรุปลองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักฐาน แหล่งข้อมูล และวิธีการทางประวัติศาสตร์ นักเรียนบันทึกในสมุดบันทึก</p> <p>๖. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๓ เป็นการบ้าน</p>
<p>วัดและประเมินผล</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประเมินความรู้จากการตรวจผลงาน</li> <li>- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน</li> <li>- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ul>



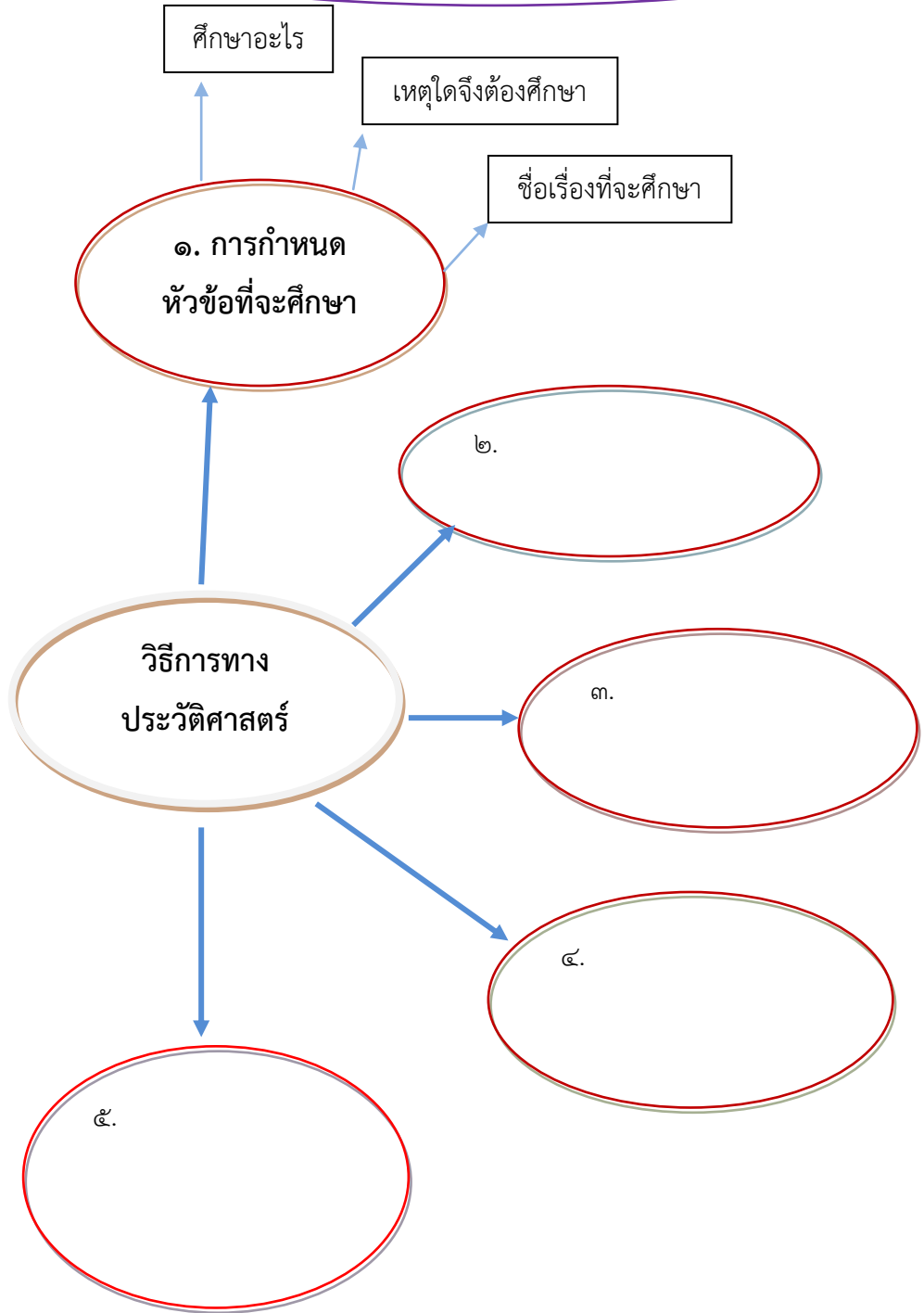
**แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๒ ย้อนรอยอดีต  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔**

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>วิธีการทางประวัติศาสตร์</li> <li>หลักฐานและแหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์</li> <li>การย่อความ สรุปความ</li> <li>การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูล</li> <li>การจำแนกข้อเท็จจริง</li> </ol>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b> <b>ขั้นนำ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของช่วงเวลาที่ใช้นั้นที่ทางประวัติศาสตร์ โดยให้นักเรียนเล่นเกมปฏิบัติตามคำสั่ง และตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับการแปลความหมายของการใช้ช่วงเวลาในการบันทึกประวัติศาสตร์โดยให้นักเรียนร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็น เช่น ทศวรรษเป็นช่วงเวลาที่ปีปัจจุบันเป็นพุทธศตวรรษและคริสต์ศตวรรษที่เท่าไร การนับช่วงเวลาที่ใช้เวลานานที่สุดคือช่วงเวลาใด</li> </ol> <p><b>ขั้นสอน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนร่วมสนทนา แสดงความคิดเห็น ถ้านักเรียนต้องการทราบประวัติความเป็นมาของครอบครัว โรงเรียน หมู่บ้าน อำเภอ จังหวัด จะมีวิธีการในการสืบค้นข้อมูลอย่างไร และจะหาแหล่งข้อมูลในการสืบค้นได้อย่างไร (ให้นักเรียนตอบตามความคิดและประสบการณ์)</li> </ol> <p><b>ชั่วโมงที่ ๒</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>แบ่งกลุ่มนักเรียนคละความสามารถ การศึกษาความรู้เกี่ยวกับ วิธีการ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ นักเรียนศึกษาจากใบความรู้ และหนังสือเรียนประวัติศาสตร์ สรุปองค์ความรู้ที่ศึกษาเป็นแผนภาพความคิด Concept map (ใบงานที่ ๐๑) โดยครูอธิบาย เพิ่มเติมเกี่ยวกับการวิธีการ อ่านจับใจความสำคัญ นำมาสรุปเป็นแผนภาพความคิด Concept map</li> <li>นักเรียนศึกษาจากใบความรู้และหนังสือเรียนประวัติศาสตร์ เรื่อง ศึกษาเกี่ยวกับการจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์</li> <li>นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๒ การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์</li> </ol> <p><b>ชั่วโมงที่ ๓</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ครูสุ่มผลงานของนักเรียนจากข้อ ๕ ประมาณชั้นละ ๒-๓ ผลงาน</li> </ol> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น และสรุปองค์ความรู้ วิธีการทางประวัติศาสตร์ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์</li> <li>ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษาประวัติมาของท้องถิ่นกลุ่มละ ๑ เรื่อง (ใช้กลุ่มข้อ ๓) ได้แก่ ประวัติบุคคลสำคัญ และสถานที่สำคัญ ตามใบงานที่ ๐๓ เป็นการบ้าน สำหรับใช้ปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป โดยครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการไปศึกษาประวัติท้องถิ่น</li> </ol>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>เกมปฏิบัติตามคำสั่ง</li> <li>ใบความรู้/หนังสือเรียนประวัติศาสตร์</li> <li>ใบงาน</li> <li>แหล่งเรียนรู้ในชุมชน</li> </ol> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ผลงานจากใบงานที่ ๐๑-๐๕</li> <li>ผลการศึกษาประวัติท้องถิ่น</li> </ol> <p><b>การวัดและประเมินผล</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ประเมินความรู้จากการตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน</li> <li>ประเมินทักษะ จากการสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ และใบงาน</li> <li>ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>วิธีการ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ตรวจผลงาน</li> <li>สังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>แบบประเมินผลงาน</li> <li>แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>ด้านความรู้ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๐</li> <li>ด้านทักษะ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๕</li> <li>ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐</li> </ol>
---	---	--

ใบงานที่ ๐๑



จากการศึกษานักเรียนคิดว่าวิธีการทางประวัติศาสตร์ มีขั้นตอนอย่างไรบ้าง

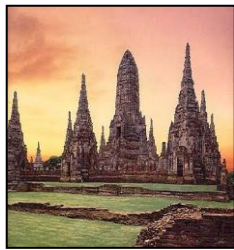


กลุ่มที่.....สมาชิกกลุ่ม.....  
.....

ใบงานที่ ๐๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนใช้คำหรือประโยคที่กำหนดให้เขียนได้ภาพเพื่อจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์

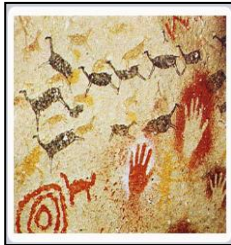
หลักฐานชั้นต้น      หลักฐานชั้นรอง  
หลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษร      หลักฐานไม่เป็นลายลักษณ์อักษร



๑.....

๒.....

๓.....



๔.....

๕.....

๖.....

๗.....



๘.....

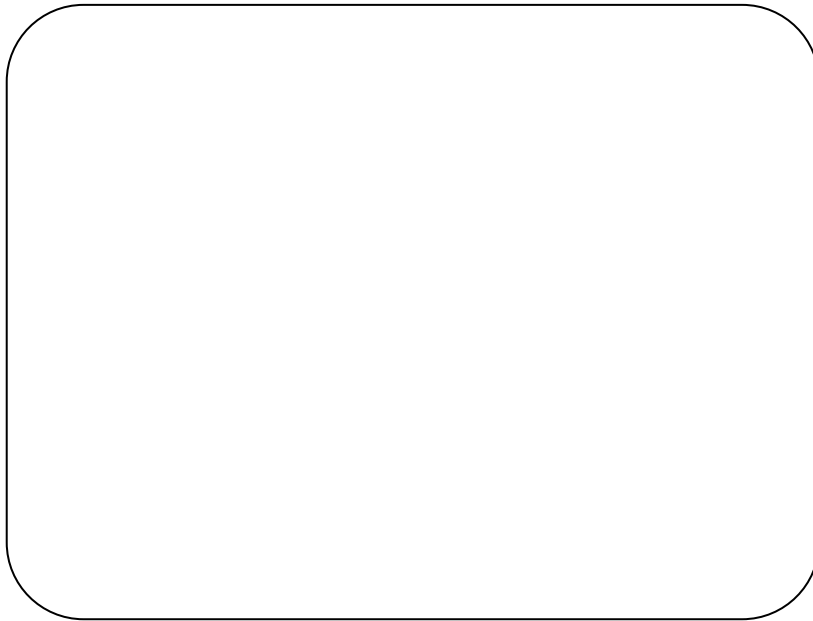
๙.....

๑๐.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

## ใบงานที่ ๐๓

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น โดยบันทึกข้อมูลตามหัวข้อ  
พร้อมภาพประกอบ



๑. แหล่งข้อมูลที่ศึกษา คือ .....

๒. สถานที่ตั้ง / ที่อยู่ ของแหล่งข้อมูล .....

.....  
.....

๓. รายละเอียดและความสำคัญของข้อมูล คือ

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

กลุ่มที่.....สมาชิกกลุ่ม.....  
.....

## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

### การศึกษาประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

การศึกษาประวัติศาสตร์เป็นการศึกษาเหตุการณ์ในอดีต สามารถศึกษาได้ตามขั้นตอน ดังนี้

**๕. การนำเสนอ** คือ การนำเรื่องที่ได้มาเรียบเรียงเพื่อนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ

**๔. การสรุปความรู้** คือ การนำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาทำการศึกษาเนื้อหา และสรุปข้อมูลที่รวบรวมได้

**๓. การตรวจสอบข้อมูลและหลักฐาน** คือ การประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของข้อมูลและหลักฐานที่รวบรวมได้

**๒. การรวบรวมข้อมูลและหลักฐาน** คือ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาจากแหล่งข้อมูล และหลักฐานประเภทต่าง ๆ

**๑. การกำหนดหัวเรื่องที่จะศึกษา** คือ การกำหนดคำถามหรือหัวข้อที่น่าสนใจ ต้องการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ

**หลักฐานทางประวัติศาสตร์** หมายถึง ร่องรอยที่เกิดขึ้นในอดีต ซึ่งสามารถนำมาใช้เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาเรื่องราวในอดีต ซึ่งจะมีทั้ง**หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร** ได้แก่ จารึก พงศาวดาร ตำนาน หรือเอกสารที่บันทึกในลักษณะต่าง ๆ **หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร** ได้แก่ สถานที่สำคัญ โบราณวัตถุ เครื่องมือเครื่องใช้ อนุสาวรีย์ต่าง ๆ ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพยนตร์ การแสดงพื้นบ้าน เพลงพื้นบ้าน คำบอกเล่า ซึ่งสามารถแยกประเภทโดยคำนึงถึงความน่าเชื่อถือของหลักฐาน อาจจำแนกได้ ๒ ประเภท คือ **หลักฐานชั้นต้น** และ**หลักฐานชั้นรอง**

**หลักฐานชั้นต้น** หมายถึง หลักฐานที่เกิดขึ้นในช่วงที่เกิดเหตุการณ์นั้น หรือ หลักฐานที่ได้จากการบันทึก หรือจากคำบอกเล่าของผู้ที่มีส่วนร่วมเหตุการณ์ด้วยตนเอง หลักฐานชั้นต้นมีประโยชน์ที่ทำให้ทราบข้อเท็จจริงที่น่าเชื่อถือ

**หลักฐานชั้นรอง** หมายถึง หลักฐานที่สร้างขึ้นโดยผู้ที่ไม่ได้พบเห็นเหตุการณ์โดยตรง หลักฐานชั้นรองเป็นข้อมูลประกอบที่ทำให้เข้าใจเหตุการณ์ได้ดีขึ้น

## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

### หลักฐานชั้นต้นที่เป็นลายลักษณ์อักษร

จารึก กฎหมาย ตำรายาแผนโบราณ  
ตำราดุกษัยาม คัมภีร์พระพุทธศาสนา  
เอกสารพื้นบ้าน

### หลักฐานชั้นต้นที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

เรื่องเล่าหรือตำนาน ภาษาถิ่น  
เพลงพื้นบ้าน โบราณวัตถุ  
โบราณสถาน

## ตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์

### หลักฐานชั้นรองที่เป็นลายลักษณ์อักษร

รายงานการศึกษาประวัติศาสตร์  
หนังสือราชการ  
หนังสือประกาศของทางราชการ  
บันทึกการรายงานข่าว  
หนังสือประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น

### หลักฐานชั้นรองที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

คำบอกเล่าของชาวบ้าน  
ภาพถ่ายในอดีต  
สถานที่สำคัญในท้องถิ่น

# ใบความรู้สำหรับครู

## ตัวอย่างการเขียนแผนภาพความคิด

- ๑. จารึก
- ๒. พงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลต่าง ๆ
- ๓. ตำนาน เช่น ประวัติท้องถิ่น บุคคลสำคัญ
- ๔. เอกสารราชการ เช่น สนธิสัญญา  
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ๕. บันทึกเหตุการณ์

- ๑. สถานที่สำคัญ เช่น วัด  
อนุสาวรีย์ต่าง ๆ
- ๒. ภาพวาด หรือภาพถ่าย
- ๓. ภาพยนตร์
- ๔. การแสดงโขน การแสดงพื้นบ้าน
- ๕. คำบอกเล่า

หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์

หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

หลักฐานและแหล่งข้อมูลในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์

แหล่งข้อมูลในการศึกษา

ห้องสมุด

หอสมุดแห่งชาติ

ศาสนสถาน เช่น วัด มัสยิด โบสถ์

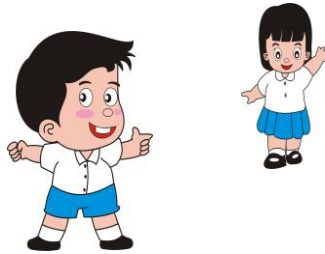
โบราณวัตถุและโบราณสถาน

พิพิธภัณฑ์

## เกมปฏิบัติตามคำสั่ง

### ขั้นตอนการจัดกิจกรรม

๑. ครูอธิบายขั้นตอนการเล่น ดังนี้
  - ๑.๑ ครูกล่าวคำต่อไปนี้แล้วให้นักเรียนปฏิบัติอย่างรวดเร็ว
    - ๑.๑.๑ ครูกล่าวคำว่า “ทศวรรษ” ให้นักเรียนพูดว่า “ทีละสิบ” แล้วปรบมือสองครั้ง “ทีละสิบ” แล้วปรบมือสองครั้ง พูดว่า “ทีละสิบ ไชโยไชโย”
    - ๑.๑.๒ ครูกล่าวคำว่า “ศตวรรษ” ให้นักเรียนพูดว่า “ทีละร้อย” แล้วปรบมือสองครั้ง “ทีละร้อย” แล้วปรบมือสองครั้ง พูดว่า “ทีละร้อย ไชโยไชโย”
    - ๑.๑.๓ ครูกล่าวคำว่า “สหัสวรรษ” ให้นักเรียนพูดว่า “ทีละพัน” แล้วปรบมือสองครั้ง “ทีละพัน” แล้วปรบมือสองครั้ง พูดว่า “ทีละพัน ไชโยไชโย”
    - ๑.๑.๔ ครูออกคำสั่ง “กล่าวคำ” สลับไปมา
  ๒. นักเรียนคนใดปฏิบัติไม่ถูกให้เป็นผู้สังเกตเพื่อน ๆ คนอื่น (เกมนี้ไม่มีการตัดสินแพ้ชนะ เมื่อเล่นพอสมควรแล้ว ครูชมเชยนักเรียนที่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ถูกต้องที่สุด)





แบบสังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคล
-------------------------------

เลขที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม					คะแนนรวม	ระดับคุณภาพ	สรุปผลการประเมิน
		ความตั้งใจในการทำงาน	ความรับผิดชอบ	กระตือรือร้นในการเรียน	ความเป็นระเบียบเรียบร้อย	แก้ไข ปรับปรุง ซ่อมแซมผลงาน			
	คะแนน	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕		

## เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	หมายถึง ดี ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	หมายถึง พอใช้ ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	หมายถึง ปรับปรุง ให้ ๑ คะแนน

## เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๑-๑๕	ดี
๖-๑๐	พอใช้
๑-๕	ปรับปรุง

### แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย / ลงในรายการที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....เลขที่.....

ที่	พฤติกรรม	มี	ไม่มี	หมายเหตุ
๑.	การวางแผน			
๒.	การมีส่วนร่วมในการทำงานของสมาชิก			
๓.	หัวหน้ากลุ่มและสมาชิกในการทำงาน			
๔.	ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น			
๕.	การแสดงความคิดเห็น			
๖.	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย			
๗.	การนำเสนอผลงาน			
๘.	การปรับปรุงงาน			
๙.	ความร่วมมือภายในกลุ่ม			
๑๐.	ผลงานสำเร็จ			

#### เกณฑ์การประเมิน

๘ - ๑๐ ดี

๕ - ๗ ปานกลาง

๐ - ๔ ปรับปรุง

#### สมาชิกกลุ่ม

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
--------------------------

พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
	๓	๒	๑
นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง			
การนำเสนอมีความน่าสนใจ			
ความเหมาะสมกับเวลา			
ความกล้าแสดงออก			
บุคลิกภาพน้ำเสียงเหมาะสม			
รวมคะแนน			

## เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	หมายถึง ดี ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	หมายถึง พอใช้ ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	หมายถึง ปรับปรุง ให้ ๑ คะแนน

## เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๑-๑๕	ดี
๖-๑๐	พอใช้
๑-๕	ปรับปรุง

### แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			
		๑. มีวินัย	ผลการประเมิน <input checked="" type="checkbox"/> ผ่าน <input type="checkbox"/> ไม่ผ่าน	๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	ผลการประเมิน <input checked="" type="checkbox"/> ผ่าน <input type="checkbox"/> ไม่ผ่าน
ระดับคะแนน		๓		๓	
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้คะแนนระดับ ๒ ขึ้นไป

### เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับคะแนน รายการประเมิน	๓	๒	๑
๑. มีวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา แต่งกายเหมาะสมรักษา ระเบียบวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา แต่งกายเหมาะสม	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมาย
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	ทำงานด้วยความขยันอดทน และพยายามให้งานสำเร็จ ตามเป้าหมายภายในเวลา ที่กำหนด ไม่ย่อท้อต่อ ปัญหาแก้ปัญหาอุปสรรคใน การทำงานและชื่นชม ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	ทำงานด้วยพยายาม ให้งานสำเร็จตาม เป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่อ ปัญหาในการทำงาน และชื่นชมผลงานด้วย ความภาคภูมิใจ	ทำงานให้งานสำเร็จ ตามเป้าหมาย

## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย แผนที่ ๓ ชื่อแผน ความเป็นมาของท้องถิ่น เวลา ๓ ชั่วโมง

.....

### ๑. สาระสำคัญของแผน

การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางประวัติศาสตร์สามารถนำเสนอได้หลายรูปแบบ เช่น การจัดทำเป็นรายงาน หนังสือเล่มเล็ก โครงงาน ฯลฯ ก่อนจะนำเสนอจะต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์ ตรวจสอบข้อเท็จจริง และจัดระบบข้อมูลให้เรียบร้อย เหมาะสม

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

#### กิจกรรมการเรียนรู้

-

#### การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- ใบความรู้
- ตัวอย่างการนำเสนอประวัติความเป็นมาของโรงเรียนและท้องถิ่น
- แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

#### ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- บันทึกการศึกษาประวัติความเป็นมาของโรงเรียน สถานที่สำคัญในท้องถิ่น

#### การวัดและประเมินผล

- ประเมินความรู้จากการตอบคำถาม ตรวจผลงาน
- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และตรวจผลงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

### ๓. อื่น ๆ

-

แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๓ ความเป็นมาของท้องถิ่น  
 บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
<p style="text-align: center;"><b>ขั้นนำ</b></p>	<p>๑. ร่วมสนทนาเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลความเป็นมาของท้องถิ่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p>
<p style="text-align: center;"><b>ขั้นสอน</b></p>	<p>๒. นักเรียนรวมกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากครั้งที่แล้ว) หัวหน้ากลุ่มรวบรวมบันทึกการศึกษาค้นคว้าประวัติ ท้องถิ่นตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๓. นักเรียนศึกษา วิเคราะห์แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับข้อดี ข้อเสีย ตัวอย่างการนำเสนอผลการศึกษาประวัติท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดทำเป็นรายงาน หนังสือ โครงการ หนังสือเล่มเล็ก การนำเสนอ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ</p> <p>ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการเลือกวิธีการนำเสนอผลการศึกษาประวัติความเป็นมาของโรงเรียนหรือท้องถิ่นที่เหมาะสม</p> <p>๔. นักเรียนศึกษาการนำเสนอข้อมูลจากการสืบค้นข้อมูลประวัติความเป็นมาของโรงเรียนหรือท้องถิ่น มารวบรวมเรียบเรียงใหม่ เพื่อใช้ในการนำเสนอด้วยรูปแบบของหนังสือภาพประกอบคำบรรยาย นักเรียนดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน</p>
<p style="text-align: center;"><b>ขั้นสรุป</b></p>	<p>๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปรูปแบบการนำเสนอข้อมูลทางประวัติศาสตร์ และวิธีการขั้นตอนการนำเสนอข้อมูล ในรูปแบบต่าง ๆ</p>
<p style="text-align: center;"><b>วัดและประเมินผล</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประเมินความรู้จากการตอบคำถาม ตรวจสอบผลงาน</li> <li>- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ และตรวจสอบผลงาน</li> <li>- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ul>

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ ความเป็นมาของท้องถิ่น  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. การสืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่น</li> <li>2. การนำเสนอข้อมูลทางประวัติศาสตร์</li> <li>3. การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูล</li> </ol>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b></p> <p><b>ขั้นนำ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ครูและนักเรียนร่วมสนทนาเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลความเป็นมาของท้องถิ่นตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับ แหล่งข้อมูล ปัญหาอุปสรรคในการศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น</li> </ol> <p><b>ขั้นสอน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. ครูนำตัวอย่างพร้อมอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำเสนอผลการศึกษาประวัติท้องถิ่นในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดทำเป็นรายงาน หนังสือภาพ โครงการ หนังสือเล่มเล็ก การนำเสนอโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในลักษณะของ E-book หรือ PowerPoint นักเรียนแสดงความคิดเห็นข้อดีและข้อเสียของตัวอย่างตามที่ครูนำเสนอ</li> <li>3. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการเลือกวิธีการนำเสนอผลการศึกษาประวัติท้องถิ่นที่เหมาะสม</li> <li>4. ครูทบทวนวิธีการศึกษาประวัติท้องถิ่น นักเรียนแบ่งกลุ่ม ศึกษาใบความรู้การนำเสนอผลการศึกษาประวัติท้องถิ่นในรูปแบบของการจัดทำสมุดภาพประกอบคำบรรยาย จากใบความรู้ ครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำข้อมูล จากบันทึกการศึกษาประวัติท้องถิ่น มาเรียบเรียงใหม่ และศึกษาเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ และเตรียมรวบรวมเป็นสมุดภาพเป็นผลงานกลุ่มในชั่วโมงต่อไป</li> </ol>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ใบความรู้</li> <li>2. ตัวอย่างการนำเสนอประวัติท้องถิ่น</li> <li>3. แหล่งเรียนรู้ในชุมชน</li> </ol> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. บันทึกการศึกษาประวัติท้องถิ่น</li> </ol>
<p><b>จุดประสงค์</b></p> <p><b>ความรู้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. บอกวิธีการศึกษาสืบค้นข้อมูลประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น</li> <li>2. บอกรูปแบบการนำเสนอผลการศึกษาข้อมูลประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น</li> </ol> <p><b>ทักษะ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. กระบวนการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูล</li> <li>2. การวิเคราะห์</li> <li>3. การสังเคราะห์</li> <li>4. กระบวนการกลุ่ม</li> <li>5. การสื่อสาร</li> </ol> <p><b>คุณธรรม จริยธรรม /คุณลักษณะอันพึงประสงค์</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ความรับผิดชอบ</li> <li>2. มุ่งมั่นในการทำงาน</li> </ol>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๒</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>5. แต่ละกลุ่มแบ่งหัวข้อให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนไปศึกษาและบันทึกข้อมูลประวัติท้องถิ่นตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย เช่น การก่อตั้งท้องถิ่น กลุ่มชนในท้องถิ่น สถานที่สำคัญ ประวัตินักท่องเที่ยวท้องถิ่น ฯลฯ</li> <li>6. หัวหน้ากลุ่มรวบรวมบันทึกการศึกษาค้นคว้าประวัติ ท้องถิ่นตามที่ได้รับมอบหมาย นำมารวบรวมเป็นผลงานกลุ่มด้วยรูปแบบการจัดทำเป็นหนังสือภาพประกอบคำบรรยาย ตกแต่งให้สวยงามครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับ องค์ประกอบของการ จัดทำเป็นหนังสือภาพประกอบคำบรรยาย</li> </ol> <p><b>ชั่วโมงที่ ๓</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>6. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันประเมินผลงานของกลุ่ม โดยครูแนะนำเพิ่มเติม นักเรียนปรับปรุงแก้ไข และตกแต่งหนังสือภาพประกอบคำบรรยายประวัติท้องถิ่นและเตรียมนำเสนอผลงานในชั่วโมงต่อไป</li> </ol> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปรูปแบบการนำเสนอข้อมูลทางประวัติศาสตร์ และวิธีการขั้นตอนการนำเสนอข้อมูลด้วยการเขียนเรื่องประกอบภาพ และนำมารวบรวมเป็นหนังสือภาพ</li> </ol>	<p><b>การวัดและประเมินผล</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ประเมินความรู้จากการตอบคำถาม และบันทึกการศึกษาประวัติท้องถิ่น</li> <li>2. ประเมินทักษะ จากการสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ และบันทึก การศึกษาประวัติท้องถิ่น</li> <li>3. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>วิธีการ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ตรวจสอบผลงาน</li> <li>2. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. แบบประเมินผลงาน</li> <li>2. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ด้านความรู้ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๐</li> <li>2. ด้านทักษะ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๕</li> <li>3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐</li> </ol>



## ใบงานที่ ๐๑

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนนำข้อมูลจากการบันทึกการสืบค้นข้อมูลประวัติความเป็นมาของโรงเรียนหรือท้องถิ่นของสมาชิกกลุ่มทุกคน มาเรียบเรียงนำเสนอเป็นหนังสือภาพ โดยต้องมีองค์ประกอบต่อไปนี้

๑. ชื่อเรื่อง ให้ใช้ ท้องถิ่นของเรา เช่น ท้องถิ่นของเรา "ประวัติความเป็นมา" ท้องถิ่นของเรา "บุคคลสำคัญ" ท้องถิ่นของเรา "สถานที่สำคัญ" ฯลฯ
๒. เนื้อหา (ภาพประกอบคำบรรยาย)
๓. แหล่งอ้างอิง
๔. คณะผู้จัดทำ



## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

### การนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการศึกษาประวัติท้องถิ่น

การนำเสนอข้อมูลที่ได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการศึกษาเรื่องราวที่นักเรียนสนใจ การนำเสนอข้อมูลอาจทำได้หลายอย่าง เช่น

๑. การเล่าเรื่อง เป็นการบอกผลของการศึกษาด้วยคำพูด โดยกล่าวนำถึงประเด็นปัญหาที่สนใจศึกษา แล้วจึงเสนอเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่ทำการศึกษาค้นคว้า

๒. การเขียนรายงาน โดยทั่วไปการเขียนรายงานเริ่มต้นด้วยการเขียนคำนำ แล้วจึงเขียนเนื้อหาสาระให้สอดคล้อง มีความสัมพันธ์กัน และเขียนสรุปในตอนสุดท้าย จากนั้นอ่านทบทวนสำนวนภาษาและตรวจจุดตัวสะกดแล้วแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสม

๓. การจัดนิทรรศการ การจัดนิทรรศการ ให้น่าสนใจ ควรเสนอเนื้อหาด้วยภาพ แผนที่ ของจริง และสถิติต่าง ๆ โดยเขียนคำอธิบายหรือมีการบรรยายประกอบการจัดนิทรรศการให้สั้นแต่ได้ใจความ

๔. การนำเสนอในรูปของการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันนี้มีการใช้กันอย่างแพร่หลาย จะเป็นการนำเสนอโดยการใช้ภาพประกอบคำบรรยาย หรือในลักษณะของวีดิทัศน์ เช่น E-book, PowerPoint เป็นต้น

### แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย / ลงในรายการที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....เลขที่.....

ที่	พฤติกรรม	มี	ไม่มี	หมายเหตุ
๑.	การวางแผน			
๒.	การมีส่วนร่วมในการทำงานของสมาชิก			
๓.	หัวหน้ากลุ่มและสมาชิกในการทำงาน			
๔.	ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น			
๕.	การแสดงความคิดเห็น			
๖.	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย			
๗.	การนำเสนอผลงาน			
๘.	การปรับปรุงงาน			
๙.	ความร่วมมือภายในกลุ่ม			
๑๐.	ผลงานสำเร็จ			

#### เกณฑ์การประเมิน

๘ - ๑๐ ดี

๕ - ๗ ปานกลาง

๐ - ๔ ปรับปรุง

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑. ....
๒. ....
๓. ....
๔. ....
๕. ....



### แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			
		๑. ความรับผิดชอบ	ผลการประเมิน <input checked="" type="checkbox"/> ผ่าน <input type="checkbox"/> ไม่ผ่าน	๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	ผลการประเมิน <input checked="" type="checkbox"/> ผ่าน <input type="checkbox"/> ไม่ผ่าน
ระดับคะแนน		๓		๓	
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					

เกณฑ์การผ่าน ต้องได้คะแนนระดับ ๒ ขึ้นไป

### เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับ คะแนน รายการประเมิน	๓	๒	๑
๑. ความ รับผิดชอบ	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา ทุกครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา เป็นบางครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานแต่ ต้องคอยเตือน ในการปฏิบัติ
๒. มุ่งมั่นในการ ทำงาน	ทำงานด้วยความขยันอดทน และพยายามให้งานสำเร็จ ตามเป้าหมายภายในเวลา ที่กำหนด ไม่ย่อท้อต่อ ปัญหาแก้ปัญหาอุปสรรคใน การทำงานและชื่นชม ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	ทำงานด้วยพยายาม ให้งานสำเร็จตาม เป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่อ ปัญหาในการทำงานและ ชื่นชมผลงานด้วยความ ภาคภูมิใจ	ทำงานให้งานสำเร็จ ตามเป้าหมาย

## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย แผนที่ ๔ ชื่อแผน ท้องถิ่นของเรา เวลา ๓ ชั่วโมง

.....

### ๑. สาระสำคัญของแผน

การนำเสนอผลงานหรือรายงานหน้าชั้นเรียนผู้ร่วมกิจกรรมจะต้องปฏิบัติตามมารยาทในการฟังและการพูดที่ดี

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้

-

การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- ใบความรู้
- แบบทดสอบหลังเรียน

ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- ใบความรู้การนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- ใบความรู้มารยาทในการพูดการฟัง

การวัดและประเมินผล

- ประเมินความรู้จากการคะแนนทดสอบหลังเรียน และตรวจผลงาน
- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

### ๓. อื่น ๆ

แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย แผนการเรียนรู้ที่ ๔ ท้องถิ่นของเรา  
 บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
<p><b>ขั้นนำ</b></p>	<p>๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับผลของการศึกษาข้อมูลประวัติโรงเรียนหรือท้องถิ่น</p>
<p><b>ขั้นสอน</b></p>	<p>๒. นักเรียนรวมกลุ่ม โดยใช้กลุ่มเดิมจากการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันตามแผนที่ ๓ ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการนำเสนอผลการศึกษาข้อมูลรูปแบบหนังสือภาพ และศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการพุดรายงานหรือการพุดนำเสนอผลงานตัวแทนกลุ่ม                      นำเสนอผลงานกลุ่ม นักเรียนร่วมกันประเมินผลงาน</p> <p>๓. ครูและนักเรียนพิจารณาหลักฐานจากการสืบค้นประวัติท้องถิ่นเป็นหลักฐานขั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง</p>
<p><b>ขั้นสรุป</b></p>	<p>๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลจากการศึกษาประวัติความเป็นมาท้องถิ่น วิธีการนำเสนอข้อมูลจากการค้นคว้า การเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ และการจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เป็น ๒ ประเภท คือ หลักฐานขั้นต้น และหลักฐานชั้นรอง</p>
<p><b>ทดสอบหลังเรียนหน่วยย่อยที่ ๑</b></p>	<p>๔. ทำแบบทดสอบหลังเรียน</p>
<p><b>วัดและประเมินผล</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประเมินความรู้จากการคะแนนทดสอบหลังเรียน และตรวจผลงาน</li> <li>- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน</li> <li>- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ul>

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ ท้องถิ่นของเรา  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. การนำเสนอประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น</li> <li>2. การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีในท้องถิ่น</li> <li>3. การรายงานผลการศึกษาค้นคว้า</li> <li>4. มารยาทในการฟังและการพูด</li> </ol>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b></p> <p><b>ขั้นนำ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับผลของการจัดทำรายงาน ประวัติท้องถิ่น เกี่ยวกับ ความสำเร็จของงาน ปัญหาอุปสรรค วิธีการแก้ปัญหาที่นักเรียนใช้ ครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานให้สำเร็จ วิธีการแก้ปัญหา การปฏิบัติงานร่วมกัน</li> </ol> <p><b>ขั้นสอน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. นักเรียนแยกกลุ่ม โดยใช้กลุ่มเดิมจากการปฏิบัติงานครั้งที่แล้ว ศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับหลักการขั้นตอนการรายงานหน้าชั้นเรียนจากใบความรู้ ครูอธิบายเพิ่มเติมวิธีการ ขั้นตอน การนำเสนอผลงาน มารยาทในการฟังและการพูด ครูแนะนำการนำเสนอรายงานกลุ่มควรให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม</li> <li>3. ครูนำเกณฑ์การประเมินการนำเสนอผลงาน นักเรียนศึกษาเกณฑ์การประเมินร่วมกันพิจารณา แสดงความคิดเห็นเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสม สำหรับใช้ในการประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่มต่อไป</li> <li>4. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเตรียมข้อมูล และสื่อประกอบการพูดรายงาน พร้อมทั้งให้ตัวแทนของกลุ่มซักซ้อมการพูดรายงานหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนในกลุ่มฟัง เพื่อให้เพื่อนในกลุ่มให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไข</li> </ol>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ใบความรู้</li> <li>2. แบบทดสอบหลังเรียน</li> </ol> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. รายงานท้องถิ่นของเรา</li> </ol>
<p><b>จุดประสงค์</b></p> <p><b>ความรู้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. บอกวิธีการ หลักฐาน และแหล่งข้อมูลในการศึกษาประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น</li> <li>2. บอกกระบวนการนำเสนอผลการศึกษาประวัติท้องถิ่น</li> </ol> <p><b>ทักษะ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. กระบวนการสืบค้นข้อมูล</li> <li>2. การนำเสนอผลการศึกษาประวัติท้องถิ่น</li> <li>3. กระบวนการกลุ่ม</li> <li>4. การแก้ปัญหา</li> <li>5. การพูดและการฟัง</li> </ol> <p><b>คุณธรรม จริยธรรม /คุณลักษณะอันพึงประสงค์</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ความรับผิดชอบ</li> <li>2. ความมุ่งมั่นในการทำงาน</li> <li>3. จิตสาธารณะ</li> </ol>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๒</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>5. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอรายงานกลุ่ม ท้องถิ่นของเรา ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้เวลาประมาณกลุ่มละ ๗-๑๐ นาที นักเรียนร่วมกันประเมินแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหนังสือภาพที่นำเสนอ</li> <li>6. นักเรียนร่วมกันพิจารณา แสดงความคิดเห็น ผลการประเมินการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดเพราะอะไร และกลุ่มที่ได้คะแนนน้อยที่สุดเป็นเพราะสาเหตุใด ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการการพูดรายงานหรือการพูดนำเสนอผลงานที่ดี</li> </ol> <p><b>ชั่วโมงที่ ๓</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๗. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความหมายและประเภทการจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เป็นหลักฐานขั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง ครูนำข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีในท้องถิ่น และจากนักเรียนที่พบในการไปศึกษาประวัติท้องถิ่น ร่วมกันพิจารณาจำแนกหลักฐานที่มีเป็น ๒ ประเภทคือ หลักฐานขั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง</li> </ol> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลวิธีการการศึกษาประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูล การนำเสนอข้อมูล และการเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ และการจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีในท้องถิ่น</li> <li>๘. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน</li> </ol>	<p><b>การวัดและประเมินผล</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ประเมินความรู้จากการตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน และทดสอบหลังเรียน</li> <li>2. ประเมินทักษะ จากการสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ และใบงาน</li> <li>3. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>วิธีการ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ทดสอบหลังเรียน ตรวจผลงาน</li> <li>2. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. แบบประเมินผลงาน</li> <li>2. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้</li> <li>3. แบบทดสอบหลังเรียน</li> </ol> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ด้านความรู้ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๐</li> <li>2. ด้านทักษะ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๕</li> <li>3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐</li> </ol>



## ใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอหนังสือภาพประวัติท้องถิ่นหน้าชั้นเรียน โดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

### สมาชิกกลุ่ม

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....  
 ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....  
 ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....  
 ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....





**ใบงานที่ ๐๒**

คำชี้แจง นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

แบบประเมินการนำเสนอผลงานหน้าชั้น

กลุ่ม	รายการประเมิน						รวมคะแนน	ผลการประเมิน	
	พูดเสียงดังฟังชัด	นำเสนอเนื้อเรื่องน่าสนใจ	ลำดับใจความเหมาะสม	ใช้คำได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	แสดงท่าทางและน้ำเสียงประกอบการรายงานได้อย่างเหมาะสมกับเรื่อง	สามารถแก้ปัญหาและจุดใจให้ผู้ฟังคอยตามได้		ผ่าน	ไม่ผ่าน
คะแนน	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๐		
๑									
๒									
๓									
๔									
๕									

**เกณฑ์การประเมิน**

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

- ระดับ ๔ ดีมาก                      คะแนน ๒๓-๓๐    คะแนน
- ระดับ ๓ ดี                            คะแนน ๑๖-๒๒    คะแนน
- ระดับ ๒ พอใช้                          คะแนน ๙-๑๕      คะแนน
- ระดับ ๑ ปรับปรุง                      คะแนน ๐-๘        คะแนน

## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

### การพูดนำเสนอรายงาน/ผลงานหน้าชั้น

**การพูด** คือ ทักษะการสื่อสารที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน บ่อยครั้งที่เราอาจจะต้องนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน หรือต้องพูดในที่สาธารณะเพื่อชักจูง รมรงค์ โนมน้าวใจ หรือประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้คนอื่น ๆ ฟังความสำเร็จในการพูดเพื่อนำเสนออยู่ที่ความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

ผู้นำเสนอกับผู้ฟัง ซึ่งมีองค์ประกอบด้วยกัน ๓ มิติหลักๆ คือ

๑. **ผู้นำเสนอ** ต้องสร้างก็คือความน่าเชื่อถือ ซึ่งเกิดจากการที่ผู้พูดแสดงตนเป็นผู้มีความรู้ดี มีความตั้งใจดี และแสดงอุปนิสัยที่ดี การสร้างอารมณ์ร่วมให้เกิดขึ้นกับผู้ฟัง และความมีเหตุผลด้วยหลักฐานที่ดีในการสนับสนุน **มารยาทของการพูด** ควรปฏิบัติ ดังนี้

- ใช้น้ำเสียงนุ่มนวล และไม่พูดจากระโชกโฮกฮาก
- ใช้ถ้อยคำสุภาพไพเราะ และเหมาะสมแก่กาลเทศะ
- กล่าวคำขอโทษเมื่อพูดผิด กล่าวคำขอบคุณเมื่อได้รับการยกย่องชมเชย

และควรพูดอย่างจริงใจ

- ไม่แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม เช่น แลบลิ้น หาว เป็นต้น
- ไม่ควรพูดอยู่ฝ่ายเดียว ควรเปิดโอกาสให้ผู้สนทนาได้พูดหรือแสดงความคิดเห็นบ้าง

ตามความเหมาะสม

- การพูดอธิบาย ควรพูดเรียงลำดับให้ถูกต้องชัดเจน
- ใช้คำลงท้ายให้เหมาะสมแก่ผู้ที่พูดด้วย

๒. **ผู้ฟัง** ทักษะสื่อสารที่สำคัญทักษะหนึ่ง ในชีวิตของเราจะต้องฟังสิ่งต่างๆ มากมาย เช่น ฟังคนพูด ฟังข่าว ฟังคุณครูสอน ฟังเพลง ตลอดจนฟังเสียงสิ่งต่างๆ รอบตัว การฟังสิ่งต่างๆ ผู้ฟังจะได้รับความรู้ ความเพลิดเพลิน แต่ผู้ฟังควรแยกให้ได้ว่า สิ่งที่ฟังนั้น สิ่งใดดี สิ่งใดไม่ดี แล้วนำความรู้ที่ได้จากการฟังไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันหรือใช้ในการเรียน **มารยาทของการฟัง** ควรปฏิบัติ ดังนี้

- ตั้งใจฟัง สบตาผู้พูด
- ไม่คุยหรือเล่นในขณะฟัง
- หากมีข้อสงสัย ควรถามเมื่อผู้พูดอนุญาตให้ถาม
- ไม่ส่งเสียงดังรบกวน หรือทำความรำคาญให้แก่ผู้อื่น
- ไม่แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม เช่น โห่ เป่าปาก ฯลฯ



แบบประเมินการนำเสนอข้อมูลท้องถิ่นของเรา
---

พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
	๓	๒	๑
นำเสนอเนื้อหาในรายงานได้ถูกต้อง			
องค์ประกอบการนำเสนอข้อมูล			
การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์			
ความสมบูรณ์ของผลงาน			
การนำเสนอ			
รวมคะแนน			

## เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	หมายถึง ดี ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	หมายถึง พอใช้ ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	หมายถึง ปรับปรุง ให้ ๑ คะแนน

## เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๑-๑๕	ดี
๖-๑๐	พอใช้
๑-๕	ปรับปรุง

## แบบประเมินการนำเสนอรายงานหน้าชั้น

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน						รวมคะแนน	ผลการประเมิน	
		พูดเสียงดังฟังชัด	นำเสนอเนื้อเรื่องน่าสนใจ	ลำดับใจความเหมาะสม	ใช้คำได้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	แสดงท่าทางและน้ำเสียงประกอบการรายงานได้อย่างเหมาะสมกับเรื่อง	สามารถแก้ปัญหาและจุดใจให้ผู้ฟังคล้อยตามได้		ผ่าน	ไม่ผ่าน
	คะแนน	๕	๕	๕	๕	๕	๕	๓๐		
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										

## เกณฑ์การประเมิน

ได้คะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปถือว่าผ่าน หรืออาจใช้เกณฑ์เป็นระดับคุณภาพ ๔, ๓, ๒, ๑ ดังนี้

ระดับ ๔	ดีมาก	คะแนน ๒๓-๓๐	คะแนน
ระดับ ๓	ดี	คะแนน ๑๖-๒๒	คะแนน
ระดับ ๒	พอใช้	คะแนน ๙-๑๕	คะแนน
ระดับ ๑	ปรับปรุง	คะแนน ๐-๘	คะแนน

### แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					
		๑. ความรับผิดชอบ	ผ่าน ✓ ไม่ผ่าน ✗	๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	ผ่าน ✓ ไม่ผ่าน ✗	๓. จิตสาธารณะ	ผ่าน ✓ ไม่ผ่าน ✗
ระดับคะแนน		๓		๓		๓	
๑							
๒							
๓							
๔							

เกณฑ์การผ่าน จะต้องได้รับคะแนนตั้งแต่ระดับ ๒ ขึ้นไป

### เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับคะแนน	๓	๒	๑
๑. ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติตามกฎกติการับผิดชอบต่อ งานที่ได้รับมอบหมายตรงต่อ เวลาทุกครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบต่องานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา เป็นบางครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบต่องานแต่ ต้องคอยเตือน ในการปฏิบัติ
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	ทำงานด้วยความขยันอดทน และพยายามให้งานสำเร็จตาม เป้าหมายภายในเวลา ที่กำหนด ไม่ย่อท้อต่อปัญหา แก้ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน และชื่นชมผลงานด้วยความ ภาคภูมิใจ	ทำงานด้วยพยายาม ให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่อปัญหาในการ ทำงานและชื่นชมผลงาน ด้วยความภาคภูมิใจ	ทำงานให้งานสำเร็จตาม เป้าหมาย
๓. จิตสาธารณะ	ช่วยเหลือครู เพื่อน อาสา ทำงาน และแบ่งปันสิ่งของให้ ผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	ช่วยเหลือครู เพื่อน อาสาทำงาน ให้ผู้อื่นด้วย ความเต็มใจ	ช่วยเหลือครู เพื่อน ทำงาน ด้วยความ เต็มใจ ตามคำแนะนำ

## แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิไลศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๑ ย้อนรอยไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

\*\*\*\*\*

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ทำเครื่องหมาย X ลงใน  
กระดาษคำตอบ

๑. ปี พ.ศ. ปัจจุบันอยู่ในช่วงพุทธศตวรรษใด
  - ก. พุทธศตวรรษที่ ๒๕
  - ข. พุทธศตวรรษที่ ๒๖
  - ค. พุทธศตวรรษที่ ๒๗
  - ง. พุทธศตวรรษที่ ๒๘
๒. ช่วงเวลาในข้อใด มีระยะเวลายาวนานที่สุด
  - ก. ๕๐ ปี
  - ข. ๑๐ ทศวรรษ
  - ค. ๑๕ ทศวรรษ
  - ง. ๑ สหัสวรรษ
๓. ถ้าปีนี้ตรงกับ พ.ศ. ๒๕๕๗ เมื่อ ๕๐ ปีที่แล้วเป็นพุทธศตวรรษใด
  - ก. พุทธศตวรรษที่ ๒๖
  - ข. พุทธศตวรรษที่ ๒๗
  - ค. พุทธศตวรรษที่ ๒๘
  - ง. พุทธศตวรรษที่ ๒๙
๔. ค.ศ. ๒๐๑๐ อยู่ในช่วงสหัสวรรษใดของ คริสต์ศตวรรษ
  - ก. สหัสวรรษที่ ๑
  - ข. สหัสวรรษที่ ๒
  - ค. สหัสวรรษที่ ๓
  - ง. สหัสวรรษที่ ๔
๕. ช่วงเวลาใดที่มากกว่าศตวรรษ
  - ก. ปี
  - ข. เดือน
  - ค. ทศวรรษ
  - ง. สหัสวรรษ

๖. ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ไทยเริ่มขึ้นเมื่อใด
- ก. พบเครื่องมือขวานหินขัด
  - ข. สถาปนารุงสุโขทัยเป็นราชธานี
  - ค. พ่อขุนรามคำแหงประดิษฐ์อักษรไทย
  - ง. การบันทึกของพ่อค้านักเดินทางสำรวจชาวโรมัน
๗. การศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในภาคต่างๆ มีประโยชน์อย่างไร
- ก. รู้จักประวัติบุคคลสำคัญ
  - ข. ทำให้รักประเทศชาติมากขึ้น
  - ค. ใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต
  - ง. เข้าใจวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในอดีต
๘. ภาพวาดไปเที่ยวพิพิธภัณฑ์ ได้ชมศิลาจารึก เครื่องปั้นดินเผา พระราชพงศาวดาร ลูกปัดหิน จากข้อความ ข้อใดเป็นหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษรทั้งหมด
- ก. ศิลาจารึก
  - ข. เครื่องปั้นดินเผา
  - ค. ลูกปัดหิน เครื่องปั้นดินเผา
  - ง. ศิลาจารึก พระราชพงศาวดาร
๙. การศึกษาเกี่ยวกับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ มีประโยชน์อย่างไร
- ก. ทำให้ทราบความคิดของคนในอดีต
  - ข. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีในอดีต
  - ค. เพื่อนำมาพัฒนาความเป็นอยู่ในปัจจุบัน
  - ง. ทำให้ทราบการดำเนินชีวิตของคนในอดีต
๑๐. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในข้อใด ที่แสดงถึงการนับถือศาสนาได้ดีที่สุด
- ก. พระพุทธรูป
  - ข. ภาชนะดินเผา
  - ค. กำไลสำริด
  - ง. เปลือกหอย

\*\*\*\*\*



เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
-----------------------

ข้อ	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔
๑.	ก
๒.	ง
๓.	ก
๔.	ค
๕.	ง
๖.	ค
๗.	ค
๘.	ง
๙.	ง
๑๐.	ก

หน่วยย่อยที่ ๒  
ภูมิใจในท้องถิ่น

## ใบสรุปหน้าหน่วยย่อย

หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น จำนวนเวลาเรียน ๑๔ ชั่วโมงจำนวนแผนจัดการเรียนรู้ ๕ แผน

### สาระสำคัญของหน่วยย่อย

การพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบันมีความสัมพันธ์และมีการเปลี่ยนแปลง ของเหตุการณ์ อย่างต่อเนื่องมีความสำคัญ แสดงถึงพัฒนาของมนุษยชาติในดินแดนไทย

### มาตรฐานและตัวชี้วัด

- ส.๔.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๑, ป.๔/๒
- ส.๔.๒ ตัวชี้วัด ป.๔/๑, ป.๔/๒
- ส.๔.๓ ตัวชี้วัด ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓
- ท.๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๓
- ท.๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๓
- ท.๕.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๒
- ง.๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๔, ป.๔/๕,

### ลำดับการนำเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

การพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบันมีความสัมพันธ์และมีการเปลี่ยนแปลง ของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง มีความสำคัญและผลกระทบที่เกิดขึ้น ดังนั้นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่น

แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทย

พัฒนาการของมนุษย์



พัฒนาการของมนุษย์ยุคประวัติศาสตร์ของไทย



หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในท้องถิ่นแสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทย

### โครงสร้างของหน่วยย่อย

หน่วยการ เรียนรู้ที่	ชื่อหน่วย	แผนที่	ชื่อแผน	เวลา	หมายเหตุ
๙	ถิ่นไทย วิไลศิลป์	๑	พัฒนาการของมนุษย์	๓ ชั่วโมง	
		๒	พัฒนาการของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์	๓ ชั่วโมง	
		๓	การดำเนินชีวิตของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์	๓ ชั่วโมง	
		๔	พัฒนาการของท้องถิ่น	๓ ชั่วโมง	
		๕	จากท้องถิ่นสู่มนุษยชาติ	๒ ชั่วโมง	

โครงสร้างแผนจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ  
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น



## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนที่ ๑ ชื่อแผน พัฒนาการของมนุษย์ เวลา ๓ ชั่วโมง

### ๑. สาระสำคัญของแผน

การทดสอบก่อนเรียนเป็นการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และกรอบเนื้อหาก่อนการเรียนรู้ จะช่วยสร้างความเข้าใจและเป็นแนวทางในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีจุดหมาย การศึกษา พัฒนาการของมนุษย์ชาติยุคสมัยต่าง ๆ สามารถศึกษาได้จากร่องรอยการตั้งหลักแหล่ง และพัฒนาการของเครื่องมือ เครื่องใช้ของมนุษย์ในยุคสมัยนั้น ๆ

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

#### กิจกรรมการเรียนรู้

-

#### การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- ใบความรู้
- ใบงาน
- แบบทดสอบก่อนเรียน
- แหล่งเรียนรู้

#### ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- ใบงานที่ เขียนตอบพัฒนาการของมนุษย์ วาดภาพพระบายสี
- ใบความรู้ พัฒนาการของมนุษย์ในยุคสมัยต่าง ๆ

#### การวัดและประเมินผล

- ประเมินความรู้จากการตรวจผลงาน และการทดสอบก่อนเรียน
- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

### ๓. อื่น ๆ

แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ พัฒนาการของมนุษย์  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวทางการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
ทดสอบหน่วยย่อยที่ ๒	๑. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
ขั้นนำ	๒. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาจากข้อคำถามแบบทดสอบก่อนเรียน มีคำถามเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง นักเรียนเคยเรียนหรือไม่ ครูแจ้งเพิ่มเติมเกี่ยวกับจุดประสงค์ เนื้อหาประจำหน่วยการเรียนรู้ ชิ้นงาน/ผลงานที่นักเรียนจะได้เรียนรู้ นักเรียนดูภาพร่วมกัน แล้วร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพประวัติศาสตร์
ขั้นสอน	๓. ดูแผนภาพแสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ การตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการด้านเครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ ยุคก่อนประวัติศาสตร์
	๔. จัดกลุ่มตามความเหมาะสม ศึกษาใบความรู้ เกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษยชาติ ร่องรอยตั้งหลักแหล่ง พัฒนาการเครื่องมือเครื่องใช้ ในสมัยต่างๆ ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษย์ตามช่วงสมัย การตั้งถิ่นฐาน เศรษฐกิจและสังคม บันทึกเป็นผังความคิด (Mind Mapping) นำเสนอผลการศึกษานำขั้นเรียน
	๕. ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๑-๐๒ เขียนตอบพัฒนาการของมนุษย์ตามยุคสมัยพร้อมทั้งระบายสีกรอบคำตอบให้สวยงาม
ขั้นสรุป	๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา ซักถาม แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับ พัฒนาการ ของมนุษย์แต่ละช่วงสมัย การตั้งหลักแหล่ง หลักฐาน แสดงถึงพัฒนาการของมนุษย์
วัดและประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประเมินการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ / ตรวจผลงาน</li> <li>- ทดสอบก่อนเรียน</li> </ul>

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ พัฒนาการของมนุษย์  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- พัฒนาการของมนุษย์แต่ละช่วงสมัย ร่องรอยการตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการเครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์ตามยุคสมัย</li> <li>- วิธีการสืบค้นข้อมูล และวิธีการนำเสนอข้อมูล</li> <li>- การอ่านจับใจความสำคัญ</li> <li>- การเขียนสรุปความ</li> </ul>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b></p> <p>๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p><b>ขั้นนำ</b></p> <p>๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับจุดประสงค์เนื้อหา ผลงาน/ชิ้นงาน ที่ต้องเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น</p> <p>๓. ครูนำภาพเกี่ยวกับประวัติศาสตร์มาให้ให้นักเรียนดู ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพประวัติศาสตร์</p>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ใบความรู้</li> <li>- แบบทดสอบ</li> <li>- แหล่งเรียนรู้ในชุมชน</li> </ul> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ศึกษาพัฒนาการของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์</li> </ul>
<p><b>จุดประสงค์</b></p> <p><b>ความรู้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. อธิบายยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ</li> <li>๒. อธิบายการตั้งหลักแหล่งและพัฒนาการของมนุษยชาติยุคก่อนประวัติศาสตร์</li> </ol> <p><b>ทักษะ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. การสืบค้นข้อมูล</li> <li>๒. การลำดับเหตุการณ์</li> <li>๓. การนำเสนอข้อมูล</li> <li>๔. ทักษะกระบวนการกลุ่ม</li> </ol> <p><b>คุณธรรม จริยธรรม/คุณลักษณะอันพึงประสงค์</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ความมีวินัย</li> <li>๒. ใฝ่เรียนรู้</li> <li>๓. ความรับผิดชอบ</li> </ol>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๒</b></p> <p><b>ขั้นสอน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๔. นักเรียนแบ่งกลุ่ม แล้วศึกษาใบความรู้ พัฒนาการของมนุษย์แต่ละช่วงสมัย หลักฐานพัฒนาการมนุษย์ในยุคหินเก่า ยุคหินใหม่ ยุคโลหะ</li> <li>๕. นักเรียนศึกษาใบความรู้การตั้งถิ่นฐานและการดำรงชีวิต เครื่องมือเครื่องใช้ ของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ ใบงานที่ ๐๑</li> <li>๕. ส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการศึกษาหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างกลุ่ม</li> </ol> <p><b>ชั่วโมงที่ ๓</b></p> <p>๗. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๒ พัฒนาการมนุษย์ยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์ โดยครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้เส้นแบ่งเวลาบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ มีองค์ประกอบเป็นความสัมพันธ์ระหว่างช่วงเวลากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น</p> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ พัฒนาการ ของมนุษย์แต่ละช่วงสมัย การตั้งหลักแหล่ง หลักฐานแสดงถึงพัฒนาการของมนุษย์ วิธีการสืบค้นข้อมูล และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษย์</li> <li>๙. นักเรียนบันทึกข้อมูลพัฒนาการของมนุษย์ก่อนสมัยประวัติศาสตร์ โดยสรุปสาระสำคัญในสมุดบันทึก</li> <li>๑๐. มอบหมายให้นักเรียนศึกษาคำทักทายด้วยภาษาอาเซียนเป็นการบ้าน</li> </ol>	<p><b>การวัดและประเมินผล</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ประเมินความรู้จากการทดสอบตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น และนำเสนอผลงาน</li> <li>๒. ประเมินทักษะจากการสังเกตพฤติกรรม และตรวจใบงาน</li> <li>๓. ประเมินคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>วิธีการ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ทดสอบก่อนเรียน ตรวจผลงาน</li> <li>๒. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> <li>๒. ใบงาน</li> <li>๓. แบบทดสอบก่อนเรียน</li> </ol> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๐</li> </ol>

## แบบทดสอบก่อนเรียน

## หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิไลศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ทำเครื่องหมาย X ลงใน  
กระดาษคำตอบ

๑. มนุษย์ในยุคใดที่มีการดำรงชีวิตอยู่กับธรรมชาติ ลำสัตว์ หาของป่าเป็นอาหาร
 

ก. ยุคหิน	ข. ยุคโลหะ
ค. ยุคประวัติศาสตร์	ง. ยุคก่อนประวัติศาสตร์
๒. กิจกรรมในข้อใด ที่มนุษย์ยุคประวัติศาสตร์ปฏิบัติ
 

ก. เครื่องประดับโครงกระดูก	ข. เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทำด้วยโลหะ
ค. ประติษฐ์อักษรขึ้นใช้	ง. เครื่องปั้นดินเผา
๓. คนไทยรู้จักวิธีการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ในสมัยใด
 

ก. ยุคก่อนประวัติศาสตร์	ข. ยุคประวัติศาสตร์
ค. ยุคหินเก่า	ง. ยุคโลหะ
๔. มนุษย์รู้จักทำหินลับมีดขึ้นใช้ในยุคใด
 

ก. ยุคโลหะ	ข. ยุคหินเก่า
ค. ยุคหินกลาง	ง. ยุคหินใหม่
๕. เจริญเงินในสมัยฟูนัน ชุมชนที่ใด
 

ก. จังหวัดสุพรรณบุรี	ข. จังหวัดสุโขทัย
ค. จังหวัดนครปฐม	ง. จังหวัดลำพูน
๖. พระปรางค์สามยอด จังหวัดลพบุรี ได้รับอิทธิพลการสร้างมาจากที่ใด
 

ก. อาณาจักรทวารวดี	ข. อาณาจักรศรีวิชัย
ค. อาณาจักรขอม	ง. อาณาจักรล้านนา
๗. เมืองโบราณทางภาคกลางคือ ข้อใด
 

ก. เมืองคูบัว	ข. เมืองเชียงแสน
ค. เมืองคลองท่อม	ง. เมืองศรีวิชัย
๘. พระธรรมจักรศิลาที่บึงกาฬหมอบ เป็นหลักฐานที่แสดงถึงความเจริญของแคว้นใด และค้นพบที่ใด
 

ก. แคว้นศรีวิชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช	ข. แคว้นโคตรบูร จังหวัดนครพนม
ค. แคว้นละโว้ จังหวัดลพบุรี	ง. แคว้นทวารวดี จังหวัดนครปฐม



๙. แคว้นโคตรบูร คือข้อใด

- ก. การรวมตัวของเมืองทางตอนใต้
- ข. การรวมตัวของเมืองในบริเวณลุ่มน้ำปัดตานี
- ค. การรวมตัวของเมืองบริเวณสองฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลาง
- ง. การรวมตัวของเมืองที่ตั้งอยู่บริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง

๑๐. ข้อใด คือหลักฐานที่พบที่ ผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี

- ก. กำไรสำริด
- ข. ภาพเขียนสี
- ค. ขวานหินขัด
- ง. โลงศพขุดจากไม้ทั้งต้น

๑๑. ศิลปจารึก เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยใด

- ก. ยุคหิน
- ข. ยุคโลหะ
- ค. สมัยก่อนประวัติศาสตร์
- ง. สมัยประวัติศาสตร์

๑๒. ปฐมกษัตริย์ของแคว้นทริภุชชัย คือใคร

- ก. พระนางจามเทวี
- ข. พระอาทิตย์วงศ์
- ค. พระยาเม็ງราย
- ง. พระยาบานเมือง

๑๓. ถ้าต้องการศึกษาประวัติศาสตร์ของแคว้นลังกาสุกะ ควรหาข้อมูลที่จังหวัดใด

- ก. สุราษฎร์ธานี
- ข. เชียงราย
- ค. ปัตตานี
- ง. เพชรบูรณ์

๑๔. อาณาจักรใดของคนไทยที่มีช่วงเวลาสั้นที่สุด

- ก. ธนบุรี
- ข. สุโขทัย
- ค. อโยธยา
- ง. รัตนโกสินทร์

๑๕. ปัจจัยใดที่สำคัญที่สุดในการตั้งถิ่นฐานของชุมชนในสมัยโบราณ

- ก. อยู่ใกล้ภูเขา
- ข. อยู่ใกล้ทะเล
- ค. ที่ราบมีแหล่งน้ำ
- ง. เป็นที่ราบมีทุ่งหญ้า

๑๖. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของอาณาจักรศรีวิชัยคืออะไร

- ก. พระปฐมเจดีย์
- ข. พระธาตุไชยา
- ค. พระปรางค์สามยอด
- ง. พระธาตุดอยสุเทพ

๑๗. อาณาจักรตามพรลิงค์ มีศูนย์กลางที่ใด

- ก. นครปฐม
- ข. นครนายก
- ค. นครราชสีมา
- ง. นครศรีธรรมราช

๑๘. ทวารวดี มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. เมืองที่มีน้ำล้อมรอบ

ข. เมืองแห่งขุนเขา

ค. เมืองแห่งผู้มีบุญ

ง. เมืองแห่งประตู

๑๙. อาณาจักรที่อยู่ภาคใต้ คือข้อใด

ก. โคตรบูร

ข. ศรีวิชัย

ค. ทวารวดี

ง. ลังกาสูกะ

๒๐. สรีดภงค์ อ่านว่า สะ-หรีด-พง หมายถึงข้อใด

ก. เครื่องสังคโลก

ข. ทำนบกั้นน้ำ

ค. สนธิสัญญาการค้า

ง. สถาปัตยกรรมเขมร

\*\*\*\*\*

### เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

๑	ก	๒.	ค	๓.	ข	๔.	ง	๕.	ก
๖.	ค	๗.	ก	๘.	ง	๙.	ค	๑๐.	ข
๑๑.	ง	๑๒.	ก	๑๓.	ค	๑๔.	ก	๑๕.	ค
๑๖.	ข	๑๗.	ง	๑๘.	ก	๑๙.	ข	๒๐	ข

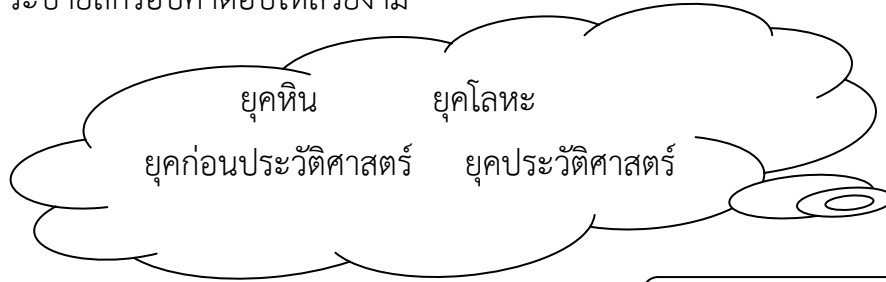
## ใบงานที่ ๐๑



ป ๘.๒ / ผ ๑-๐๑

## เรื่อง พัฒนาการมนุษย์ตามยุคสมัย

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนนำข้อความ ต่อไปนี้เติมลงใน  ที่มีข้อความสัมพันธ์กันพร้อมๆ กับ  
ระบายสีกรอบคำตอบให้สวยงาม



๑. มนุษย์ทำเครื่องมือหินกะเทาะที่ขัดเรียบ
๒. มนุษย์มีการตั้งถิ่นฐานเป็นหลักแหล่ง รู้จักการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์เพื่อยังชีพ
๓. มีการขุดพบหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช
๔. มนุษย์ใช้โลหะเป็นเครื่องราง ทำเครื่องประดับ
๕. มนุษย์รู้จักทำคูน้าคันดิน ขุดบ่อ ขุดคลอง
๖. มนุษย์ทำเครื่องมือเครื่องใช้อาวุธด้วยสำริด เหล็ก
๗. มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่กับธรรมชาติล่าสัตว์ หาของป่าเป็นอาหาร
๘. ทำเครื่องมือ เครื่องใช้อาวุธด้วยหินอย่างง่าย
๙. รู้จักประดิษฐ์อักษรขึ้นใช้
๑๐. มนุษย์อยู่รวมกันเป็นอาณาจักร มีหัวหน้า มีการปกครอง

๑.

๒.

๓.

๔.

๕.

๖.

๗.

๘.

๙.

๑๐.



## ใบงานที่ ๐๒

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนบันทึกพัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย  
โดยใช้เส้นแบ่งเวลา

## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

### พัฒนาการของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทย

**ประวัติศาสตร์** หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในอดีต อดีตของประวัติศาสตร์จะกินเวลานานเพียงใด ยังหาคำตอบที่แน่นอนไม่ได้ บางท่านกล่าวว่าประวัติศาสตร์เริ่มเมื่อมนุษย์รู้จักบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและเรียกสมัยก่อนที่มนุษย์จะรู้จักบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ว่ายุคก่อนประวัติศาสตร์ หรือบางทีก็เรียกว่า ยุคโบราณคดี เพราะหลักฐานที่ใช้ศึกษาเรื่องต่างๆ ในยุคนี้ เป็นหลักฐานทางด้านโบราณคดี เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องประดับ โครงกระดูกมนุษย์ โครงกระดูกสัตว์ ซากเมล็ดพืช ดิน หิน แร่ ภาพเขียนสีตามผนังถ้ำ ฯลฯ

#### ๑. การตั้งถิ่นฐานและการดำรงชีวิตของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์

เมื่อประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว ดินแดนไทยมีมนุษย์อาศัยอยู่แล้ว จะเห็นได้จากการขุดพบเครื่องมือและชิ้นส่วนจากโครงกระดูกของมนุษย์ในยุคนี้ ทำให้สันนิษฐานได้ว่า

- มนุษย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ มีชีวิตแบบเร่ร่อน เคลื่อนย้ายไปตามแหล่งอาหารต่างๆ ที่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ และอาศัยอยู่ตามถ้ำหรือเพิงผา เพื่อป้องกันอันตรายจากสัตว์ร้าย
- เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น มนุษย์รู้จักวิธีการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์และสร้างบ้าน จึงทำให้มนุษย์เริ่มตั้งถิ่นฐานในบริเวณที่มีความปลอดภัยและอุดมสมบูรณ์ เช่น บริเวณหุบเขา บริเวณที่ราบใกล้แม่น้ำ
- ร่องรอยที่มีการขุดพบ เช่น เครื่องปั้นดินเผา ที่บ้านโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา การขุดพบโครงกระดูกที่ฝังพร้อมเครื่องปั้นดินเผาและเครื่องประดับโลหะ พบที่ตำบลโคกพนมดี อำเภอพนสนธิคม จังหวัดชลบุรี ร่องรอยการสร้างบ้านที่หนองแซ่เสา อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี พบกลองมโหระทึกสำริด ที่บ้านทุ่งยั้ง จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นต้น
- การตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในดินแดนไทย อาจกล่าวได้ว่า เป็นการเริ่มต้นพัฒนาการของมนุษย์ที่อยู่รวมกันเป็นชุมชน แล้วพัฒนาเป็นหมู่บ้าน เมืองและอาณาจักรในเวลาต่อมา

## ๒. หลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงพัฒนาการของมนุษย์ที่พบในท้องถิ่น

สามารถแบ่งตามลักษณะของเครื่องมือเครื่องใช้ ได้ดังนี้

**๒.๑ ยุคหิน** คือ การจำแนกสมัยก่อนประวัติศาสตร์จากเครื่องมือของมนุษย์ในยุคนี้ การศึกษาพัฒนาการของมนุษย์ในยุคนี้ จึงศึกษาได้จาก ลักษณะที่พิกอาศัย เครื่องมือหิน และ เครื่องใช้ เช่น เครื่องประดับ โครงกระดูก เมล็ดพืช ซากพืช รวมทั้งศิลปะถ้ำที่หลงเหลือเป็น หลักฐานมาถึงปัจจุบัน เครื่องมือของมนุษย์ยุคหินส่วนใหญ่เป็นหินที่มีลักษณะต่างๆ เช่น หินที่ถูกกะเทาะออกเป็นบางส่วน หรือหินกะเทาะทั้งสองด้าน รวมทั้งหินกะเทาะที่ขัดเรียบ ทำให้ มีความคมมากขึ้น เครื่องมือหินเหล่านี้ใช้ในการบด ตัด ฉีก ขูดหรือทุบผลไม้เปลือกแข็ง ที่มนุษย์นำมาเป็นอาหาร รวมทั้งการใช้เป็นเครื่องล่าสัตว์ ยุคหินสามารถแยกได้ ดังนี้

**ยุคหินเก่า (Paleolithic Period หรือ Stone Age)** อยู่ระหว่าง ๒,๕๐๐,๐๐๐ - ๑๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว มนุษย์ในยุคนี้อาศัยอยู่ในถ้ำหรือเพิงผา ยังไม่มีความคิดสร้างสรรค์ที่อยู่อาศัยโดยใช้ วัสดุธรรมชาติหรือตั้งรกรากถาวร ดำรงชีวิตด้วยการล่าสัตว์ หาปลา และเก็บหาผลไม้ในป่า เมื่อ อาหารตามธรรมชาติหมดก็อพยพไปหาแหล่งอาหารที่อื่นต่อไป มนุษย์ยุคหินเการู้จักประดิษฐ์ เครื่องมืออย่างหยาบๆ เครื่องมือที่ใช้ทั่วไป คือ เครื่องมือหินกะเทาะ ที่มีลักษณะหยาบ ใหญ่ หนา กะเทาะเพียงด้านเดียวหรือสองด้าน ไม่มีการฝนให้เรียบ มนุษย์ยุคหินเการู้จักนำหนังสัตว์มาทำเป็น เครื่องนุ่งห่ม รู้จักใช้ไฟเพื่อให้ความอบอุ่นแก่ร่างกาย ให้แสงสว่างให้ความปลอดภัย และหุงหา อาหาร มีการฝังศพ ทำพิธีกรรมเกี่ยวกับการตาย และมีการนำเครื่องมือเครื่องใช้และอาวุธต่างๆ ของผู้ตายฝังไว้ในหลุมด้วย นอกจากนี้มนุษย์ยุคหินเกายังรู้จักสร้างสรรค์งานศิลปะ ซึ่งพบภาพวาด ตามผนังถ้ำที่ใช้สีฝุ่นสีต่างๆ ได้แก่ สีดำ น้ำตาล ส้ม แดงอ่อน และเหลือง ภาพที่วาดส่วนใหญ่เป็น ภาพสัตว์ เช่น วัวกระทิง ม้าป่า กวางแดง เป็นต้น ภาพวาดที่มีชื่อเสียงของมนุษย์ยุคหินเก่า อยู่ที่ถ้ำลาสโก ประเทศฝรั่งเศส

**ยุคหินกลาง (Mesolithic Period หรือ Middle Stone Age)** อยู่ระหว่าง ๑๐,๐๐๐- ๖,๐๐๐ ปีมาแล้ว มนุษย์ยุคนี้รู้จักทำเครื่องมือหินที่มีความประณีตมากขึ้นด้วยการกะเทาะผิว ด้านใดด้านหนึ่งหรือทั้งสองด้านออกให้เกิดความคม ทำให้เครื่องมือหินในยุคนี้มีรูปทรงที่เหมาะสม แก่การใช้งานมากขึ้นกว่าเดิม เครื่องมือยุคหินกลางที่พบมีทั้งเครื่องมือสับ ตัด ขูดและทุบ หลักฐาน เครื่องมือหินของมนุษย์ในยุคหินกลางพบในทวีปยุโรปและทวีปเอเชีย โดยพบครั้งแรกในเวียดนาม เรียกว่า **วัฒนธรรมฮั้วบิเนียน** จัดเป็นวัฒนธรรมยุคหินกลางของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งประเทศไทย

### ยุคหินใหม่ (Neolithic Period หรือ New Stone Age) อยู่ระหว่าง

๖,๐๐๐ - ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว มนุษย์ยุคนี้มีความเจริญทางวัตถุมากกว่ายุคหินกลาง รู้จักควบคุมธรรมชาติมากขึ้น รู้จักพัฒนาการทำเครื่องมือหินอย่างประณีตโดยมีการขัดฝนหินทั้งชิ้นให้เป็นรูปร่างลักษณะต่างๆ เพื่อให้เครื่องมือมีประสิทธิภาพในการใช้สอยมากขึ้นกว่าเครื่องมือรุ่นก่อนหน้านี้ เช่น มีดหินที่สามารถตัดเฉือนได้แบบมีดโลหะ มีการต่อด้ามยาวเพื่อใช้แผ่นหินลับคมเป็นเสียมขุดดิน หรือต่อด้ามไม้สำหรับจับเป็นขวานหิน สามารถป็นหม้อดินและใช้ไฟเผา สามารถทอผ้าจากเส้นใยพืชและทอเป็นเชือกทำเป็นแหหรืออวนจับปลา ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่จำแนกมนุษย์ยุคหินใหม่ออกจากมนุษย์ยุคหินกลางก็คือการที่มนุษย์ยุคนี้รู้จักการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ในระดับที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น มีการปลูกข้าวและพืชอื่นๆ เช่น ถั่ว พัก บวบ และเลี้ยงสัตว์หลายชนิดมากขึ้น เช่น แพะ แกะ และ วัว ซึ่งก็คองทั้งไว้ใช้งานและเป็นอาหาร

ร่องรอยการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ พบอยู่ทั่วทุกแห่งในดินแดนไทยเช่น

ภาคเหนือ พบเครื่องมือหินกะเทาะ ที่บ้านแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบเครื่องมือหิน ที่บริเวณฝั้งแม่น้ำโขง อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

ภาคตะวันตก พบเครื่องมือหิน และเศษภาชนะดินเผา โครงกระดูกและกระดูกสัตว์ ที่บริเวณแม่น้ำแควน้อย จังหวัดกาญจนบุรี

ภาคใต้ พบเครื่องมือหินกะเทาะ บริเวณถ้ำหลังโรงเรียน จังหวัดกระบี่

ภาคกลาง พบเครื่องมือหินกะเทาะ เช่น ขวานหินกะเทาะ กำไลหินที่บ้านหนองเปกล้า จังหวัดสุพรรณบุรี

**๒.๒ ยุคโลหะ** คือ การจำแนกสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่มนุษย์รู้จักนำโลหะบางชนิด ได้แก่ ทองแดง สำริด และเหล็กมาทำเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ และเครื่องประดับ







### แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					
		๑. มีวินัย	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน	๒. ใฝ่เรียนรู้	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน	๓. ความรับผิดชอบ	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน
	ระดับคะแนน	๓		๓		๓	
๑							
๒							
๓							
๔							

เกณฑ์การผ่าน จะต้องได้รับคะแนนตั้งแต่ระดับ ๒ ขึ้นไป

### เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับคะแนน รายการประเมิน	๓	๒	๑
๑. มีวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ตรงต่อเวลา แต่งกายเหมาะสม รักษาระเบียบวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา แต่งกายเหมาะสม	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมาย
๒. ใฝ่เรียนรู้	ศึกษาเอกสารและสอบถามเพื่อน ปรึกษาครูและฝึกปฏิบัติได้ ถูกต้องพร้อมทั้งมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	ศึกษาเอกสารและ สอบถามเพื่อน ปรึกษา ครูและฝึกปฏิบัติได้ ถูกต้อง	ศึกษาเอกสารและ สอบถามเพื่อน
๓. ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติตามกฎกติการับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมาย ตรงต่อเวลาทุกครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา เป็นบางครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานแต่ ต้องคอยเตือน ในการปฏิบัติ

## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนที่ ๒ ชื่อแผน พัฒนาการของคนไทยสมัยประวัติศาสตร์ เวลา ๓ ชั่วโมง

### ๑. สาระสำคัญของแผน

เมืองและแคว้นโบราณในดินแดนไทย ได้แก่ แคว้นทวารวดี แคว้นละโว้ แคว้นลังกาสุกะ แคว้นศรีวิชัย แคว้นตามพรลิงค์ แคว้นโคตรบูร แคว้นศรีอยุธยา ได้พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน ผสมผสาน และเปลี่ยนแปลงจนกลายเป็นพื้นฐานวัฒนธรรมไทยในปัจจุบัน

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

#### กิจกรรมการเรียนรู้

-

#### การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- ใบความรู้/หนังสือเรียนประวัติศาสตร์
- ใบงาน
- แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด/แหล่งสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต

#### ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- ใบงานที่ จับใจความสำคัญนำมาสรุปเป็นแผนภาพความคิด Concept map
- ใบความรู้ พัฒนาการของมนุษย์ เมือง แคว้น หรืออาณาจักรโบราณในดินแดนไทย

#### การวัดและประเมินผล

- ประเมินความรู้จากการตรวจผลงาน
- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

### ๓. อื่น ๆ

-

แนวทางการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนการเรียนรู้ที่ ๒ พัฒนาการของคนไทยสมัยประวัติศาสตร์  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวทางการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	๑. ครูและนักเรียนทักทายด้วยภาษาจีน และเล่นตอบปริศนาคำทาย เกี่ยวกับชื่อเมืองประวัติศาสตร์
ขั้นสอน	๒. ดูแผนภาพแสดง เกี่ยวกับเมือง แคว้น หรืออาณาจักรต่าง ๆ ของไทยในอดีต
	๓. จัดกลุ่ม ตามความเหมาะสม ศึกษาใบความรู้ เกี่ยวกับเมือง แคว้นโบราณในดินแดนไทย ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเมือง แคว้น หรืออาณาจักรโบราณในดินแดนไทย ร่วมกันสรุป สนทนา แสดงความคิดเห็นร่วมกัน ๔. ทำใบงานที่ ๐๒ เขียนชื่อเมืองและแคว้นโบราณในดินแดนไทย
ขั้นสรุป	๕. ร่วมสนทนา ชักถาม แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับ แคว้น หรืออาณาจักรโบราณในดินแดนไทย
วัดและประเมินผล	- ประเมินการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ / ตรวจผลงาน

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนการเรียนรู้ที่ ๒ พัฒนาการของมนุษย์สมัยประวัติศาสตร์  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- เมือง แคว้น อาณาจักรโบราณในดินแดนไทย</li> <li>- การเขียนสรุปความ</li> </ul>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b></p> <p><b>ขั้นนำ</b></p> <p>๑. เล่นเกมปริศนาคำทาย เกี่ยวกับชื่อจังหวัดต่าง ๆ ของไทย ครูและนักเรียนร่วมสนทนา ชักถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชื่อจังหวัด เช่น อยู่ในภาคไหน นักเรียนเคยไปหรือไม่ นักเรียนเคยศึกษาเรื่องราวของจังหวัดใดบ้าง ให้นักเรียนบอกเอกลักษณ์ในแต่ละภาคของไทย</p> <p><b>ขั้นสอน</b></p> <p>๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับเมือง แคว้น หรืออาณาจักรต่าง ๆ ของไทยในอดีต</p> <p>๓. นักเรียนช่วยกันสรุป ร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ร่วมกันตอบคำถามในใบงานที่ ๑๑</p>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ใบความรู้</li> <li>- ใบงาน</li> <li>- ห้องสมุดโรงเรียน</li> </ul> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ศึกษาใบความรู้</li> <li>- ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน</li> </ul>
<p><b>จุดประสงค์</b></p> <p><b>ความรู้</b></p> <p>๑. รวบรวมข้อมูลและบอกชื่อเมือง แคว้น อาณาจักรที่มีในไทยได้</p> <p><b>ทักษะ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. การพูดอธิบาย</li> <li>๒. การสืบค้นข้อมูล</li> <li>๓. การเขียนสรุปความ</li> <li>๔. ทักษะกระบวนการกลุ่ม</li> </ol> <p><b>คุณธรรม จริยธรรม/คุณลักษณะอันพึงประสงค์</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ความมีวินัย</li> <li>๒. ใฝ่เรียนรู้</li> <li>๓. มีความรับผิดชอบ</li> </ol>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๒</b></p> <p>๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ ผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเมือง แคว้น หรืออาณาจักรโบราณในดินแดนไทย</p> <p>๕. นักเรียนศึกษาใบความรู้แผนภาพความคิดการแบ่งยุคสมัยอาณาจักรไทย ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๑๒ ครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการสรุปเนื้อหา เนื้อเรื่องต่าง ๆ ที่ศึกษา มานำเสนอเป็นแผนภาพความคิด สามารถทำได้หลากหลายรูปแบบ</p> <p><b>ชั่วโมงที่ ๓</b></p> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <p>๕. ครูสุ่มผลงานนักเรียนจากการทำใบงาน แสดงความคิดเห็น ตอบคำถามตามกิจกรรมตามใบงาน</p> <p>๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเมือง แคว้น หรืออาณาจักรโบราณในดินแดนไทย</p> <p>๗. เมื่อนักเรียนเข้าใจให้นักเรียนบันทึกสรุปเรื่องราวต่างๆที่เรียนมาลงในสมุดบันทึก</p>	<p><b>การวัดและประเมินผล</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ประเมินความรู้จากการตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น การนำเสนอผลงาน</li> <li>๒. ประเมินทักษะ จากการสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ และใบงาน</li> <li>๓. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>วิธีการ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ตรวจผลงาน</li> <li>๒. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ใบงาน</li> <li>๒. แบบประเมินผลงาน</li> <li>๓. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๐</li> </ol>



ใบงานที่ ๐๑

### เรื่อง เมืองและแคว้นโบราณในดินแดนไทย

**คำชี้แจง** แต่ละกลุ่มศึกษา เมือง แคว้น หรืออาณาจักรต่าง ๆ ของไทยในอดีต  
ร่วมกันตอบคำถาม ต่อไปนี้

๑. เมืองโบราณในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ .....  
.....  
.....
๒. เมืองโบราณในภาคกลาง ได้แก่ .....  
.....  
.....
๓. เมืองโบราณในภาคใต้ ได้แก่ .....  
.....  
.....
๔. เมืองโบราณในภาคเหนือ ได้แก่ .....  
.....  
.....
๕. แคว้นโบราณในดินแดนไทย ได้แก่ .....  
.....  
.....  
.....



ใบงานที่ ๐๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของไทย

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑. ....

๒. ....

๓. ....

๔. ....

๕. ....

## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

### ตัวอย่างการเขียนแผนภาพความคิดการแบ่งยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์

#### เมืองและแคว้นโบราณในดินแดนไทย ได้แก่

ในดินแดนไทยตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๑ เป็นต้นมา มีชุมชนต่างๆได้พัฒนาเป็นเมือง และเมืองบางเมืองพัฒนาขึ้นเป็นแคว้น

#### เมืองโบราณในดินแดนไทย

เมืองโบราณในดินแดนไทย ประกอบด้วยเมืองสำคัญในภาคต่างๆดังนี้

เมืองโบราณทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเมืองสำคัญได้แก่ เมืองฟ้าแดดสงยาง

เมืองจำปาศรี เมืองเสมา และเมืองพิมาย

เมืองโบราณทางภาคกลาง มีเมืองที่สำคัญ ได้แก่ เมืองนครชัยศรี เมืองอู่ทอง เมืองคูบัว

เมืองละโว้ และเมืองศรีเทพ

เมืองโบราณทางภาคเหนือ มีเมืองที่สำคัญ ได้แก่ เมืองหริภุญชัย เมืองเชียงใหม่ และ

เมืองเวียงท่ากาน

เมืองโบราณทางภาคใต้ มีเมืองที่สำคัญ ได้แก่ เมืองเวียงสระสุราษฎร์ธานี เมืองยะรัง ปัตตานี เมือง

นครศรีธรรมราช ทุ่งตึก พังงาและคลองท่อม กระบี่

#### แคว้นโบราณในดินแดนไทย

**๑. แคว้นทวารวดี** (ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๖)แคว้นทวารวดีเกิดจากการรวมกลุ่มของเมืองที่ตั้งอยู่ในบริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่างทางด้านตะวันตก ได้แก่ เมืองอู่ทอง เมืองคูบัว เมืองนครชัยศรี (นครปฐมเดิม) และเมืองศรีเทพ เมืองเหล่านี้ต่างมีแม่น้ำไหลผ่านทำให้สามารถติดต่อกับเมืองต่างๆได้สะดวก

หลักฐานที่แสดงถึงความเจริญของแคว้นทวารวดี เช่น ธรรมจักรศิลาที่บึงกาฬมอญ พระพุทธรูปที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อที่สำคัญเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา เป็นต้น

**๒. แคว้นละโว้** (ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๘) แคว้นละโว้ เกิดจากการรวมกลุ่มของเมืองในบริเวณลุ่มแม่น้ำ ลพบุรี ป่าสัก และปางประกง โดยมีเมืองละโว้เป็นศูนย์กลางของแคว้น

การตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง ซึ่งเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำ ทำให้ละโว้สามารถติดต่อกับเมืองและเมืองท่าต่างๆ หลักฐานที่แสดงถึงความเจริญของแคว้นละโว้ ได้แก่ โบราณสถาน โบราณวัตถุ เช่น เทวรูปพระนารายณ์ทรงครุฑ แสดงถึงความเชื่อจากศาสนาพราหมณ์-ฮินดู และพระพุทธศาสนา



## ตัวอย่างการเขียนแผนภาพความคิดการแบ่งยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์

๓. **แคว้นลังกาสุกะ** (ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๔) เกิดจากการรวมตัวกันในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี ศูนย์กลางอยู่ที่ปัตตานี หลักฐานที่แสดงถึงความเจริญ ได้แก่ เอกสารพื้นเมือง เอกสารจีนที่บันทึกที่บันทึกโดยนักการทูต และมีโบราณวัตถุ เช่น เทวรูป สลึงจำลอง โบราณสถานเมืองยะรังพบที่จังหวัดปัตตานี

๔. **แคว้นศรีวิชัย** (ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๖) เกิดจากการรวมตัวของเมืองทางตอนใต้ มีอาณาเขตมีอาณาเขตครอบคลุมทางตอนใต้ มีการขุดพบโบราณสถาน โบราณวัตถุ เช่น พระบรมธาตุไชยา รูปหล่อสำริดพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร

๕. **แคว้นตามพรลิงค์** (ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๔- ๑๘) มีศูนย์กลางอยู่บริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช ในปัจจุบัน เป็นแหล่งรวมศิลปวัฒนธรรมของอินเดียและลังกา หลักฐานที่แสดงความเจริญรุ่งเรือง ได้แก่ จารึกตำนานห้องถื่น เอกสารจีน ประติมากรรมศิลปะอินเดียใต้ และโบราณสถานต่างๆ

๖. **แคว้นโคตรบูร** (ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๑- ๑๕) เกิดจากการรวมตัวของเมืองบริเวณสองฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลาง ตั้งอยู่ที่จังหวัดนครพนม ในปัจจุบัน พบหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญสิ่งสำคัญ ได้แก่ พระธาตุพนม ที่มีอายุเก่าแก่นับพันปีเป็นที่เคารพบูชาของคนสองฝั่งแม่น้ำโขง

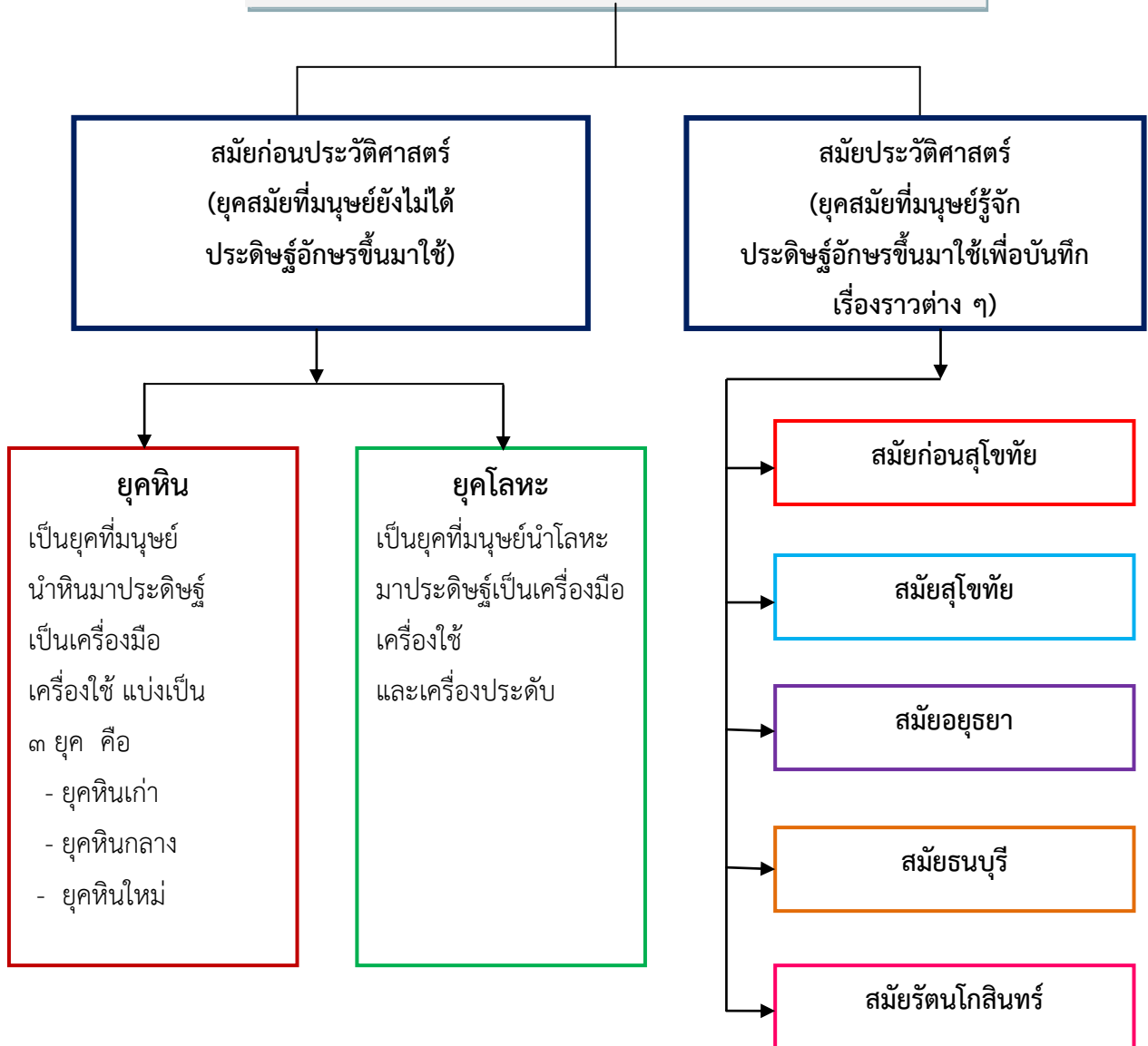
๗. **แคว้นทริภุญชัย** (ประมาณพุทธศตวรรษที่ ๑๓ - ๑๙) เกิดจากการรวมกลุ่มกันของเมืองในลุ่มน้ำปิงตอนบน โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่บริเวณของจังหวัดลำพูนในปัจจุบัน และได้มาเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนา จะเห็นได้จากวัดสำคัญเช่น วัดพระธาตุทริภุญชัย วัดจามเทวี (วัดกู่กุด) ความเจริญของแคว้นนี้ได้พัฒนามาเป็นวัฒนธรรมในกลุ่มแม่น้ำปิง และลุ่มน้ำวังตอนบน ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะเช่น สถาปัตยกรรมล้านนา ความเชื่อตามคติพุทธศาสนา

พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของแคว้นโบราณ ได้พัฒนาต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน ผสมผสานและเปลี่ยนแปลง จนกลายเป็นพื้นฐานวัฒนธรรมไทยในปัจจุบัน

## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

ตัวอย่างการเขียนแผนภาพความคิดการแบ่งยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์

### ยุคสมัยในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย



### แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย / ลงในรายการที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....เลขที่.....

ที่	พฤติกรรม	มี	ไม่มี	หมายเหตุ
๑.	การวางแผน			
๒.	การมีส่วนร่วมในการทำงานของสมาชิก			
๓.	หัวหน้ากลุ่มและสมาชิกในการทำงาน			
๔.	ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น			
๕.	การแสดงความคิดเห็น			
๖.	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย			
๗.	การนำเสนอผลงาน			
๘.	การปรับปรุงงาน			
๙.	ความร่วมมือภายในกลุ่ม			
๑๐.	ผลงานสำเร็จ			

#### เกณฑ์การประเมิน

- ๙ - ๑๐ ดีมาก
- ๗ - ๘ ดี
- ๕ - ๖ ปานกลาง
- ๐ - ๔ ปรับปรุง

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑. .... ๒. .... ๓. .... ๔. .... ๕. ....
---

## แบบประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม

พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
	๓	๒	๑
นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง			
การนำเสนอมีความน่าสนใจ			
ความเหมาะสมกับเวลา			
ความกล้าแสดงออก			
บุคลิกภาพน้ำเสียงเหมาะสม			
รวมคะแนน			

### เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	หมายถึง ดี ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	หมายถึง พอใช้ ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	หมายถึง ปรับปรุง ให้ ๑ คะแนน

### เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๑-๑๕	ดี
๖-๑๐	พอใช้
๑-๕	ปรับปรุง

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑. ....

๒. ....

๓. ....

๔. ....

๕. ....

### แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					
		๑. มีวินัย	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน	๒. ใฝ่เรียนรู้	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน	๓. ความรับผิดชอบ	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน
ระดับคะแนน		๓		๓		๓	
๑							
๒							
๓							
๔							

เกณฑ์การผ่าน จะต้องได้รับคะแนนตั้งแต่ระดับ ๒ ขึ้นไป

### เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับคะแนน รายการประเมิน	๓	๒	๑
๑. มีวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา แต่งกายเหมาะสมรักษา ระเบียบวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา แต่งกายเหมาะสม	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมาย
๒. ใฝ่เรียนรู้	ศึกษาเอกสารและสอบถาม เพื่อน พี่ๆ และฝึกปฏิบัติ ได้ถูกต้องพร้อมทั้งมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	ศึกษาเอกสารและสอบถาม เพื่อน พี่ๆ และฝึก ปฏิบัติได้ถูกต้อง	ศึกษาเอกสารและ สอบถามเพื่อน
๓. ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติตามกฎกติกา งานที่ได้รับมอบหมาย ตรงต่อเวลา ทุกครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา เป็นบางครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานแต่ ต้องคอยเตือน ในการปฏิบัติงาน

## ปริศนาคำทาย

### ตัวอย่างปริศนาคำทาย

๑. พระธาตุพนมล้ำค่า วัฒนธรรมหลากหลาย เรณูภูไท เรือไฟโสภา  
งามตาฝั่งโขงเป็นคำขวัญจังหวัดใดเอ๋ย
๒. เมืองยุทธหัตถี วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง รุ่งเรืองเกษตรกรรม  
สูงล้ำประวัติศาสตร์แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง  
หมายถึง จังหวัดใด
๓. คนสวยโพธาราม คนงามบ้านโป่ง เมืองโอ่งมังกร วัดขนอนหนังใหญ่  
ตื่นใจถ้ำงาม ตลาดน้ำดำเนิน เพลินค้ำควาร้อยล้าน ย่านยี่สกปลาดี  
เป็นคำขวัญของจังหวัดใด
๔. เมืองหญิงกล้า ผ้าไหมดี หมี่โคราช ปราสาทหิน ดินด่านเกวียน  
เป็นคำขวัญจังหวัดใด

คำตอบ ๑. นครพนม

๒. สุพรรณบุรี

๓. ราชบุรี

๔. นครราชสีมา

## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนที่ ๓ ชื่อแผน การดำเนินชีวิตของคนไทยยุคสมัยประวัติศาสตร์  
เวลา ๓ ชั่วโมง

### ๑. สาระสำคัญของแผน

การตั้งถิ่นฐาน และการดำเนินชีวิตของคนไทยสมัยประวัติศาสตร์ อารยธรรมของสังคมไทย  
ด้านการใช้ภาษา อาหาร การแต่งกาย เศรษฐกิจ และการปกครอง

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

#### กิจกรรมการเรียนรู้

-

#### การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- ใบความรู้/หนังสือเรียนประวัติศาสตร์
- ใบงาน
- แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด/แหล่งสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต

#### ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- ใบงาน การเขียนเรื่องประกอบภาพ “การดำเนินชีวิตของมนุษย์ สมัยประวัติศาสตร์”
- ใบความรู้ การตั้งถิ่นฐานของไทยสมัยยุคประวัติศาสตร์

#### การวัดและประเมินผล

- ประเมินความรู้จากการตรวจผลงาน
- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

-

### ๓. อื่น ๆ

-

แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนการเรียนรู้ที่ ๓ การดำเนินชีวิตของคนไทยสมัยประวัติศาสตร์  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวทางการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
<p>ขั้นนำ</p>	<p>๑. ครูและนักเรียน ร่วมกันร้องเพลงเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของไทย เช่น เพลงเราสู้ อยู่ยงรำลึก สนทนาซักถามเกี่ยวกับเนื้อเพลง บอกให้ทราบชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในอดีตเป็น อย่างไรบ้าง</p>
<p>ขั้นสอน</p>	<p>๒. ดูภาพโบราณสถานและโบราณวัตถุ ที่เป็นหลักฐานแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรไทยสมัยต่าง ๆ</p> <p>๓. ครูจัดกลุ่มนักเรียนตามความเหมาะสม ศึกษาใบความรู้ เกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิตของคนสมัยประวัติศาสตร์ ศึกษาอารยธรรมของไทย ด้านการใช้ภาษา ด้านอาหารและการแต่งกาย ช่วยกันทำใบงาน โดยใช้รูปแบบ การเขียนเรื่องประกอบภาพนำเสนอผลการศึกษานำชั้นเรียน รวบรวมผลงานจัดทำเป็นหนังสือภาพ “การดำเนินชีวิตของมนุษย์ สมัยประวัติศาสตร์”</p> <p>๔. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานเรื่องการอพยพและการตั้งถิ่นฐานของไทย</p>
<p>ขั้นสรุป</p>	<p>๕. ครูและนักเรียนร่วมสนทนา ซักถาม แสดงความคิดเห็น และสรุปทเรียน</p>
<p>วัดและประเมินผล</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประเมินการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ / ตรวจผลงาน</li> <li>- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน</li> <li>- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ul>



แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนการเรียนรู้ที่ ๓ การดำเนินชีวิตของคนไทยสมัยประวัติศาสตร์  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิต ของคนไทยสมัยประวัติศาสตร์</li> <li>- การอ่านจับใจความสำคัญ</li> </ul>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b> <b>ขั้นนำ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ครูทักทายนักเรียน และร่วมกันฟังเพลงเกี่ยวกับความเป็นมาของไทย เช่น เพลงเราสู้ อยู่ยงราลีฯลฯ</li> <li>๒. สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ เนื้อเพลงว่ามีความสำคัญอย่างไร พร้อมกับดูภาพโบราณสถาน โบราณวัตถุ ของไทยสมัยต่าง ๆ</li> </ol> <p><b>ขั้นสอน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๓. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานการดำเนินชีวิต ของคนไทยสมัยประวัติศาสตร์</li> <li>๔. ศึกษาอารยธรรมของสังคมไทย ด้านภาษา การแต่งกาย อาหาร และเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง</li> <li>๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนสรุป ตามใบงาน ใช้รูปแบบ การเขียนเรื่องประกอบภาพ</li> </ol> <p>กลุ่มละ ๑ เรื่อง โดยการจับสลากหัวข้อเรื่อง ได้แก่ การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนไทยในอดีต (ควรใช้กระดาษวาดภาพหรือกระดาษ ๑๐๐ ปอนด์)</p> <p>ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับอิทธิพลของอารยธรรมวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่มีต่อสังคมไทย</p>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- เพลง</li> <li>- ใบความรู้</li> <li>- ใบงาน</li> </ul> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ศึกษาใบความรู้</li> <li>- ใบงาน</li> </ul>
<p><b>จุดประสงค์</b> <b>ความรู้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. อธิบายการตั้งถิ่นฐานและพัฒนาการดำเนินชีวิตของคนยุคสุโขทัย</li> <li>๒. อธิบายอิทธิพลอารยธรรมของต่างชาติที่มีต่อสังคมไทย</li> <li>๓. อธิบายสภาพเศรษฐกิจ การเมืองการปกครองของประเทศเพื่อนบ้าน</li> </ol> <p><b>ทักษะ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ทักษะการสื่อสาร</li> <li>๒. เขียนสรุปความ</li> <li>๓. ทักษะกระบวนการกลุ่ม</li> </ol> <p><b>คุณธรรม จริยธรรม/คุณลักษณะอันพึงประสงค์</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ความมีวินัย</li> <li>๒. ใฝ่เรียนรู้</li> <li>๓. มีความรับผิดชอบ</li> </ol>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๒</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ ผลงานหน้าชั้นครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่น่าเสนอ ครูและนักเรียนร่วมกันรวบรวมผลงานตามข้อ ๔ ของแต่ละกลุ่ม จัดทำเป็นหนังสือภาพ “การดำเนินชีวิตของมนุษย์ สมัยประวัติศาสตร์”</li> </ol> <p><b>ชั่วโมงที่ ๓</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๖. ครูทบทวนเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนไทย นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน เขียนประวัติความเป็นมาการตั้งถิ่นฐานและตั้งถิ่นฐานของไทย โดยใช้เส้นแบ่งเวลา ครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้เส้นแบ่งเวลาในการบันทึกประวัติศาสตร์</li> </ol> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๗. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับ การตั้งถิ่นฐานการดำเนินชีวิตของคนในอดีต สุโขทัย สมัยอยุธยา และอารยธรรมไทย ตลอดจนเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง นักเรียนบันทึกสรุปเรื่องราวต่างๆที่เรียนมาลงในสมุดบันทึก</li> </ol>	<p><b>การวัดและประเมินผล</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ประเมินความรู้จากการตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน</li> <li>๒. ประเมินทักษะ จากการสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ และใบงาน</li> <li>๓. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>วิธีการ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ตรวจผลงาน ใบงาน</li> <li>๒. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. แบบประเมินผลงาน</li> <li>๒. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๓. ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๐</li> </ol>



## ใบงานที่ ๐๑

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับฉลาก หัวข้อที่ต้องศึกษา โดยเขียนออกมาเป็นผังความคิดแล้วนำเสนอหน้าชั้น ในหัวข้อต่อไปนี้

๑. การตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิตของคนสมัยสุโขทัย
๒. การตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิตของคนสมัยอยุธยา
๓. อารยธรรม ด้านการใช้ภาษา อาหาร การแต่งกาย
๔. เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน
๕. การเมืองการปกครองของประเทศเพื่อนบ้าน

รูปแบบการเขียนเรื่องประกอบภาพ

ภาพประกอบ

---



---



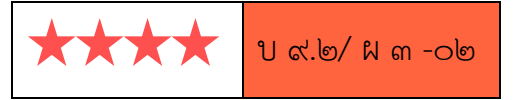
---



---



---



ใบงานที่ ๐๒

เรื่อง การอพยพและตั้งถิ่นฐานของไทย

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเขียนบันทึกการอพยพและตั้งถิ่นฐานของถิ่นโดยใช้เส้นแบ่งเวลา

ชื่อ-สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

### การตั้งถิ่นฐานและการดำรงชีวิตของคนไทยสมัยประวัติศาสตร์

**ถิ่นกำเนิดของคนไทย :** ความพยายามที่จะค้นคว้าคำตอบว่าคนไทยมาจากไหน ทำให้ช่วง ๒ -๓ ทศวรรษที่ผ่านมา มีการตื่นตัวถกเถียงและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดของคนไทยอย่างกว้างขวาง กลุ่มหนึ่งเชื่อว่าไทยมีต้นกำเนิดอยู่ บริเวณมณฑลเสฉวนแล้วค่อยๆ อพยพลงสู่ยูนานและแหลมอินโดจีนเพราะถูกรุกราน ความเชื่อนี้สอดคล้องกับกลุ่มที่เชื่อว่าคนไทยอพยพลงมาจากเทือกเขาอัลไต ทำให้เกิดเส้นทางอพยพอัลไต-เสฉวน-น่านเจ้า และสุโขทัยขึ้นอีกกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าคนไทยมีถิ่นกำเนิดกระจายอยู่ทั่วไปในบริเวณทางตอนใต้ของจีน และทางตอนเหนือของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงบริเวณรัฐอัสสัมของอินเดีย ขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าถิ่นเดิมของคนไทยอยู่บริเวณเหนือที่ประเทศไทยปัจจุบันกลุ่มสุดท้ายเชื่อว่าถิ่นกำเนิดของคนไทยอาจจะอยู่ในคาบสมุทรมาลาญ เนื่องจากพบว่าความถี่ของยีนและหมู่เลือดของคนไทยคล้ายคลึงกับชาวชวามากกว่าจีนถึงวันที่ทฤษฎีอัลไต-เสฉวน-น่านเจ้าจะดูน่าเชื่อถือน้อยที่สุด เพราะเหตุที่ว่าเทือกเขาอัลไตอยู่ในเขตหนาวจัดไม่เหมาะแก่การอยู่อาศัย ทะเลทรายโกบีก็ร้อนและหนาวจัดเกินกว่าจะอพยพผ่านเส้นทางทุรกันดานลงมาได้ รวมทั้งหลักฐานหลายอย่างที่ยืนยันว่าอาณาจักรน่านเจ้ามิได้เป็นหลักฐานเดิมของกลุ่มคนที่พูดภาษาตระกูลไทขณะที่ทฤษฎีอัลไตเป็นไปได้น้อยที่สุดแนวคิดที่ว่าคนไทยอยู่ที่นี้รวมทั้งกระจายตัวอยู่ เป็นวงกว้างในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กลับมีความเป็นไปได้มากที่สุด หลักฐาน สำคัญที่สนับสนุนทฤษฎีนี้ก็คือการค้นพบแหล่งโบราณคดีที่บ้านเชียงจังหวัดอุดรธานีใน ปีพ.ศ. ๒๕๑๐ โดยขุดค้นหลายชั้นดิน พบโครงกระดูกมนุษย์โบราณปนอยู่กับโลหะสำริดในชั้นดินแรก ประมาณว่ามีอายุเก่าแก่ถึง ๖๐๐๐ ปี ชั้นดินถัดมาพบโครงกระดูกมนุษย์ฝังปนกับเครื่องปั้นดินเผาลูกปัดต่างๆ ประมาณว่ามีอายุระหว่าง ๒๐๐๐ - ๔๐๐๐ ปี และในชั้นดินส่วนบนสุดก็ยังพบโบราณวัตถุมีลูกปัดหิน ลูกปัดแก้วสี รวมทั้งเสมหะหิน สมัยทวารวดีและลพบุรีปะปนอยู่ด้วยหลักฐานต่างๆที่ขุดพบนี้แสดงให้เห็นว่าภาคอีสาน ของไทยมีมนุษย์อยู่เป็นเวลานานมาแล้ว และยังอยู่อาศัยหลายยุคอย่างต่อเนื่องอีกด้วย แต่เราก็มีอาจสรุปได้ว่ากลุ่มคนที่ใช้วัฒนธรรมบ้านเชียงเหล่านี้คือคนไทย "พวกเขา" อาจเป็นคนกลุ่มเดียวกันที่พัฒนาต่อเนื่องกันมา หรืออาจเป็นคนต่างกลุ่มที่เข้ามาอยู่อาศัยในเวลาที่แตกต่างกันก็ได้ อีกทั้งคนกลุ่มนี้จะเกี่ยวข้องกับคนไทยในปัจจุบันหรือไม่ ก็ยังไม่มีใครหาข้อสรุปได้



ใบความรู้สำหรับนักเรียน

แผนที่แสดงถิ่นกำเนิดของไทยและอ่าจกรต่าง ๆ



ทฤษฎีที่ ๑ ถิ่นกำเนิดของคนไทยอยู่บริเวณ เทือกเขาอัลไต



### แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย / ลงในรายการที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....เลขที่.....

ที่	พฤติกรรม	มี	ไม่มี	หมายเหตุ
๑.	การวางแผน			
๒.	การมีส่วนร่วมในการทำงานของสมาชิก			
๓.	หัวหน้ากลุ่มและสมาชิกในการทำงาน			
๔.	ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น			
๕.	การแสดงความคิดเห็น			
๖.	การทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย			
๗.	การนำเสนอผลงาน			
๘.	การปรับปรุงงาน			
๙.	ความร่วมมือภายในกลุ่ม			
๑๐.	ผลงานสำเร็จ			

#### เกณฑ์การประเมิน

๙ - ๑๐ ดีมาก

๗ - ๘ ดี

๕ - ๖ ปานกลาง

๐ - ๔ ปรับปรุง

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑. ....
๒. ....
๓. ....
๔. ....
๕. ....

แบบประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม
-------------------------------

พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
	๓	๒	๑
นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง			
การนำเสนอมีความน่าสนใจ			
ความเหมาะสมกับเวลา			
ความกล้าแสดงออก			
บุคลิกภาพน่าเสียงเหมาะสม			
รวมคะแนน			

## เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	หมายถึง ดี ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	หมายถึง พอใช้ ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	หมายถึง ปรับปรุง ให้ ๑ คะแนน

## เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๑-๑๕	ดี
๖-๑๐	พอใช้
๑-๕	ปรับปรุง

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑. .... ๒. .... ๓. .... ๔. .... ๕. ....
---

### แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					
		๑. มีวินัย	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน	๒. ใฝ่เรียนรู้	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน	๓. ความรับผิดชอบ	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน
ระดับคะแนน		๓		๓		๓	
๑							
๒							
๓							
๔							

เกณฑ์การผ่าน จะต้องได้รับคะแนนตั้งแต่ระดับ ๒ ขึ้นไป

### เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับคะแนน รายการประเมิน	๓	๒	๑
๑. มีวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา แต่งกายเหมาะสมรักษา ระเบียบวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา แต่งกายเหมาะสม	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมาย
๒. ใฝ่เรียนรู้	ศึกษาเอกสารและสอบถาม เพื่อน พี่ๆ และฝึกปฏิบัติ ได้ถูกต้องพร้อมทั้งมีความใฝ่ รู้ใฝ่เรียน	ศึกษาเอกสารและสอบถาม เพื่อน พี่ๆ และ ฝึกปฏิบัติได้ถูกต้อง	ศึกษาเอกสารและ สอบถามเพื่อน
๓. ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบ หมายตรงต่อเวลา ทุกครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา เป็นบางครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานแต่ ต้องคอยเตือน ในการปฏิบัติงาน



## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนที่ ๔ ชื่อแผน พัฒนาการของท้องถิ่น เวลา ๓ ชั่วโมง

.....

### ๑. สาระสำคัญของแผน

การสืบค้นข้อมูลความเป็นมาของท้องถิ่น หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ค้นพบในท้องถิ่น สามารถเชื่อมโยง แสดงพัฒนาการของมนุษยชาติ การตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิตของมนุษยชาติในดินแดนไทย

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้

-

#### การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- ใบความรู้/หนังสือเรียนประวัติศาสตร์
- ใบงาน
- แหล่งเรียนรู้ห้องสมุด/แหล่งสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต
- แผนภูมิเพลง “เราสู้”

#### ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- ใบงานที่ จับใจความสำคัญนำมาสรุปเป็นแผนภาพความคิด Concept map
- ใบความรู้ พัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทย

#### การวัดและประเมินผล

- ประเมินความรู้จากการตรวจผลงาน และทดสอบหลังเรียน
- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

### ๓. อื่น ๆ

-

แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาการของท้องถิ่น  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวทางการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
<p>ขั้นนำ</p>	<p>๑. ครูและนักเรียน ร้องเพลง “เราสู้” ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเพลง</p>
<p>ขั้นสอน</p>	<p>๒. นักเรียนดูภาพประวัติศาสตร์เกี่ยวกับวีรกรรมของพระมหากษัตริย์ไทย ครูและนักเรียนสนทนากัน เกี่ยวกับภาพนั้น</p> <p>๓. นักเรียนจัดกลุ่ม ตามความเหมาะสม ศึกษาใบความรู้ เกี่ยวกับ การตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิต ศึกษาอารยธรรมต่าง ๆ ของคนไทยในอดีต ความเหมือนและความแตกต่างของความเป็นมาแต่ละท้องถิ่น ทำใบงาน สรุปสาระสำคัญ และแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการศึกษานำขั้นเรียน</p> <p>๔. ร่วมสนทนา ซักถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องในแต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน</p> <p>๕. ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน การตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น</p>
<p>ขั้นสรุป</p>	<p>๖. ร่วมสนทนา ซักถาม แสดงความคิดเห็น และสรุปเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิต อารยธรรมต่างๆ ของคนในท้องถิ่น ความเหมือนและความแตกต่างกับท้องถิ่นอื่น</p>
<p>วัดและประเมินผล</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประเมินความรู้จากการตรวจผลงาน และทดสอบหลังเรียน</li> <li>- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน</li> <li>- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ul>
<p>ทดสอบหลังเรียนหน่วยย่อยที่ ๒</p>	<p>ทำแบบทดสอบหลังเรียน</p>

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาการของท้องถิ่น  
 บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การตั้งถิ่นฐานและการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น</li> <li>- หลักฐานทางประวัติศาสตร์</li> <li>- การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า</li> </ul>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b></p> <p><b>ขั้นนำ</b></p> <p>๑. ครูและนักเรียนร้องเพลง “เราสู้” และสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเพลงว่าสำคัญต่อจิตใจของคนไทยอย่างไรบ้าง</p> <p>๒. ครูนำภาพวีรกรรมของพระมหากษัตริย์ไทยกับข้าศึกศัตรูมาให้ให้นักเรียนดูสนทนาเกี่ยวกับภาพว่ามีความสำคัญอย่างไร เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรักชาติ รักความเป็นไทย</p> <p><b>ขั้นสอน</b></p> <p>๓. ครูให้นักเรียนจับกลุ่มศึกษาใบความรู้ เกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิตศึกษาอารยธรรมของสังคมไทย ความเหมือน และความแตกต่างของพัฒนาการของแต่ละท้องถิ่น โดยครูอธิบายเพิ่มเติมพอสังเขป โดยอธิบายในประเด็นลักษณะเด่นของแต่ละภูมิภาค</p> <p>๔. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม มอบหมายให้แต่ละกลุ่มเก็บข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น เช่น การดำรงชีวิต การคมนาคม การแต่งกาย ด้านภาษา การศึกษา ฯลฯ เป็นการบ้าน ครูแนะนำเพิ่มเติมให้นักเรียนระบุหลักฐานที่แสดงการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการที่เกิดขึ้นด้วย</p> <p><b>ชั่วโมงที่ ๒</b></p> <p>๕. ครูและนักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็นพัฒนาการของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ</p> <p>๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำรายงาน เรื่อง “พัฒนาการของท้องถิ่น” โดยครูและนักเรียนร่วมกัน ทบทวน องค์ประกอบของการจัดทำรายงาน และการนำข้อมูลที่สืบค้นได้มาเรียบเรียงใหม่ให้เหมาะสม</p> <p><b>ชั่วโมงที่ ๓</b></p> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <p>๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันประเมินรายงานที่ดำเนินการ เพิ่มเติม ปรับปรุง แก้ไขให้สมบูรณ์ เตรียมนำเสนอในครั้งต่อไป</p> <p>๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐาน หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีในท้องถิ่นที่แสดงพัฒนาการหรือการเปลี่ยนแปลงของท้องถิ่น</p> <p>๘. นักเรียนบันทึกข้อมูลที่ได้ร่วมกันสรุปในข้อ ๘ ลงในสมุดบันทึกโดยสรุป</p>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- เพลง “เราสู้”</li> <li>- ใบความรู้</li> </ul> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ศึกษาการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น</li> <li>- ศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีในท้องถิ่น</li> </ul> <p><b>การวัดและประเมินผล</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ประเมินความรู้จากการตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน</li> <li>๒. ประเมินทักษะ จากการสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ และใบงาน</li> <li>๓. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>วิธีการ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ตรวจผลงาน</li> <li>๒. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. แบบประเมินผลงาน</li> <li>๒. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>๓. แบบทดสอบ</b></p> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๐</li> </ol>
---	---	---



## ใบงานที่ ๐๑

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนสืบค้นข้อมูล หลักฐาน พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น นำมาจัดทำเป็นรายงาน เรื่อง "พัฒนาการของท้องถิ่น"

๑. แหล่งข้อมูล/หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ศึกษา คือ .....

.....  
 .....

๒. สถานที่ตั้ง / ที่อยู่ ของแหล่งข้อมูล .....

.....  
 .....

๓. รายละเอียดและความสำคัญของข้อมูล/หลักฐานทางประวัติศาสตร์ คือ

.....  
 .....  
 .....  
 .....  
 .....  
 .....

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑. ....

๒. ....

๓. ....

๔. ....

๕. ....





### แบบประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม

พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
	๓	๒	๑
นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง			
การนำเสนอมีความน่าสนใจ			
ความเหมาะสมกับเวลา			
ความกล้าแสดงออก			
บุคลิกภาพน่าเสียงเหมาะสม			
รวมคะแนน			

#### เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	หมายถึง ดี ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	หมายถึง พอใช้ ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	หมายถึง ปรับปรุง ให้ ๑ คะแนน

#### เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๑-๑๕	ดี
๖-๑๐	พอใช้
๑-๕	ปรับปรุง

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑. ....

๒. ....

๓. ....

๔. ....

๕. ....

## แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					
		๑. มีวินัย	ผลการประเมิน <input checked="" type="checkbox"/> ผ่าน <input type="checkbox"/> ไม่ผ่าน	๒. ใฝ่เรียนรู้	ผลการประเมิน <input checked="" type="checkbox"/> ผ่าน <input type="checkbox"/> ไม่ผ่าน	๓. ความรับผิดชอบ	ผลการประเมิน <input checked="" type="checkbox"/> ผ่าน <input type="checkbox"/> ไม่ผ่าน
ระดับคะแนน		๓		๓		๓	
๑							
๒							
๓							
๔							

เกณฑ์การผ่าน จะต้องได้รับคะแนนตั้งแต่ระดับ ๒ ขึ้นไป

## เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับคะแนน รายการประเมิน	๓	๒	๑
๑. มีวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา แต่งกายเหมาะสมรักษา ระเบียบวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา แต่งกายเหมาะสม	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมาย
๒. ใฝ่เรียนรู้	ศึกษาเอกสารและสอบถาม เพื่อน พี่ๆ ครูและฝึกปฏิบัติ ได้ถูกต้องพร้อมทั้งมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	ศึกษาเอกสารและสอบถาม เพื่อน พี่ๆ ครูและฝึก ปฏิบัติได้ถูกต้อง	ศึกษาเอกสารและ สอบถามเพื่อน
๓. ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติตามกฎกติกา งานที่ได้รับมอบหมาย ตรงต่อเวลา ทุกครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลา เป็นบางครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานแต่ ต้องคอยเตือน ในการปฏิบัติงาน



## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนที่ ๕ ชื่อแผน จากท้องถิ่นสู่มนุษยชาติ เวลา ๒ ชั่วโมง

.....

### ๑. สาระสำคัญของแผน

การนำเสนอผลงานหรือรายงานหน้าชั้นเรียนผู้ร่วมกิจกรรมจะต้องปฏิบัติตามมารยาทในการฟัง และการพูดที่ดี หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีในท้องถิ่นสามารถเชื่อมโยงสู่การศึกษาพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทยได้

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

#### กิจกรรมการเรียนรู้

-

#### การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- ใบความรู้
- แบบทดสอบหลังเรียน

#### ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- ใบความรู้การนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- การวิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูล
- ใบความรู้มารยาทในการพูดการฟัง

#### การวัดและประเมินผล

- ประเมินความรู้จากการคะแนนทดสอบหลังเรียน และตรวจผลงาน
- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

### ๓. อื่น ๆ

แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนการเรียนรู้ที่ ๕ จากท้องถิ่นสู่มนุษยชาติ  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
<p style="text-align: center;"><b>ขั้นนำ</b></p>	<p>๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับผลของการศึกษาข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น</p>
<p style="text-align: center;"><b>ขั้นสอน</b></p>	<p>๒. นักเรียนรวมกลุ่ม โดยใช้กลุ่มเดิมจากการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันตามแผนที่ ๔ ร่วมกันทบทวน สนทนา เกี่ยวกับการนำเสนอผลการศึกษาข้อมูลมาเรียบเรียงจัดทำเป็นรายงาน และขั้นตอนวิธีการพูดรายงานหรือการพูดนำเสนอผลงานตัวแทนกลุ่ม นำเสนอผลงานกลุ่ม นักเรียนร่วมกันประเมินผลงาน</p> <p>๓. ครูและนักเรียนพิจารณาหลักฐานจากการสืบค้นประวัติท้องถิ่น ร่วมกันวิเคราะห์เชื่อมโยงมีความเหมือน คล้ายคลึงอย่างไร กับพัฒนาการการดำรงชีวิตของคนในสมัยก่อนที่อยู่ในดินแดนไทย โดยใช้ใบความรู้จากแผนที่ ๒ และ ๓ ประกอบการวิเคราะห์</p>
<p style="text-align: center;"><b>ขั้นสรุป</b></p>	<p>๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลจากการศึกษาประวัติความเป็นมาท้องถิ่น วิธีการนำเสนอข้อมูลจากการค้นคว้าการเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบการเขียนรายงาน และการเชื่อมโยงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีในท้องถิ่นแสดงพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทย</p>
<p style="text-align: center;"><b>ทดสอบหลังเรียนหน่วยย่อยที่ ๒</b></p>	<p>๔. ทำแบบทดสอบหลังเรียน</p>
<p style="text-align: center;"><b>วัดและประเมินผล</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประเมินความรู้จากการคะแนนทดสอบหลังเรียน และตรวจผลงาน</li> <li>- ประเมินทักษะจากการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และการนำเสนอผลงาน</li> <li>- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ul>

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป : หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ จากท้องถิ่นสู่มนุษยชาติ บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. การนำเสนอข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นแสดงพัฒนาการมนุษยชาติดินแดนไทย</li> <li>2. การวิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูล</li> <li>3. การรายงานผลการศึกษาค้นคว้า</li> <li>4. มารยาทในการฟังและการพูด</li> </ol>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b></p> <p><b>ขั้นนำ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับผลของการจัดทำรายงาน ประวัติท้องถิ่น เกี่ยวกับ ความสำเร็จของงาน ปัญหาอุปสรรค วิธีการแก้ปัญหาที่นักเรียนใช้ ครูแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานให้สำเร็จ วิธีการแก้ปัญหา การปฏิบัติงานร่วมกัน</li> </ol> <p><b>ขั้นสอน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. นักเรียนแยกกลุ่ม โดยใช้กลุ่มเดิมจากการปฏิบัติงานครั้งที่แล้วครูอธิบายเพิ่มเติมวิธีการ ขั้นตอนการนำเสนอผลงาน มารยาทในการฟังและการพูด ครูแนะนำการนำเสนอรายงานกลุ่มควรให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม</li> <li>3. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอรายงานกลุ่ม ท้องถิ่นของเรา ตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้เวลาประมาณกลุ่มละ ๗-๑๐ นาที นักเรียนร่วมกันประเมินแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหนังสือภาพที่นำเสนอ</li> </ol>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ใบความรู้</li> <li>2. แบบทดสอบหลังเรียน</li> </ol> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. รายงานท้องถิ่นของเรา</li> </ol>
<p><b>จุดประสงค์</b></p> <p><b>ความรู้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. บอกวิธีการ หลักฐาน และแหล่งข้อมูลในการศึกษาพัฒนาการของท้องถิ่น</li> <li>2. บอกกระบวนการนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าหลักฐานเชื่อมโยงกับพัฒนาการของมนุษยชาติในดินแดนไทย</li> </ol> <p><b>ทักษะ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. กระบวนการสืบค้นข้อมูล</li> <li>2. การนำเสนอผลการศึกษาประวัติท้องถิ่น</li> <li>3. กระบวนการกลุ่ม</li> <li>4. การวิเคราะห์และเชื่อมโยง</li> <li>5. การพูดและการฟัง</li> </ol> <p><b>คุณธรรม จริยธรรม /คุณลักษณะอันพึงประสงค์</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ความรับผิดชอบ</li> <li>2. ความมุ่งมั่นในการทำงาน</li> <li>3. จิตสาธารณะ</li> </ol>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๒</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>4. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงพัฒนาการของคนไทยในอดีต โดยใช้ใบความรู้จากแผนที่ ๒ และแผนที่ ๓ ประกอบ ครูนำข้อมูลหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีในท้องถิ่น และจากนักเรียนศึกษาในท้องถิ่น ร่วมกันพิจารณาความเหมือน คล้ายคลึง ของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ที่แสดงถึงพัฒนาการของคนไทยในสมัยก่อน</li> </ol> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>5. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลวิธีการการศึกษาประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูล การนำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และเชื่อมโยงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีในท้องถิ่น เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาพัฒนามนุษยชาติในดินแดนไทย</li> <li>6. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน</li> </ol>	<p><b>การวัดและประเมินผล</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ประเมินความรู้จากการตอบคำถาม การนำเสนอผลงาน และทดสอบหลังเรียน</li> <li>2. ประเมินทักษะ จากการสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ และใบงาน</li> <li>3. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>วิธีการ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ทดสอบหลังเรียน ตรวจผลงาน</li> <li>2. สังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้</li> </ol> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. แบบประเมินผลงาน</li> <li>2. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้</li> <li>3. แบบทดสอบหลังเรียน</li> </ol> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ด้านความรู้ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๐</li> <li>2. ด้านทักษะ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๕</li> <li>3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ ๗๐</li> </ol>



## ใบงานที่ ๐๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอรายงานผลการศึกษาหน้าชั้นเรียน โดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

### สมาชิกกลุ่ม

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

แบบสังเกตพฤติกรรมและประเมินเป็นรายบุคคล

เลขที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม					คะแนนรวม	ระดับคุณภาพ	สรุปผลการประเมิน
		ความตั้งใจในการทำงาน	ความรับผิดชอบ	กระตือรือร้นในการเรียน	ความเมตตาเป็นระเบียบเรียบร้อย	แก้ไข ปรับปรุง ซ่อมแซมผลงาน			
	คะแนน	๓	๓	๓	๓	๓	๑๕		

**เกณฑ์การให้คะแนน**

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ หมายถึง ดี ให้ ๓ คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง หมายถึง พอใช้ ให้ ๒ คะแนน
- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง หมายถึง ปรับปรุง ให้ ๑ คะแนน

**เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ**

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๑-๑๕	ดี
๖-๑๐	พอใช้
๑-๕	ปรับปรุง



แบบประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่ม
-------------------------------

พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
	๓	๒	๑
นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง			
การนำเสนอมีความน่าสนใจ			
ความเหมาะสมกับเวลา			
ความกล้าแสดงออก			
บุคลิกภาพน่าเสียงเหมาะสม			
รวมคะแนน			

## เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ

หมายถึง ดี ให้ ๓ คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง

หมายถึง พอใช้ ให้ ๒ คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง

หมายถึง ปรับปรุง ให้ ๑ คะแนน

## เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๑-๑๕	ดี
๖-๑๐	พอใช้
๑-๕	ปรับปรุง

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑. ....
-----------------------------

๒. ....
---------

๓. ....
---------

๔. ....
---------

๕. ....
---------

## แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๒ ภูมิใจในท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

\*\*\*\*\*

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ทำเครื่องหมาย X ลงใน  
กระดาษคำตอบ

๑. มนุษย์ในยุคใดที่มีการดำรงชีวิตอยู่กับธรรมชาติ ล่าสัตว์ หาของป่าเป็นอาหาร
 

ก. ยุคหิน	ข. ยุคโลหะ
ค. ยุคประวัติศาสตร์	ง. ยุคก่อนประวัติศาสตร์
๒. กิจกรรมในข้อใด ที่มนุษย์ยุคประวัติศาสตร์ปฏิบัติ
 

ก. เครื่องประดับโครงกระดูก	ข. เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทำด้วยโลหะ
ค. ประดิษฐ์อักษรขึ้นใช้	ง. เครื่องปั้นดินเผา
๓. คนไทยรู้จักวิธีการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และสร้างบ้านในสมัยใด
 

ก. ยุคก่อนประวัติศาสตร์	ข. ยุคประวัติศาสตร์
ค. ยุคหินเก่า	ง. ยุคโลหะ
๔. มนุษย์รู้จักทำหินลับมีดขึ้นใช้ในยุคใด
 

ก. ยุคโลหะ	ข. ยุคหินเก่า
ค. ยุคหินกลาง	ง. ยุคหินใหม่
๕. เจริญเงินในสมัยพูนัน จุดพบที่ใด
 

ก. จังหวัดสุพรรณบุรี	ข. จังหวัดสุโขทัย
ค. จังหวัดนครปฐม	ง. จังหวัดลำพูน
๖. พระปรางค์สามยอด จังหวัดลพบุรี ได้รับอิทธิพลการสร้างมาจากที่ใด
 

ก. อาณาจักรทวารวดี	ข. อาณาจักรทริภุชชัย
ค. อาณาจักรขอม	ง. อาณาจักรล้านนา
๗. เมืองโบราณทางภาคกลางคือ ข้อใด
 

ก. เมืองคูบัว	ข. เมืองเชียงแสน
ค. เมืองคลองท่อม	ง. เมืองทริภุชชัย
๘. พระธรรมจักรศิลาที่กวางหมอบ เป็นหลักฐานที่แสดงถึงความเจริญของแคว้นใด และค้นพบที่ใด
 

ก. แคว้นศรีวิชัย จังหวัดนครศรีธรรมราช	
ข. แคว้นโคตรบูร จังหวัดนครพนม	
ค. แคว้นละโว้ จังหวัดลพบุรี	
ง. แคว้นทวารวดี จังหวัดนครปฐม	



๙. แคว้นโคตรบูร คือข้อใด

- ก. การรวมตัวของเมืองทางตอนใต้
- ข. การรวมตัวของเมืองในบริเวณลุ่มน้ำปัดตานี
- ค. การรวมตัวของเมืองบริเวณสองฝั่งแม่น้ำโขงตอนกลาง
- ง. การรวมตัวของเมืองที่ตั้งอยู่บริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง

๑๐. ข้อใด คือหลักฐานที่พบที่ ผาแต้ม จังหวัดอุบลราชธานี

- ก. กำไรสำริด
- ข. ภาพเขียนสี
- ค. ขวานหินขัด
- ง. โลงศพขุดจากไม้ทั้งต้น

๑๑. ศิลาจารึก เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยใด

- ก. ยุคหิน
- ข. ยุคโลหะ
- ค. สมัยก่อนประวัติศาสตร์
- ง. สมัยประวัติศาสตร์

๑๒. ปฐมกษัตริย์ของแคว้นทริภุชชัย คือใคร

- ก. พระนางจามเทวี
- ข. พระอาทิตย์วงศ์
- ค. พระยาเม็งราย
- ง. พระยาบานเมือง

๑๓. ถ้าต้องการศึกษาประวัติศาสตร์ของแคว้นลังกาสุกะ ควรหาข้อมูลที่จังหวัดใด

- ก. สุราษฎร์ธานี
- ข. เชียงราย
- ค. ปัตตานี
- ง. เพชรบูรณ์

๑๔. อาณาจักรใดของคนไทยที่มีช่วงเวลาสั้นที่สุด

- ก. ธนบุรี
- ข. สุโขทัย
- ค. อโยธยา
- ง. รัตนโกสินทร์

๑๕. ปัจจัยใดที่สำคัญที่สุดในการตั้งถิ่นฐานของชุมชนในสมัยโบราณ

- ก. อยู่ใกล้ภูเขา
- ข. อยู่ใกล้ทะเล
- ค. ที่ราบมีแหล่งน้ำ
- ง. เป็นที่ราบมีทุ่งหญ้า

๑๖. หลักฐานทางประวัติศาสตร์ของอาณาจักรศรีวิชัยคืออะไร

- ก. พระปฐมเจดีย์
- ข. พระธาตุไชยา
- ค. พระปรางค์สามยอด
- ง. พระธาตุดอยสุเทพ

๑๗. อาณาจักรตามพรลิงค์ มีศูนย์กลางที่ใด

- ก. นครปฐม
- ข. นครนายก
- ค. นครราชสีมา
- ง. นครศรีธรรมราช

๑๘. ทวารวดี มีความหมายตรงกับข้อใด

ก. เมืองที่มีน้ำล้อมรอบ

ข. เมืองแห่งขุนเขา

ค. เมืองแห่งผู้มีบุญ

ง. เมืองแห่งประตู

๑๙. อาณาจักรที่อยู่ภาคใต้ คือข้อใด

ก. โคตรบูร

ข. ศรีวิชัย

ค. ทวารวดี

ง. ลังกาสูกะ

๒๐. สรีดภงค์ อ่านว่า สะ-หรีด-พง หมายถึงข้อใด

ก. เครื่องสังคโลก

ข. ทำนบกั้นน้ำ

ค. สนธิสัญญาการค้า

ง. สถาปัตยกรรมเขมร

\*\*\*\*\*

### เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน ป.๔

๑	ก	๒.	ค	๓.	ข	๔.	ง	๕.	ก
๖.	ค	๗.	ก	๘.	ง	๙.	ค	๑๐.	ข
๑๑.	ง	๑๒.	ก	๑๓.	ค	๑๔.	ก	๑๕.	ค
๑๖.	ข	๑๗.	ง	๑๘.	ก	๑๙.	ข	๒๐	ข

หน่วยย่อยที่ ๓  
แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง

## ใบสรุปหน้าหน่วยย่อย

หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง จำนวนเวลาเรียน ๑๖ ชั่วโมง จำนวนแผนจัดการเรียนรู้ ๕ แผน

### สาระสำคัญของหน่วยย่อย

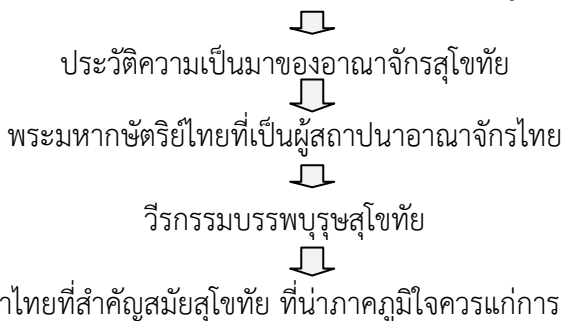
พระมหากษัตริย์ไทยเป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย วิจารณ์ของบรรพบุรุษไทย และบุคคลสำคัญ  
ในสมัยอาณาจักรสุโขทัยมีประวัติและผลงานที่น่าภาคภูมิใจ

### มาตรฐานและตัวชี้วัด

- ส.๔.๒ ตัวชี้วัด ป.๔/๑, ป.๔/๒  
 ส.๔.๓ ตัวชี้วัด ป.๔/๑, ป.๔/๒, ป.๔/๓  
 ท.๑.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๓, ป.๔/๖,  
 ท.๒.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๓, ป.๔/๔,  
 ท.๓.๑ ตัวชี้วัด ป.๔/๕,  
 ว.๘.๒ ตัวชี้วัด ป.๔/๒

### ลำดับการนำเสนอแนวคิดหลักของหน่วย

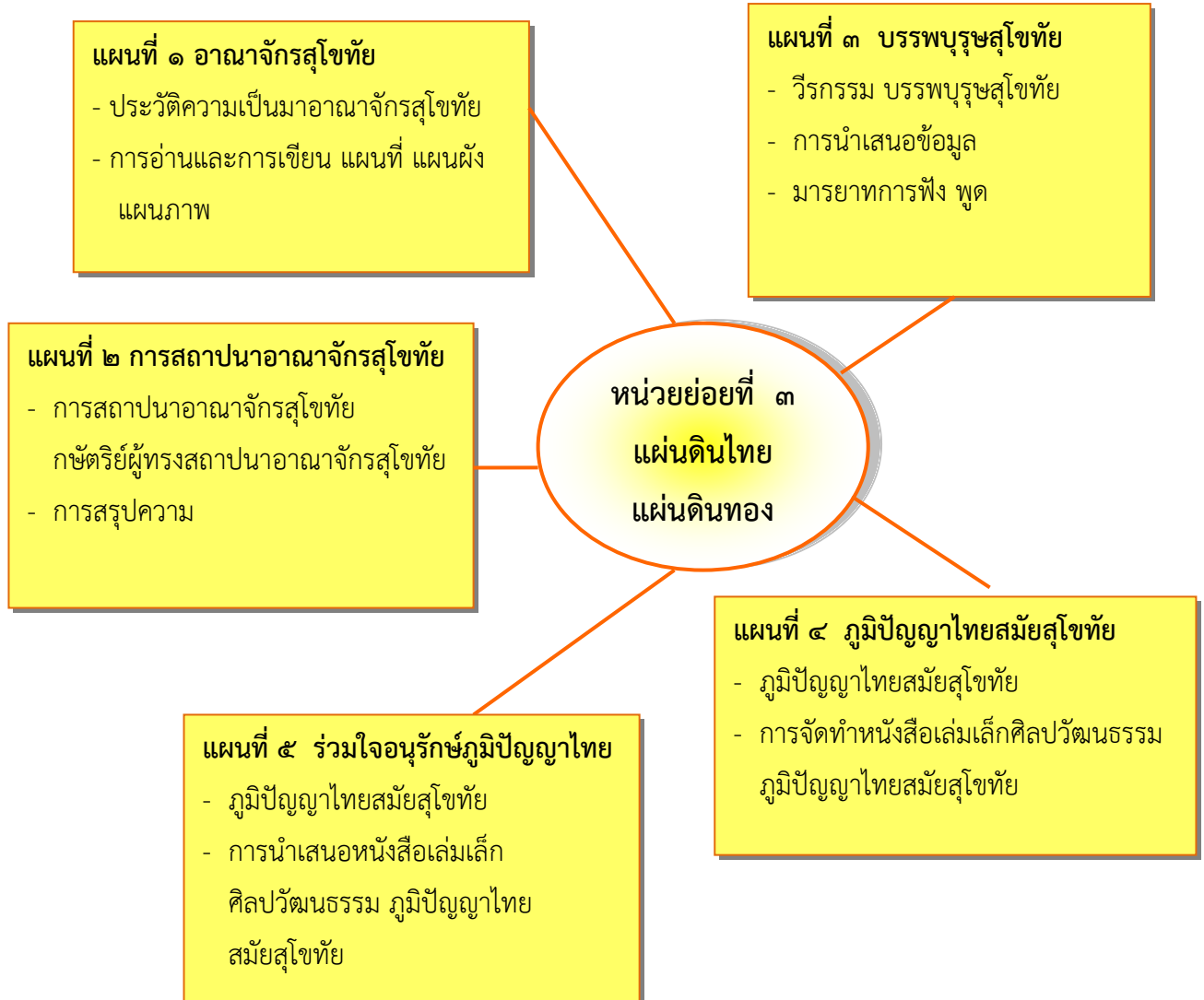
พระมหากษัตริย์ไทยเป็นผู้สถาปนาอาณาจักรไทย วิจารณ์ของบรรพบุรุษไทย และบุคคลสำคัญ  
ในสมัยสุโขทัย มีประวัติและผลงานที่น่าภาคภูมิใจ



### โครงสร้างของหน่วยย่อย

หน่วยการ เรียนรู้ที่	ชื่อหน่วย	แผนที่	ชื่อแผน	เวลา	หมายเหตุ
๔	ถิ่นไทยวิไลศิลป์	๑	อาณาจักรสุโขทัย	๓ ชั่วโมง	
		๒	การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย	๓ ชั่วโมง	
		๓	วิจารณ์บรรพบุรุษสุโขทัย	๓ ชั่วโมง	
		๔	ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย	๓ ชั่วโมง	
		๕	ร่วมใจอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย	๒ ชั่วโมง	

โครงสร้างแผนจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ  
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง



## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง แผนที่ ๑ ชื่อแผน ประวัติความเป็นมาอาณาจักรสุโขทัย  
เวลา ๓ ชั่วโมง

### ๑. สาระสำคัญของแผน

การทดสอบก่อนเรียนเป็นการทดสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียน การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้และกรอบเนื้อหาก่อนการเรียนรู้ จะช่วยสร้างความเข้าใจและเป็นแนวทางในการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีจุดมุ่งหมายการศึกษา พัฒนาการความเป็นมาและเหตุการณ์สำคัญของไทยในอดีต เกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัย สามารถศึกษาจากร่องรอยทางโบราณและโบราณวัตถุ ศิลปากรีก และตำนานพงศาวดาร

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

#### กิจกรรมการเรียนรู้

ในการศึกษาความรู้จากใบความรู้เนื่องจากเนื้อหามีมากควรอาจจะให้นักเรียนนำไปความรู้ไปศึกษาล่วงหน้าก่อน

#### การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- บัตรภาพ
- ใบความรู้
- ใบงาน

#### ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- ใบงาน การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย
- ใบความรู้ ประวัติความเป็นมาของอาณาจักรไทย

#### การวัดและประเมินผล

- ประเมินจากผลการทดสอบก่อนเรียน
- ประเมินทักษะจากการร่วมกิจกรรมและการนำเสนอผลงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

### ๓. อื่น ๆ

-

แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทย แผ่นดินทอง แผนการเรียนรู้ที่ ๑ อาณาจักรสุโขทัย  
 บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ พลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวการจัดการกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
การทดสอบ	๑. ทดสอบก่อนเรียน
ขั้นนำ	๒. ครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นจากประเด็นคำถามจากแบบทดสอบก่อนเรียน นักเรียนทราบกรอบเนื้อหาในการเรียนรู้ประจำหน่วยหรือไม่ อย่างไร ๓. ครูนำภาพแผนที่และรูปภาพของพระมหากษัตริย์ของกรุงสุโขทัยมาสนทนาและได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาให้ให้นักเรียนฟัง นักเรียนร่วมกันศึกษาภาพแผนที่ ที่ครูนำมาให้ แล้วส่งตัวแทนออกมาวาดแผนที่อาณาจักรสมัยสุโขทัย ๑ คน พร้อมกับร่วมกันอภิปราย
ขั้นสอน	๔. ครูสนทนาเกี่ยวกับภาพที่นำมาให้นักเรียนดู เรื่องเกี่ยวกับความเป็นมาสมัยกรุงสุโขทัย ร่วมกันสนทนาถึงพระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย โดยครูร่วมสนทนาโดยนำรูปภาพมาประกอบการสนทนา นักเรียนศึกษาใบความรู้และร่วมกันสนทนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้จากใบงาน เพื่อศึกษาร่วมกัน นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน ๕. ร่วมกันอภิปรายถึงความเป็นมาสมัยกรุงสุโขทัย โดยให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละชั้นออกมานำเสนอเรื่องที่ได้รับมอบหมายจากครู ร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากใบงาน โดยนำเสนอผลงานที่สำเร็จ ร่วมอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดแสดงผลงานที่ป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน
ขั้นสรุป	๖. นักเรียนร่วมกันสรุปถึงเรื่องความเป็นมาสมัยอาณาจักรสุโขทัย
วัดและประเมินผล	- ประเมินความรู้จากคะแนนทดสอบก่อนเรียน การตอบคำถาม - ประเมินทักษะจากการร่วมกิจกรรมและการนำเสนอผลงาน - ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทย แผ่นดินทอง แผนการเรียนรู้ที่ ๑ อาณาจักรสุโขทัย  
 บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ พลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา (๓ ชั่วโมง)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ประวัติความเป็นมาสุโขทัย</li> <li>- การอ่านและการเขียน แผนที่ แผนที่ แผนผัง</li> </ul> <p>แผนภาพ</p>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b></p> <p>๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน</p> <p><b>ขั้นนำ</b></p> <p>๒. ครูและนักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นจากประเด็นคำถามจากแบบทดสอบก่อนเรียน              นักเรียนทราบกรอบเนื้อหาในการเรียนรู้ประจำหน่วยหรือไม่ อย่างไร</p> <p>๓.นักเรียนชั้น ป. ๔ ร้องเพลงการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย แล้วร่วมกันอภิปรายถึงเนื้อหาใจความในเนื้อเพลง              และตั้งประเด็นคำถามว่ามีเนื้อหาสำคัญอะไร กล่าวถึงอะไร ช่วยกันยกตัวอย่าง</p>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>๑. บัตรภาพ</li> <li>๒. ใบความรู้</li> <li>๓. ใบงาน</li> </ul> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>๑. การทำใบงาน/ชิ้นงานจากใบงาน</li> <li>๒. การปฏิบัติตนที่ดีการอ่าน</li> </ul> <p>การเขียน การนำเสนอ</p>
<p><b>จุดประสงค์การเรียนรู้</b></p> <p><b>ความรู้</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>๑. อธิบายถึงความเป็นมาของกรุงรัตนโกสินทร์</li> <li>๒. อ่านและการเขียน แผนที่ แผนที่ แผนผัง</li> </ul> <p>แผนภาพ</p> <p><b>ทักษะ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>๑. มีทักษะการแสวงความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง</li> <li>๒. การทำงานกลุ่ม</li> </ul> <p><b>คุณธรรมจริยธรรม/คุณลักษณะอันพึงประสงค์</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>๑. การใฝ่รู้ใฝ่เรียนและความสามัคคี</li> <li>๒. ความมุ่งมั่นในการทำงาน</li> </ul>	<p><b>ขั้นสอน</b></p> <p>๔. ครูนำภาพแผนที่แสดงการอพยพของคนไทยให้นักเรียนดู นักเรียนร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับแผนที่ ประวัติความเป็นมา การตั้งอาณาจักร อาณาเขต และซักถามอีกครั้ง              เพื่อย้ำความเข้าใจ</p> <p><b>ชั่วโมงที่ ๒</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>๕. ครูให้ความรู้เพิ่มเติมเรื่องความเป็นมาของกรุงสุโขทัยและดินแดนที่อยู่ใกล้ พร้อมกับซักถามนักเรียน</li> <li>๖. ตัวแทนนักเรียนนำแผนที่ของกรุงสุโขทัยมาให้ให้นักเรียนได้ศึกษาร่วมกันหน้าชั้น นักเรียนได้ศึกษาร่วมกัน</li> </ul> <p>ครูเล่าถึงถิ่นกำเนิดอาณาจักรสุโขทัยตั้งแต่ต้นจนจบคร่าวๆ เพื่อให้เข้าใจถึงการปกครองความเป็นมาในอดีต</p> <p>๗. แบ่งกลุ่มนักเรียนศึกษาใบความรู้ และทำกิจกรรมในใบงาน โดยครูชี้แนะแนวทางในการทำงาน</p> <p><b>ชั่วโมงที่ ๓</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>๘. แต่ละกลุ่มช่วยกันเลือกใบงานที่ดีที่สุดแล้วส่งตัวแทนแต่ละกลุ่มของนำเสนอผลงานหน้าชั้น</li> </ul> <p>ซึ่งในการนำเสนอผลงานครูชี้แนะเกี่ยวกับมารยาทในการพูดและการฟัง</p> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>๙. นักเรียนนำผลงานจัดนิทรรศการที่ป้ายนิเทศเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</li> <li>๑๐. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เรื่องอาณาจักรสุโขทัย</li> </ul>	<p><b>การประเมิน</b></p> <p><b>วิธีการ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>๑. การสังเกตการทำงาน</li> <li>๒. การทำใบงาน</li> </ul> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>๑. แบบสังเกตการทำงาน</li> <li>๒. ใบงาน</li> </ul> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>๑. การทำใบงานได้คะแนน ร้อยละ ๖๐</li> <li>๒. กระบวนการทำงาน ร้อยละ ๖๕</li> <li>๓. การใฝ่รู้ใฝ่เรียนได้คะแนน ร้อยละ ๗๐</li> </ul>



**แบบทดสอบก่อนเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔**  
**หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทย แผ่นดินทอง**

\*\*\*\*\*

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ทำเครื่องหมาย X ลงใน  
 กระดาษคำตอบ

๑. อาณาจักรสุโขทัยตั้งขึ้นในพ.ศ.ใดและกษัตริย์พระองค์แรกคือใคร

- ก. พ.ศ.๑๗๙๓ พ่อขุนบานเมือง
- ข. พ.ศ.๑๗๙๒ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
- ค. พ.ศ.๑๗๘๑ พ่อขุนผาเมือง
- ง. พ.ศ.๑๗๙๐ พ่อขุนรามคำแหง

๒. กษัตริย์พระองค์สุดท้ายของอาณาจักรสุโขทัยคือใคร

- ก. สมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ ๔
- ข. สมเด็จพระอินทราชา
- ค. สมเด็จพระรามธิบดีที่ ๑
- ง. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ

๓. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับไตรภูมิพระร่วง

- ก. มีอิทธิพลต่อจิตใจและความเชื่อของผู้คนในสมัยนั้น
- ข. เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับมนุษยธรรมสวรรค์
- ค. เป็นวรรณคดีเล่มแรกของไทย
- ง. พ่อขุนรามคำแหงทรงพระราชนิพนธ์

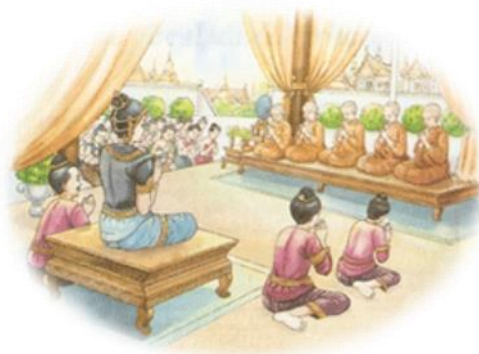
๔. สินค้าออกที่สำคัญของสุโขทัยคือข้อใด

- ก. ข้าว
- ข. เครื่องสังคโลก
- ค. อาวุธ.
- ง. เครื่องเทศ

๕. จุดประสงค์ของสุโขทัยในการส่งทูตไปเยือนจีนคือข้อใด

- ก. ต้องการรับวัฒนธรรมจากจีน
- ข. ขอให้จีนช่วยปราบข้าศึก
- ค. ติดต่อด้านการค้าขาย
- ง. ติดต่อบอกพระพุทธศาสนา

๖. เมืองลูกหลวงในสมัยสุโขทัยตอนต้นคือเมืองใด
- เวียงจันทน์
  - เมาะตะมะ
  - บางฉลิ่ง
  - สระหลวง
๗. การที่พ่อขุนรามคำแหงให้ประชาชนมาร้องทุกข์ต่อพระองค์โดยตรง เกิดผลดีอย่างไร
- ทำให้ข้าราชการตั้งใจทำงาน
  - ทำให้ทราบปัญหาที่แท้จริง
  - ทำให้คดีความสั้นสุดลง
  - ทำให้คดีความลดน้อยลง
๘. อาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรืองมากที่สุดใสมัยใด
- พระยาลีไท
  - พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
  - พระขุนบานเมือง
  - พ่อขุนรามคำแหง
๙. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยในการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย
- บ้านเมืองมีความอุดมสมบูรณ์
  - ขอมเสื่อมอำนาจ
  - มีชาวต่างชาติช่วยเหลือ
  - มีผู้นำที่เข้มแข็ง
๑๐. ประโยชน์จากการทราบข้อมูลจากการสืบค้นข้อมูลทางประวัติศาสตร์คือข้อใด
- เกิดสำนึกในการค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลที่เชื่อมโยงอดีตและปัจจุบัน
  - ทำให้สนุกสนานเพราะได้ทราบถึงอดีต
  - ช่วยให้ทำแบบทดสอบได้ถูกต้องแม่นยำ
  - ทำให้ทราบถึงความเป็นไปที่มีความแตกต่างจากปัจจุบัน



เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

ชั้น ป. ๔

๑. ข

๒. ก

๓. ข

๔. ข

๕. ค

๖. ง

๗. ข

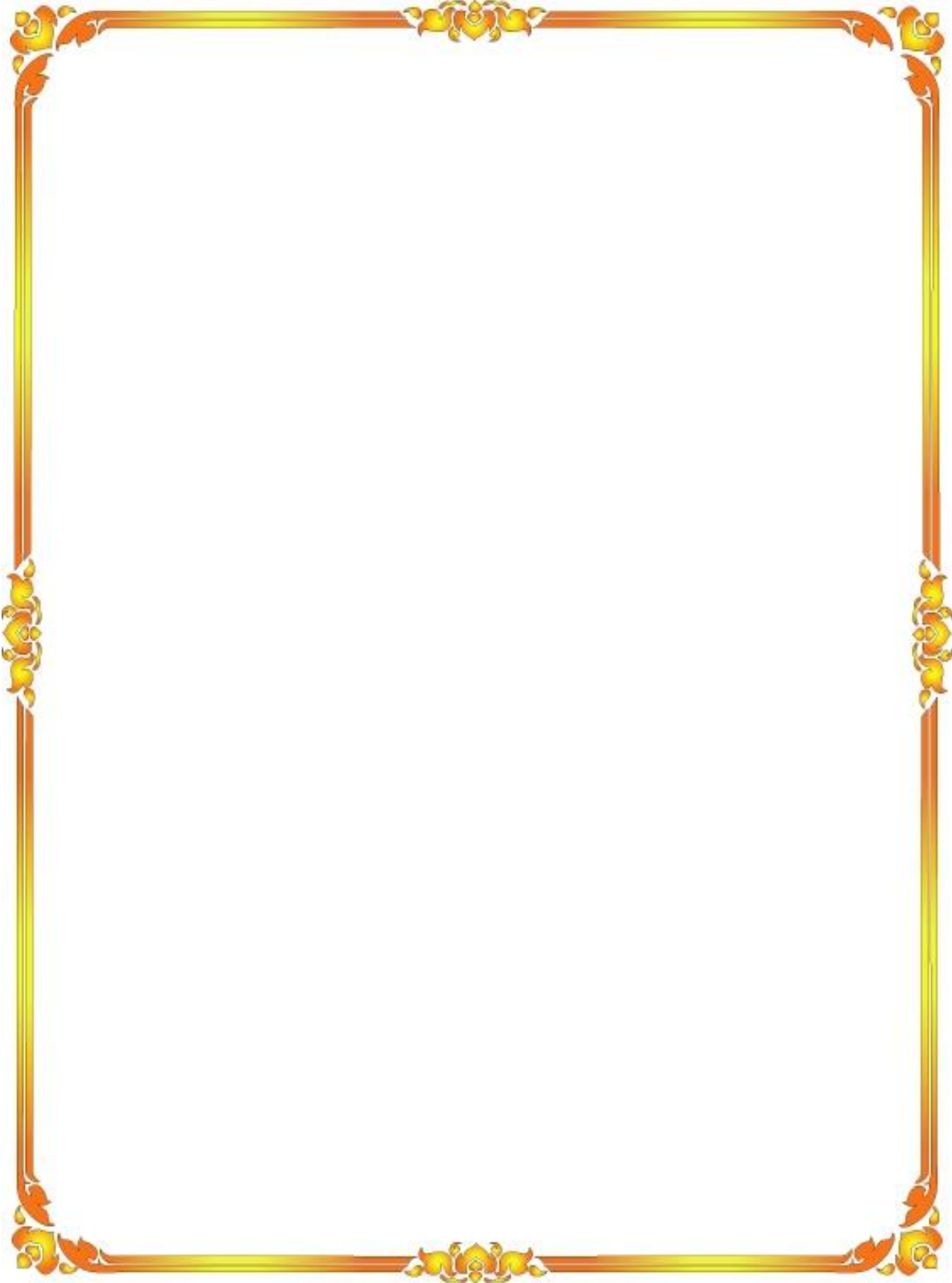
๘. ง

๙. ค

๑๐. ก

**ใบงานที่ ๐๑**

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ และเขียนเส้นเวลาประวัติความเป็นมาการสถาปนา  
อาณาจักรสุโขทัย



## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

### ความเป็นมาและเหตุการณ์สำคัญ(ประวัติความเป็นมาสมัยสุโขทัย)

จากการศึกษาร่องรอยทางโบราณและโบราณวัตถุ ศิลปจารึก และตำนานพงศาวดาร ก่อนปี พ.ศ. ๑๗๖๑ อำนาจของอาณาจักรเขมรรุ่งเรืองมากในดินแดนสุวรรณภูมิ โดยเฉพาะตั้งแต่ประมาณ ปี พ.ศ. ๑๖๐๐ เป็นต้นมา จนถึงสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ บริเวณที่มีความสำคัญในบริเวณภาคเหนือตอนล่าง คือ

๑. บริเวณเมืองศรีเทพ กลุ่มแม่น้ำป่าสัก ซึ่งมีซากโบราณสถานเป็นปราสาทที่สร้างด้วยศิลาแลง และอิฐ รวมทั้งเทวรูปศิลาหลายองค์ ที่เห็นได้ชัดว่าเป็นศิลปกรรมแบบเขมร

๒. บริเวณเมืองสองแคว (พิษณุโลก) ซึ่งปรากฏมีโบราณสถานเป็นศิลปกรรมแบบเขมร ได้แก่ พระปราสาทวัดจุฬามณี ซึ่งก่อสร้างด้วยศิลาแลง

๓. บริเวณเมืองสุโขทัย และเมืองศรีสัชนาลัย ซึ่งมีโบราณสถานที่เป็นศิลปกรรมแบบเขมร คือ พระปราสาทวัดเจ้าจันทร์ พระปราสาท ๓ องค์วัดพระพายหลวง ศาลตามาแดง และฐานพระปราสาทวัดศรีสวย เมืองเก่าสุโขทัย เป็นต้น

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ครอบครองสุโขทัยเป็นศูนย์กลางมีอำนาจอยู่แถบบริเวณลุ่มแม่น้ำยมและแม่น้ำปิงตอนล่าง ทรงมีโอรสสองพระองค์ คือ พ่อขุนบานเมือง ผู้พี่และพ่อขุนรามราชผู้น้อง

ในขณะนั้นบ้านเมืองยังอยู่ในความไม่สงบ ยังมีผู้นำของกลุ่มชนอิสระอยู่อีกหลายกลุ่มที่คิดจะตั้งตัวเป็นใหญ่ ดังนั้น ในการรวบรวมกลุ่มชนต่าง ๆ เหล่านั้นเข้าด้วยกันจึงต้องมีการทำสงครามต่อสู้กัน ดังเช่นครั้งหนึ่งเมื่อพ่อขุนรามราช อายุได้ ๑๙ ปี ประมาณปี พ.ศ. ๑๘๐๐ ชุนสามชนเจ้าเมืองฉอดดีเมืองตาก ซึ่งเป็นเมืองอยู่ในอาณาเขตปกครองของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ครั้งนั้นพ่อขุนรามราชได้ช่วยพระราชบิดาออกสู้รบด้วย และสามารถชนช้างชนะชุนสามชนได้ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์จึงได้ขนานนามพ่อขุนราชว่า “พระรามคำแหง”

เมื่อขุนศรีอินทราทิตย์สิ้นพระชนม์พ่อขุนบานเมือง ได้ขึ้นครองราชย์ แต่อยู่ช่วงระยะสั้น ๆ ไม่ปรากฏเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ เมื่อพ่อขุนบานเมืองสิ้นพระชนม์ ในปี พ.ศ. ๑๘๒๒ พ่อขุนรามคำแหง จึงได้ครองราชย์ต่อมาและได้ทรงเป็นมหาราชพระองค์แรกของชนชาติไทย ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชถือได้ว่าเป็นยุคทองของสุโขทัย อาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรืองกว่าในรัชกาลใด ๆ ในราชวงศ์พระร่วง ราชอาณาจักรแผ่ขยายไปอย่างกว้างขวาง



## ใบความรู้สำหรับครู

**แคว้นแคว้นก่อนอาณาจักรสุโขทัย :** ราวปี พ.ศ.๘๐๐-๑๔๐๐ ความเจริญรุ่งเรืองของชุมชนต่างๆ และการติดต่อค้าขายระหว่างกันได้ทำให้เกิดแคว้นแคว้นต่างขึ้นตามเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ หลายร้อยปีก่อนที่อาณาจักรสุโขทัยจะเกิดขึ้นดินแดนประเทศไทยในปัจจุบันประกอบไปด้วยแคว้นแคว้นใหญ่น้อยจำนวนหนึ่ง ทางใต้มีแคว้นศรีวิชัยซึ่งเกิดขึ้นก่อนปี พ.ศ. ๑๕๐๐ มีบทบาทสำคัญในฐานะเส้นทาง การค้าทางทะเลระหว่างจีนกับอินเดีย แต่ในทุกวันนี้ก็ยังไม่มียืนยันว่าศูนย์กลางของอาณาจักรศรีวิชัยตั้งอยู่ที่ใดแน่ หลังศรีวิชัยเสื่อมลง ตามพรลิงค์ซึ่งอยู่บริเวณนครศรีธรรมราชได้ก้าวเข้ามามีบทบาท ควบคุมเส้นทางการค้าแทนตามพรลิงค์รุ่งเรืองอยู่ในช่วง พ.ศ.๑๕๐๐-๑๘๐๐ เพื่อมุ่งทั้งทางการค้าและวัฒนธรรมประเพณีจนสมัยพ่อขุนรามคำแหงถึงกับอาราธนาพระสงฆ์ จากที่นี้ขึ้นไปตั้งสังฆมณฑลที่สุโขทัย ทางเหนือตั้งแต่ราว พ.ศ.๑๐๐๐ เป็นต้นมา มีการรวมตัวกันเป็นแคว้นหรือรัฐชย โยนก เชียงแสนและเงินยางเชียงแสนซึ่งต่อมาได้พัฒนาขึ้นเป็นล้านนารุ่งเรืองร่วมสมัยกับสุโขทัยและอยุธยา ภาคกลางบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา-ท่าจีน มีแคว้นทวารวดีที่เติบโตขึ้นมาในช่วง พ.ศ.๑๑๐๐-๑๕๐๐ มีศูนย์กลางอยู่ที่เมืองนครปฐมหรือนครชัยศรีเมืองต่างๆ ที่เข้ามารวมเป็นแคว้นได้แก่ เมืองอู่ทอง (สุพรรณบุรี) เมืองคูบัว (ราชบุรี) เมืองจันทเสน (นครสวรรค์) เมืองฟ้าแดดสงยาง (กาฬสินธุ์) และเมืองศรีเทพ (เพชรบูรณ์) ทวารวดีสิ้นสุดการเป็นรัฐ ลงด้วยเหตุผล ๒ อย่างคือการเปลี่ยนทางเดินของลำน้ำและอิทธิพลขอมที่แผ่ขยายเข้ามา ตั้งเมืองละโว้ขึ้นเป็นศูนย์กลางแทน ละโว้รุ่งเรืองขึ้นมาหลังปี พ.ศ.๑๕๐๐ แทนที่รัฐเดิมของทวารวดีอย่างนครชัยศรีและศรีเทพ โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่ลุ่มแม่น้ำลพบุรีเมื่อขอมเสื่อมอำนาจลงในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ พร้อมกับการเกิดของสุโขทัย ละโว้ก็ลดบทบาทลงไปด้วย แต่ก็ได้เสื่อมสลายไปทีเดียว หากยังคงรักษารูปแบบความเจริญทางด้านศิลปวิทยาการไว้ และพัฒนาต่อเนื่องขึ้นมา เป็นกรุงศรีอยุธยาในภายหลัง

**ราชธานีสุโขทัย :** ชื่อของเมืองที่แปลว่า "รุ่งอรุณแห่งความสุข" และคำกล่าวที่รู้จัก กันดีว่า...เมืองสุโขทัยนี้ดีในน้ำมีปลาในนามีข้าว ทำให้ภาพของสุโขทัยเป็นดั่งเมือง แห่งความฝัน นครแห่งความสุขและอดีตที่มีอาจหวนคืนสุโขทัยถือกำเนิดขึ้นอย่างเรียบง่ายจากการพัฒนาของหมู่บ้านเล็กๆ ที่เติบโตขึ้นเป็นเมืองกระจายตัวอยู่ตามแนวลุ่มน้ำยมและน่าน ครั้นก่อน พ.ศ. ๑๗๐๐ การคมนาคมและการค้าต่างๆได้ขยายตัวมากขึ้นเมืองที่อยู่ตามลุ่มน้ำยมและน่านที่เป็นเส้นทางผ่านการค้าระหว่างรัฐต่างๆก็เริ่มรวมตัวกันมากขึ้น



## ใบความรู้สำหรับครู

สุโขทัยเริ่มมีฐานะเป็นแคว้นแคว้นขึ้นมาเป็นครั้งแรกโดยมี พ่อขุนศรีนาวถมเป็นพ่อเมือง และเป็นช่วงที่อิทธิพลขอมเริ่มเสื่อมลงด้วย ทำให้สุโขทัยเป็นปึกแผ่นมากขึ้น หลังจากนั้นไม่นาน ก็เกิดเหตุวุ่นวายขึ้น โดยมีขอมพวกหนึ่งชื่อว่า "ขอมสบาดโขลกลำพง" ได้เข้ายึดเมืองและ เป็นไปได้ว่า พ่อขุนศรีนาวถมได้เสียชีวิตไปแล้วในช่วงนี้ พ่อขุนผาเมือง ซึ่งครองเมืองราชอยู่จึงร่วมกับพ่อขุนบางกลางหาว รวมกำลังไปชิง เมืองสุโขทัยคืนมาได้สำเร็จ พ่อขุนผาเมืองจึงยกเมืองให้พ่อขุนบางกลางหาวพร้อมทั้งมอบนาม "ศรีอินทราทิตย์" ให้ด้วย อันเป็น ช่วง พ.ศ.๑๗๗๘

หลังจากนั้นการขยายอาณาเขตของสุโขทัยก็เริ่มขึ้นถือเป็นช่วงเวลาของ การกวาดต้อนผู้คนและ รวมบ้านรวมเมืองให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักร หลังจากพ่อขุนศรีอินทราทิตย์สิ้นพระชนม์ พ่อขุนบานเมืองซึ่งเป็นพระราชโอรส ได้ปกครองต่อ แต่ก็นับเป็นช่วงสมัยที่สั้นมาก เพียง ๔๔ ปีนับตั้งแต่ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ซึ่งถือเป็นช่วงเวลาของการรวมแคว้นให้เป็นปึกแผ่น

**พ่อขุนรามคำแหง :** กษัตริย์ผู้มีชื่อเสียงมากที่สุดของกรุงสุโขทัย คือโอรสองค์ ที่ ๒ ของ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พระองค์มีชื่อเสียงในฐานะผู้สร้างกรุงสุโขทัย ให้เจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุด เป็นผู้คิดค้น ประดิษฐ์อักษรไทยและสร้างศิลาจารึก ในยุคนี้ออบเขตของอาณาจักรสุโขทัยได้แผ่ขยายออกไปมากที่สุด โดยในเรื่อง ของระบบเศรษฐกิจนั้นก็เป็ระบบแบบเปิดเสรี คือ ไม่มีการเก็บภาษีทำให้สุโขทัย เติบโตขึ้น เป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญ และเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมอันหลากหลายแห่งแคว้นนี้

เมื่อสิ้นแผ่นดินพ่อขุนรามคำแหง กรุงสุโขทัยเริ่มอ่อนกำลังลง พระมหาธรรมราชาที่ ๑ หรือ พระยาสิทธิไทย ผู้ปกครองสุโขทัยอยู่ในช่วงประมาณปีพ.ศ.๑๘๙๐ - ๑๙๑๓ จึงได้นำพระพุทธศาสนาเข้ามาฟื้นฟู การปกครองและทรงขยายอำนาจด้วยการทำสงครามพร้อมๆ กับการเผยแพรศาสนา แต่หลังจากสิ้นสมัยของ พระองค์แล้วอาณาจักรสุโขทัยก็เริ่มอ่อนแอลงอย่างแท้จริงพร้อมๆ กับที่แคว้นอื่นเริ่มเข้มแข็งขึ้น ล้าหน้า ขยายอำนาจลงมาถึงลุ่มแม่น้ำยม-น่าน แคว้นละโว้-อยุธยาเข้มแข็งขึ้นจากการรวมตัวกับสุพรรณบุรี ที่ครองอำนาจอยู่เหนือลุ่มแม่น้ำท่าจีน จนในที่สุดก็ก่อตั้งกรุงศรีอยุธยาขึ้นได้สำเร็จในปี พ.ศ.๑๘๙๓ หลังจากนั้น ไม่นานอาณาจักรสุโขทัยก็ถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกรุงศรีอยุธยา



### แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย / ลงในรายการที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....เลขที่.....

ที่	พฤติกรรม	ระดับดี	ระดับพอใช้	หมายเหตุ
๑.	การวางแผน/การดำเนินงาน			
๒.	การมีส่วนร่วมในการทำงานของสมาชิก			
๓.	ความสมบูรณ์ของงาน			
๔.	ผลงานสะอาดเรียบร้อย			
๕.	การรับผิดชอบงาน			
๖.	มีความสนใจใฝ่รู้/กระตือรือร้น			
๗.	เนื้อหาสาระของงาน			
๘.	การนำเสนอผลงาน			
๙.	การปรับปรุงงาน			
๑๐.	ผลงานสำเร็จ			
	สรุป			

ลงชื่อ .....ผู้ประเมิน  
(.....)



## แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ร.ร.	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			
		๒. ใฝ่เรียนรู้	ผลการประเมิน √ ผ่าน × ไม่ผ่าน	๓. มุ่งมั่นในการทำงาน	ผลการประเมิน √ ผ่าน × ไม่ผ่าน
ระดับคะแนน		๓		๓	
๑					
๒					
๓					
๔					

เกณฑ์การผ่าน จะต้องได้รับคะแนนตั้งแต่ระดับ ๒ ขึ้นไป

## เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับคะแนน รายการประเมิน	๓	๒	๑
๑. ใฝ่เรียนรู้และรักสามัคคี	ศึกษาเอกสารและสอบถามเพื่อน ครูและฝึกปฏิบัติ ได้ถูกต้องพร้อมทั้งร่วมมีความกระตือรือร้นใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	ศึกษาเอกสารและสอบถามเพื่อน ครูและฝึกปฏิบัติได้ถูกต้อง	ศึกษาเอกสารและสอบถามเพื่อน
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	ทำงานด้วยความขยันอดทน และพยายามให้งานสำเร็จตามเป้าหมายภายในเวลาที่กำหนด ไม่ย่อท้อต่อปัญหา แก้ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน และชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	ทำงานด้วยพยายามให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่อปัญหาในการทำงานและชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	ทำงานให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง แผนที่ ๒ ชื่อแผน การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย เวลา ๓ ชั่วโมง

### ๑. สาระสำคัญของแผน

ความเป็นมาของอาณาจักรสุโขทัย พระมหากษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย ด้าน สภาพภูมิประเทศ การปกครอง การเมือง ศิลปวัฒนธรรมประเพณี

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

#### กิจกรรมการเรียนรู้

-

#### การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- บัตรภาพ
- ใบความรู้

#### ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- ใบงานสรุปความรู้จากการศึกษาใบความรู้
- ใบความรู้เกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

#### การวัดและประเมินผล

- ประเมินความรู้จากการตอบคำถาม สังเกตการอภิปราย การนำเสนองาน ชิ้นงาน
- ประเมินทักษะจากการสังเกตกระบวนการทำงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณธรรมด้านความสามัคคี ความสะอาด การ پاکเพียรในการทำงาน

### ๓. อื่น ๆ

-

แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทย แผ่นดินทอง แผนการเรียนรู้ที่ ๒ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ พลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	๑. ครูนำภาพ/บัตรภาพ แผนที่แสดงประวัติความเป็นมาของการสถาปนาอาณาจักรไทย (จากแผนที่ ๑) และร่วมร้องเพลงอาณาจักรสุโขทัย ๑ - ๒ รอบ นักเรียนร่วมกันสนทนาทบทวนความเชื่อ แนวความคิด การจากแผนที่ และเนื้อหาของเพลง พร้อมกับช่วยกันเล่าว่าในเนื้อเพลงมีเหตุการณ์อะไรบ้าง และเราควรนำคุณธรรมใดมาช่วยกันรักษาบ้านเมือง
ขั้นสอน	๒. ครูสนทนาเกี่ยวกับการรวมกลุ่มสถาปนาอาณาจักร การบูรณะเมือง จนสถาปนาเมืองใหม่ ครูอธิบายเพิ่มเติมในเรื่องเศรษฐกิจ การเมืองในสมัยนั้น เหตุการณ์ ปัจจัยต่าง ๆ ในการสถาปนาเมืองหลวงเขาคันในสมัยก่อน ๓. ร่วมกันศึกษาการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย จากใบงาน ปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน และนำเสนอผลงานและร่วมประเมินผลการนำเสนอ อภิปราย สุ่มนักเรียนออกมาเล่าแสดงความคิดเห็นเรื่องราวของ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย กษัตริย์ที่นักเรียนเคยได้ศึกษาและประทับใจให้เพื่อนฟัง นักเรียนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็น
ขั้นสรุป	๔. นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องความเป็นมาสมัยสุโขทัย เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย กษัตริย์ที่สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และการเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับกษัตริย์ในสมัยสุโขทัย
วัดและประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประเมินความรู้จากการตอบคำถาม สังเกตการอภิปราย การนำเสนองาน ชิ้นงาน</li> <li>- ประเมินทักษะจากการสังเกตกระบวนการทำงาน</li> <li>- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณธรรมด้านความสามัคคี ความสะอาด การพากเพียรในการทำงาน</li> </ul>

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทย แผ่นดินทอง แผนการเรียนรู้ที่ ๒ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ พลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา (๓ ชั่วโมง)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย</li> <li>กษัตริย์ผู้ทรงสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย</li> <li>- การสรุปความ</li> <li>- การเขียนเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์</li> </ul>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b></p> <p><b>ขั้นนำ</b></p> <p>นักเรียนทบทวนประวัติความเป็นมาของการสถาปนาอาณาจักรไทยโดยดูแผนที่ และร่วมร้องเพลงอาณาจักรสุโขทัย ๑ - ๒ รอบ อภิปรายเนื้อเรื่อง ช่วยกันเล่าเนื้อหาจากเพลง แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนที่</p> <p><b>ขั้นสอน</b></p> <p>๒. ครูเล่าเรื่องการสถาปนาอาณาจักรอยุธยาให้นักเรียนฟัง แล้วสอบถามประสบการณ์เดิมที่นักเรียนเคยได้ฟัง ได้อ่าน หรือได้รับรู้ ก่อนหน้านี้ เพื่อทวนอีกครั้ง</p> <p>๓. นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย โดยมีครูคอยชี้แนะชี้แนะข้อมูลที่ถูกต้องให้แก่นักเรียน</p> <p>๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมถึงประวัติความเป็นมา การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยเพิ่มเติม</p>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <p>๑.บัตรภาพ</p> <p>๒.ใบความรู้</p> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <p>๑.การทำใบงาน</p> <p>๒. ชิ้นงาน/ผลงานจากใบงาน</p>
<p><b>จุดประสงค์การเรียนรู้</b></p> <p><b>ความรู้</b></p> <p>๑. อธิบายการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย</p> <p>๒. บอกปัจจัยที่ส่งผลต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย</p> <p>๓. เขียนบันทึกเส้นเวลาแสดงลำดับเหตุการณ์</p> <p><b>ทักษะ</b></p> <p>๑. มีทักษะการเรียนรู้</p> <p>๒. ทักษะกระบวนการทำงาน</p> <p><b>คุณธรรมจริยธรรม/คุณลักษณะอันพึงประสงค์</b></p> <p>๑. มีความสามัคคีระหว่างสมาชิกในกลุ่ม</p> <p>๒. มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์</p>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๒</b></p> <p>๕. นักเรียนฝึกตั้งคำถามเพื่อย้ำความเข้าใจอีกครั้ง เกี่ยวกับความเป็นมาของการสถาปนาอาณาจักรไทยและการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐานของไทยก่อนสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย</p> <p>๖. นักเรียนแบ่งกลุ่มละความสามารถ แต่ละกลุ่มศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย กษัตริย์ผู้สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย การครองราชย์ของกษัตริย์แห่งอาณาจักรสุโขทัย นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๐๑ สรุปความรู้จากการศึกษาใบความรู้</p> <p><b>ชั่วโมงที่ ๓</b></p> <p>๗. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการสรุปความรู้จากการศึกษาใบความรู้ตาม ข้อ ๖ เพื่อน ๆ ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหา ข้อมูล ที่แต่ละกลุ่มนำเสนอ มีความครอบคลุม ครบถ้วน สมบูรณ์หรือไม่ อย่างไร ครูเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติตนจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ เราควรปฏิบัติตนอย่างไร ครูยกตัวอย่าง และนักเรียนช่วยกันตอบและยกตัวอย่างเพิ่มเติมอีก</p> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <p>๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้จากการเรียนรู้การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย ว่ามีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ชาติไทยอย่างไรบ้าง เราควรนำสิ่งใดมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตในสภาวะปัจจุบันได้ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น และสรุปร่วมกัน</p> <p>๙. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๒</p>	<p><b>การวัดผลและประเมินผล</b></p> <p><b>วิธีการ</b></p> <p>๑.สังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>๒.การทำใบงานที่ ๐๑-๐๒</p> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <p>- ใบงาน</p> <p>- แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้</p> <p>- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <p>๑. ประเมินความรู้จากการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ การทำใบงานได้ ร้อยละ ๖๐</p> <p>๒. กระบวนการทำงาน ร้อยละ ๖๕</p> <p>๓. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐</p>

## ใบงานที่ ๐๑

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปในความสำคัญเกี่ยวกับการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย โดยสรุปเป็น บทความ แผนภาพความคิด หรือเส้นแบ่งเวลา

กลุ่ม.....สมาชิกกลุ่ม.....

.....

.....

.....



## ใบงานที่ ๐๒

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเติมคำต่อไปนี้ให้ถูกต้องและได้ใจความสมบูรณ์

๑. กษัตริย์ที่สถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

ตอบ.....

๒. บอกพระมหากษัตริย์แห่งอาณาจักรสุโขทัยมา ๓ พระองค์ คือ

๒.๑.....

๒.๒.....

๒.๓.....

๓. บอกปัจจัยสำคัญในการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย จำนวน ๓ รายการ

๓.๑.....

๓.๒.....

๓.๓.....

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....

## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

# พระมหากษัตริย์ ในสมัยสุโขทัย

ลำดับที่	พระนาม	ปีที่ครองราชย์
๑	พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (พ่อขุนบางกลางหาว)	พ.ศ. ๑๗๙๒
๒	พ่อขุนบาลเมือง	ไม่ปรากฏปี - ๑๘๒๒
๓	พ่อขุนรามคำแหงมหาราช (พ่อขุนรามราช)	พ.ศ. ๑๘๒๒ - ๑๘๔๑
๔	พระยาเลอไทย	พ.ศ. ๑๘๔๑ - ไม่ปรากฏปี
๕	พระยารัษฎาธิราช	ไม่ปรากฏปี - ๑๘๙๐
๖	พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไท)	พ.ศ. ๑๘๙๐ - ๑๙๑๗
๗	พระมหาธรรมราชาที่ ๒	พ.ศ. ๑๙๑๑ - ๑๙๔๒
๘	พระมหาธรรมราชาที่ ๓	พ.ศ. ๑๙๔๒ - ๑๙๖๒
๙	พระมหาธรรมราชาที่ ๔	พ.ศ. ๑๙๖๒ - ๑๙๘๑



## ใบความรู้สำหรับนักเรียน ปัจจัยที่เอื้อต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

ปัจจัยที่เอื้อต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย มี ๒ ด้าน คือ

### ๑. ปัจจัยภายใน

มีผู้นำที่เข้มแข็ง ในสมัยนั้นผู้นำคนไทยที่กล้าหาญมีสติปัญญาเฉียบแหลมและรอบคอบ ๒ คน ซึ่งเป็นสหายกัน ได้แก่ พ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองราด และพ่อขุนบางกลางหาว เจ้าเมืองบางยาง ได้ร่วมกันรวบรวมคนไทยและกำลังเข้าต่อสู้กับขอมจนสามารถขับไล่ขอมไปได้

๑ **มีขวัญและกำลังใจ** การที่คนไทยมีผู้นำที่เข้มแข็งมีความสามารถ ทำให้มีขวัญและกำลังใจดี มีความเชื่อมั่นว่าจะต่อสู้เอาชนะขอมได้ต่างก็มีความปรารถนาที่จะขับไล่ขอมออกไป เพื่อจะได้มีความเป็นอิสระและมีเอกราชสมบูรณ์ จึงได้ผนึกกำลังกันต่อสู้และเอาชนะขอมได้สำเร็จ

๑ **รักความเป็นอิสระ** คนไทยมีนิสัยรักอิสระไม่ชอบให้ผู้ใดกดขี่ข่มเหงบังคับ ดังนั้นเมื่อพ่อขุนบางกลางหาว และพ่อขุนผาเมืองได้ร่วมมือกันขับไล่ขอมเพื่อให้ คนไทยได้รับอิสรภาพ จึงได้รับความร่วมมือร่วมใจจากชาวไทยทุกคนด้วยดี จนสามารถขับไล่ขอมและปลดปล่อยกรุงสุโขทัยเป็นอิสระได้ในที่สุด

๑ **บ้านเมืองมีความอุดมสมบูรณ์** เมืองสุโขทัยเป็นเมืองที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตรมีการเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ และการจับสัตว์น้ำ ทำให้ผู้คนเข้ามาอาศัย ตั้งบ้านเรือนกันเป็นชุมชนที่ค่อนข้างหนาแน่น เมืองสุโขทัยจึงพร้อมด้วยเสบียงอาหาร และกำลังคน

### ๒. ปัจจัยภายนอก

๑ **ขอมมักจะรุกรานอาณาจักรอื่นๆ** ต้องทำสงครามเป็นเวลานาน โดยเฉพาะอาณาจักรจามปา กษัตริย์ขอมต้องทำสงครามยึดเอื้อหลายรัชกาล ต้องเสียกำลังคน เเสบียงทรัพยากรและขาดการทำนุบำรุงบ้านเมือง ต้องเผชิญปัญหาเศรษฐกิจ ทำให้ประชาชนเบื่อหน่าย

๑ **การที่ขอมขยายอาณาเขตออกไปไกล** ทำให้ไม่สามารถออกไปไกล ทำให้ไม่สามารถรักษาอำนาจไว้ได้อย่างถาวร แม้จะแก้ปัญหา โดยตั้งเมืองใหญ่ให้เป็นศูนย์อำนาจ เช่น ลพบุรี สุโขทัย แต่การปกครองก็มิได้มีประสิทธิภาพ ในที่สุดก็รักษาอำนาจของตนในดินแดนชาติอื่นที่ตนยึดครองไว้ไม่ได้

๑ **การสร้างปราสาทหรือเทวสถานไว้ประดิษฐานศิวิลิ่งค์** เพื่อการบูชาและการสร้างสาธารณูปโภคของกษัตริย์แต่ละพระองค์ เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ขอมเสื่อมอำนาจ เพราะต้องใช้แรงงานใช้ทรัพยากรและเสบียงอาหารจำนวนมาก ความอ่อนแอทางเศรษฐกิจทำให้ต้องเก็บภาษีจากประชาชนมากขึ้น ประชาชนไม่ร่วมมือ อาณาจักรขอมจึงเสื่อมลง เปิดโอกาสให้คนไทยได้ร่วมกันกำจัดอำนาจอิทธิพลของขอมได้สำเร็จ



## ใบความรู้สำหรับครู ปัจจัยที่เอื้อต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

### เศรษฐกิจสมัยกรุงสุโขทัย



เศรษฐกิจสมัยสุโขทัยมีพื้นฐานอยู่ที่เกษตรกรรมและเป็นแบบยังชีพหรือสามารถเลี้ยงตนเองได้ คือ ทำเพื่อให้พอมีกินมีใช้ในครอบครัวในแต่ละปี ไม่ได้ทำเพื่อเป็นสินค้าส่งออกแต่อย่างใด ทั้งนี้เพราะผลิตผลที่สำคัญคือ ข้าว นั้นมีความสำคัญในการทำสงคราม ซึ่งผลของสงครามไม่ว่าจะได้รับชัยชนะหรือพ่ายแพ้ก็มีความผูกพันกับข้าวมาก กล่าวคือ ถ้าข้าศึกยกมาล้อมเมืองแล้วภายในเมืองเกิดขาดแคลนข้าวปลาอาหาร ก็ต้องยอมจำนนต่อข้าศึก หรือถ้าข้าศึกยกมาโจมตีโดยการเตรียมเสบียงอาหารมาไม่มากนัก หากล้อมเมืองนาน เเสบียงอาหารที่เตรียมมาหมดลง ก็จะถูกทัพกลับก่อนที่จะได้รับชัยชนะ ดังนั้นข้าวจึงไม่ใช่สินค้าสำหรับส่งไปขาย โดยเฉพาะขายให้กับเพื่อนบ้าน เนื่องจากอาจนำมาใช้เป็นเสบียงอาหารในการโจมตี ซึ่งช่วงเวลายานเมืองสงบสุข จึงต้องเตรียมเสบียงอาหารให้บริบูรณ์ และเผื่อไว้เวลาฝนแล้ง หรือน้ำท่วม หรือถูกข้าศึกล้อมเมือง ข้าวจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างหนึ่ง

ข้าวปลูกกันตามที่ราบลุ่มและตามริมแม่น้ำ ซึ่งเป็นบริเวณที่ผู้คนนิยมตั้งบ้านเรือนอยู่อาศัยกันมาก เพราะสะดวกในการเดินทางและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต พืชสำคัญของสุโขทัย นอกจากข้าวแล้วยังมี มะพร้าว มะม่วง มะขาม หนาก พลู่ และพืชผลอื่นๆ โดยพืชผลที่ผลิตได้เกินความต้องการในครอบครัวก็จะนำออกมาขายในเมืองที่มีการตลาดการค้าหรือตลาดปสาน หรือขายตามตลาดนัด

เนื่องจากเศรษฐกิจสมัยสุโขทัยเป็นแบบเกษตรกรรม ดังนั้นที่ดินจึงมีความสำคัญ แต่เนื่องจากสมัยนั้นผู้คนยังน้อยและยังมีที่ดินรกร้างว่างเปล่ามาก พระมหากษัตริย์สุโขทัยจึงส่งเสริมให้มีการเพาะปลูก ให้ราษฎรบุกเบิกที่ดินทำไร่ ทำนาได้ แล้วที่ดินที่บุกเบิกนั้นก็จะเป็นสิทธิของราษฎรนั้น นอกจากนี้ยังทรงสร้างระบบชลประทาน เพื่อให้การใช้ที่ดินได้ประโยชน์และมีผลผลิตมากขึ้น ได้แก่ การสร้างทำนบกั้นน้ำ หรือที่เรียกว่า ทำนบพระร่วง การสร้างอ่างเก็บน้ำ ที่เรียกว่า สรีดงค์ การสร้างคูส่งน้ำและที่เก็บน้ำ ที่เรียกว่า ตระพัง เป็นจำนวนมากอยู่ในเมืองสุโขทัย

## ใบความรู้สำหรับครู



ตระพังเมืองสุโขทัย

ในด้านการค้าขาย พระมหากษัตริย์สุโขทัยได้เปิดโอกาสให้ราษฎรทำการค้าขายได้อย่างเสรี ดังศิลาจารึกกล่าวว่า "ใครจักใครค้าช่างค้า ใครจักใครค้าม้าค้า ใครจักใครค้าเงินค้าทองคำ" และเพื่อเป็นการส่งเสริมการค้า จึงไม่มีการเก็บภาษีผ่านด่าน ที่เรียกว่า จังกอบ

การค้าในสมัยสุโขทัยมีทั้งการค้าภายในอาณาจักรและการค้าภายนอกอาณาจักร การค้าภายในอาณาจักรเป็นการค้าขายตามตลาดปสานหรือตลาดนัด โดยมีสินค้าสำคัญคือ ข้าว ผลไม้ชนิดต่างๆ เครื่องจักสาน ผ้า เครื่องถ้วยชาม เป็นต้น ส่วนการค้าภายนอกอาณาจักรนั้น สุโขทัยมีการค้ากับดินแดนใกล้เคียง เช่น มอญ ลาว เมืองต่างๆ ในคาบสมุทรลพบุรีและหมู่เกาะต่างๆ และดินแดนที่อยู่ห่างไกลออกไป ที่สำคัญ คือ จีน สินค้าออกที่สำคัญ คือ เครื่องสังคโลกและของป่าต่างๆ เช่น สัตว์ไม้หอม หนังสัตว์ งาช้าง เป็นต้น



## ใบความรู้ครู

### ใบความรู้เรื่องเศรษฐกิจสมัยกรุงสุโขทัย



เครื่องสังคโลกสมัยสุโขทัย



การค้าขาย

เครื่องสังคโลกมีหลายแบบ ทั้งงาน ไท กระปุก แจกัน มีขนาดลวดลายแตกต่างกัน ที่ทำเป็นเครื่องประดับ เช่น ช่อฟ้า ใบระกา รูปสัตว์ก็มี แต่สีที่เคลือบมักเป็นสีเขียวไขกา ที่เป็นสีน้ำตาลก็มีบ้าง เชื่อได้ว่า รายได้จากการค้าเครื่องสังคโลกเป็นรายได้ที่สำคัญของอาณาจักรสุโขทัย และเมื่อสุโขทัยเสื่อมอำนาจโดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการก่อตั้งอาณาจักรอยุธยาขึ้นมาใน พ.ศ. ๑๘๙๓ รายได้จากการค้าเครื่องสังคโลกของสุโขทัยลดลงมาก เนื่องจากเส้นทางส่งสินค้าออกทางทะเลถูกปิดกั้น อย่างไรก็ตาม การทำเครื่องสังคโลกเพื่อประโยชน์ใช้สอยและการค้าก็ได้ดำเนินต่อมา



## เพลงประกอบ เพลงก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

ทำนองเพลงแม่สะเรียง

ความเป็นมาของอาณาจักรสุโขทัย  
ปรากฏไว้ในศิลาจารึกวัดศรีชุม  
พ่อขุนบางกลางหาวกับพ่อขุนผาเมือง  
รวมคนขับไล่พวกขอมสบาดโขลญลำพง  
นำกำลังคนยึดสุโขทัย เมื่อได้ขึ้นครองราชย์ทรงพระนามว่า  
พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ (เจ้า)  
ทรงเป็นปฐมราชวงศ์ของพระร่วง  
ปกครองสุโขทัยรุ่งเรืองมีกษัตริย์ ๙ พระองค์  
มีความอุดมสมบูรณ์ตอนบนของเจ้าพระยา  
ทั้งด้านการค้า ปกครองเรื่อยมา มีสุชาติ ๒๑๒ ปี ก็เสื่อมไป



## แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ชิ้นงาน/ผลงาน	ความถูกต้อง	กระบวนการทำงาน	สะอาดเรียบร้อย	ความร่วมมือ	รวม	สรุป		หมายเหตุ
		ค	ค	ค	ค	ค		๒๐	ผ่าน	
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										
๑๑										
๑๒										
๑๓										
๑๔										
๑๕										

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน  
(.....)

## แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย / ลงในรายการที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....เลขที่.....

ที่	พฤติกรรม	ระดับดี	ระดับพอใช้	หมายเหตุ
๑.	การวางแผน/การดำเนินงาน			
๒.	การมีส่วนร่วมในการทำงานของสมาชิก			
๓.	ความสมบูรณ์ของงาน			
๔.	ผลงานสะอาดเรียบร้อย			
๕.	การรับผิดชอบงาน			
๖.	มีความสนใจใฝ่รู้/กระตือรือร้น			
๗.	เนื้อหาสาระของงาน			
๘.	การนำเสนอผลงาน			
๙.	การปรับปรุงงาน			
๑๐.	ผลงานสำเร็จ			
	สรุป			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

## แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			
		๑. มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ผลการประเมิน $\checkmark$ ผ่าน $\times$ ไม่ผ่าน	๒. รู้รักสามัคคี มีความรับผิดชอบต่อการทำงานต่อส่วนรวม	ผลการประเมิน $\checkmark$ ผ่าน $\times$ ไม่ผ่าน
ระดับคะแนน		๓		๓	
๑					
๒					
๓					
๔					

เกณฑ์การผ่าน จะต้องได้รับคะแนนตั้งแต่ระดับ ๒ ขึ้นไป

## เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับคะแนน	๓	๒	๑
รายการประเมิน			
๑. มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ปฏิบัติตามในการเคารพ ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้เหมาะสม ถูกต้อง ได้เองทุกครั้ง	ปฏิบัติตามในการเคารพ ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้ เหมาะสม ถูกต้อง เป็นบางครั้ง	ต้องคอยเตือนปฏิบัติตาม ในการเคารพ ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ได้เหมาะสม ถูกต้อง
๒. รู้รักสามัคคี มีความ รับผิดชอบต่อการงาน ต่อส่วนรวม	ทำงานร่วมกับเพื่อนด้วยความ ชยันอดทน และพยายามให้งาน สำเร็จตามเป้าหมายภายในเวลา ที่กำหนด ไม่ย่อท้อต่อปัญหา แก้ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน และชื่นชมผลงานด้วยความ ภาคภูมิใจ	ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายด้วยพยายาม ให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่อปัญหาในการ ทำงานและชื่นชมผลงาน ด้วยความภาคภูมิใจ	มีความกระตือรือร้นใน การทำงานที่ได้รับ มอบหมาย แต่ต้องคอย เตือนทำงานให้งานสำเร็จ ตามเป้าหมาย

## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง แผนที่ ๓ ชื่อแผน วีรกรรมบรรพบุรุษอาณาจักรสุโขทัย  
เวลา ๓ ชั่วโมง

.....

### ๑. สารสำคัญของแผน

การสถาปนากรุงสุโขทัย พระมหากษัตริย์ และพระราชกรณียกิจ ด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ  
ศึกษา และวีรกรรมบรรพบุรุษสุโขทัย การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทย

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

#### กิจกรรมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมการศึกษาเรียนรู้ตามใบความรู้ เนื่องจากเนื้อหามาก  
ครูมอบหมายให้นักเรียนศึกษามาก่อนล่วงหน้าจากใบความรู้ หรือสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือห้องสมุด  
สื่อวีดิทัศน์ วารสารต่าง ๆ

#### การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- บัตรภาพ
- ใบความรู้
- ใบงาน

#### ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- ใบงานที่ ๐๑ บอกรวีรกรรม หรือพระราชกรณียกิจของกษัตริย์สมัยสุโขทัย ที่นักเรียนประทับใจ

#### การวัดและประเมินผล

- ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการทำงาน
- การประเมินจากทักษะการทำงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

### ๓. อื่น ๆ

-



แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทย แผ่นดินทอง แผนการเรียนรู้ที่ ๓ วิถีกรรมบรรพบุรุษอาณาจักรสุโขทัย  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ พลศึกษา และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เวลา ๒ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
<p><b>ขั้นนำ</b></p>	<p>๑. ครูนำภาพการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และแผนภาพการครองราชย์พระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัยให้นักเรียนดู และสนทนาถึงความเป็นมาของการตั้งอาณาจักรสุโขทัย</p>
<p><b>ขั้นสอน</b></p>	<p>๒. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดช่วยกันเรียงลำดับพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย แล้วออกมาเขียนพระนามลงบนกระดานดำครูอธิบายเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ ระยะเวลาการครองราชย์ของแต่ละพระองค์ และวีรกรรมสำคัญของบรรพบุรุษสมัยสุโขทัยให้นักเรียนฟัง</p> <p>๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับวีรกรรมสำคัญของบรรพบุรุษสมัยสุโขทัย พร้อมกับนำภาพมาประกอบการอธิบาย และพระราชกรณียกิจสำคัญของพระมหากษัตริย์ว่ามีอะไรบ้างนักเรียนช่วยกันตอบและยกตัวอย่าง นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานเรื่องการนำเสนอผลการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวีรกรรมสำคัญของบรรพบุรุษสมัยสุโขทัย ฝึกพูดนำเสนอหน้าชั้นหรือการพูดต่อหน้าสาธารณชน และฝึกมารยาทในการเป็นผู้ฟังที่ดี</p>
<p><b>ขั้นสรุป</b></p>	<p>๔. นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปถึงเรื่องวีรกรรมสำคัญของบรรพบุรุษสมัยสุโขทัย</p>
<p><b>วัดและประเมินผล</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการทำงาน</li> <li>- การประเมินจากทักษะการทำงาน</li> <li>- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</li> </ul>

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทย แผ่นดินทอง แผนการเรียนรู้ที่ ๓ วีรกรรมบรรพบุรุษอาณาจักรสุโขทัย  
 บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ พลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา (๒ ชั่วโมง)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- วีรกรรมบรรพบุรุษสุโขทัย</li> <li>- การนำเสนอข้อมูล</li> <li>- มารยาทในการพูดและการฟัง</li> </ul>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b></p> <p><b>ขั้นนำ</b></p> <p>๑. ครูทักทายนักเรียนด้วยการทบทวนการสถาปนา และกษัตริย์ของอาณาจักรสุโขทัยชั่วโมงที่ผ่านมา ให้นักเรียนช่วยกันบอกพระนามของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ในสมัยสุโขทัย โดยนำแผนภาพเส้นเวลาการครองราชย์ของกษัตริย์สมัยสุโขทัยประกอบ พร้อมกับการสนทนาซักถาม โดยเลือกสอบถามและให้แสดงความคิดเห็นรายบุคคล</p> <p><b>ขั้นสอน</b></p> <p>๒. ครูตั้งคำถามเพื่อย้ำความคิดและเน้นความเข้าใจ ถึงเรื่องที่อธิบายผ่านมา ได้แก่ เมืองหลวงของอาณาจักรสุโขทัย กษัตริย์อาณาจักรสุโขทัย.</p> <p>๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความเหมาะสม ศึกษาใบความรู้ร่วมกันเกี่ยวกับวีรกรรมสำคัญของบรรพบุรุษในสมัยสุโขทัย</p>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. บัตรภาพ</li> <li>๒. ใบความรู้</li> <li>๓. ใบงาน</li> </ol> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. การทำใบงานและชิ้นงานจากใบงาน</li> <li>๒. การนำเสนอผลงาน</li> </ol>
<p><b>จุดประสงค์การเรียนรู้</b></p> <p><b>ความรู้</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. มีความรู้และเข้าใจวีรกรรมสำคัญของบรรพบุรุษสมัยสุโขทัย</li> <li>๒. บอกพระนามและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์สุโขทัย</li> </ol> <p><b>ทักษะ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. มีทักษะการคิดคำนวณพ.ศ.และค.ศ.</li> <li>๒. มีทักษะการฟัง/ดู/พูด/อ่าน/เขียน การแสดงออกและการทำงาน</li> </ol> <p><b>คุณธรรมจริยธรรม/คุณลักษณะอันพึงประสงค์</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. การใฝ่รู้ใฝ่เรียน</li> <li>๒. มีความรับผิดชอบ</li> </ol>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๒</b></p> <p>๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาทบทวน เนื้อหาจากใบความรู้ เกี่ยวกับวีรกรรมสำคัญของบรรพบุรุษในสมัยสุโขทัย</p> <p>๕. นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามใบงานที่ ๐๑ บอกวีรกรรม หรือพระราชกรณียกิจของกษัตริย์สมัยสุโขทัยที่นักเรียนประทับใจ ครูแนะนำเพิ่มเติมนักเรียนสามารถทบทวนจากใบความรู้หรือหนังสือเรียนประวัติศาสตร์ประกอบการปฏิบัติงานตามใบงาน</p> <p><b>ชั่วโมงที่ ๓</b></p> <p>๔. สุ่มนักเรียน นำเสนอผลงานจากใบงาน และครูคอยเติมเต็มให้นักเรียนโดยการอธิบายซ้ำอีกรอบ</p> <p>๕. แนะนำวิธีการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน มารยาทในการพูดนำเสนอ และมารยาทในการฟัง</p> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <p>๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวีรกรรมสำคัญของบรรพบุรุษ และพระราชกรณียกิจของกษัตริย์สมัยสุโขทัยที่สำคัญ ที่ส่งผลต่อประวัติศาสตร์ชาติไทย</p> <p>๗. ให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำทักทายประเทศกลุ่มอาเซียน เป็นการบ้าน และเตรียมนำเสนอในการเรียนครั้งต่อไป</p>	<p><b>การวัดผลและประเมินผล</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้</li> <li>๒. การประเมินจากทักษะการทำงาน</li> <li>๓. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</li> </ol> <p><b>วิธีการ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</li> <li>๒. การประเมินทักษะการทำงาน</li> <li>๓. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</li> </ol> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. แบบการสังเกตพฤติกรรมการทำงาน</li> <li>๒. แบบประเมินทักษะการทำงาน</li> <li>๓. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</li> </ol> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>๑. ด้านความรู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐</li> <li>๒. ด้านทักษะผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๗๐</li> <li>๓. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ร้อยละ ๘๐</li> </ol>



## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

### บุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย - พ่อขุนศรีอินทราทิตย์



พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ หรือพระนามเต็ม **กัมรเตงอัญศรีอินทรบดินทราทิตย์** พระนามเดิม **พ่อขุนบางกลางหาว** (ไม่ใช่ กลางท่าว) ทรงเป็นปฐมวงศ์ราชวงศ์พระร่วงแห่งอาณาจักรสุโขทัย ครองราชสมบัติ ตั้งแต่ พ.ศ. ๑๗๙๒ **พระราชกรณียกิจ** พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เมื่อครั้งยังเป็นพ่อขุนบางกลางหาวได้ร่วมกับพ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองรัตแห่งราชวงศ์ศรีนาวนำถุม รวมกำลังพลกัน กระทำรัฐประหารขอมสบาดโขลญลำพง โดยพ่อขุนบางกลางหาวตีเมืองศรีสัชนาลัยและเมืองบางขลังได้ และยกทั้งสองเมืองให้พ่อขุนผาเมืองส่วน พ่อขุนผาเมืองตีเมืองสุโขทัยได้ ก็ได้มอบเมืองสุโขทัยให้พ่อขุนบางกลางหาว พร้อมพระขรรค์ชัยศรีและพระนาม "ศรีอินทรบดินทราทิตย์" เป็นพระนาม ภายหลังได้กลายเป็น ศรีอินทราทิตย์ การเข้ามาครองสุโขทัยของพระองค์ ส่งผลให้ราชวงศ์พระร่วงเข้ามามีอิทธิพลในเขตนครสุโขทัยเพิ่มขึ้น ได้แผ่ขยายดินแดนกว้างขวางมากออกไป แต่เขตแดนเมืองสรลงสองแคว เป็นฐานกำลังของราชวงศ์ศรีนาวนำถุมอยู่ในกลางรัชสมัย ทรงมีสงครามกับขุนสามชน เจ้าเมืองฉอด ทรงชนช้างกับขุนสามชน แต่ช้างทรงพระองค์ ได้ หนีดังกล่าวในศิลาจารึกว่า "หนีญญ่ายพายจแจ" ขณะนั้นพระโอรสองค์เล็ก ได้ชนช้างชนะขุนสามชน ภายหลังจึงทรงเฉลิมพระนามพระโอรสว่า รามคำแหง พระองค์ทรงเป็นผู้นำชนชาติไทย ต่อสู้กับอิทธิพลขอมในสุวรรณภูมิ ทรงได้ชัยชนะและประกาศอิสรภาพตั้งราชอาณาจักรสุโขทัยขึ้น



## บุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย

**อาณาจักรสุโขทัย** หรือ **รัฐสุโขทัย** (อังกฤษ : Kingdom of Sukhothai) เป็นอาณาจักร หรือรัฐในอดีตรัฐหนึ่ง ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำยม เป็นชุมชนโบราณมาตั้งแต่ยุคเหล็กตอนปลาย จนกระทั่งสถาปนาขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ในฐานะสถานีการค้าของรัฐละโว้ หลังจากนั้นราวปี ๑๘๐๐ พ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผาเมือง ได้ร่วมกันกระทำการยึดอำนาจจากขอมสบาดโขลญลำพง ซึ่งทำการเป็นผลสำเร็จและได้สถาปนาเอกราชให้สุโขทัยเป็นรัฐอิสระ และมีความเจริญรุ่งเรืองตามลำดับ และเพิ่มถึงขีดสุดในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

### พ่อขุนรามคำแหงมหาราช

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชเป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๓ ของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์กับนางเสือง พระเชษฐาองค์แรกสิ้นพระชนม์ตั้งแต่พ่อขุนรามคำแหง ยังทรงพระเยาว์ พระเชษฐาองค์ที่สองทรงพระนามตามศิลาจารึกว่า "พระยาบานเมือง" ซึ่งได้เสวยราชย์ต่อจากพระราชบิดา และเมื่อสิ้นพระชนม์แล้ว พ่อขุนรามคำแหงมหาราชก็เสวยราชย์แทนต่อมา

พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นใช้เมื่อ พ.ศ. ๑๘๒๖ ตัวหนังสือไทยของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชมีลักษณะพิเศษกว่าตัวหนังสือของชาติอื่นซึ่งขอยืมตัวหนังสือของอินเดียมาใช้ กล่าวคือ พระองค์ได้ทรงประดิษฐ์พยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ เพิ่มขึ้นให้สามารถเขียนแทนเสียงพูดของคำในภาษาไทยได้ทุกคำ กับทั้งได้นำสระและพยัญชนะมาอยู่ในบรรทัดเดียวกันโดยไม่ต้องใช้พยัญชนะซ้อนกัน ทำให้เขียนและอ่านหนังสือไทยได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น



## บุคคลสำคัญสมัยสุโขทัย พระมหาธรรมราชาที่ ๑



### พญาลิไทหรือพระยาลิไทหรือพระศรีสุริยพงศ์รามมหาราชาริราชหรือพระมหาธรรมราชาที่ ๑

#### พระราชประวัติ พระมหาธรรมราชาที่ ๑

พระยาลิไทเป็นกษัตริย์องค์ที่ ๖ แห่งกรุงสุโขทัย พระมหากษัตริย์อาณาจักรสุโขทัยราชวงศ์พระร่วงลำดับที่ ๕ ทรงเป็นพระโอรสพระยาเลอไท (ครองราชย์ พ.ศ. ๑๘๘๗ - พ.ศ. ๑๙๑๙) เดิมทรงปกครองเมืองศรีสัชชนาลัย ในฐานะองค์อุปราชหรือรัชทายาทเมืองสุโขทัย เมื่อปี พ.ศ. ๑๘๘๒ ต่อมาเมื่อพระยาเลอไทเสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๑๘๘๔ พระยาร่วงนำถมได้ขึ้นครองราชย์จนเสด็จสวรรคตใน พ.ศ. ๑๘๙๐ พระยาลิไทโดยต้องใช้กำลังทหารเข้ามายึดอำนาจ พระยาลิไทยกทัพมาแย่งชิงราชสมบัติได้ และขึ้นครองราชย์ใน พ.ศ. ๑๘๙๐ ทรงพระนามว่า พระศรีสุริยพงศ์รามมหาราชาริราช ในศิลาจารึกมักเรียกพระนามเดิมว่า "พญาลิไท" หรือเรียกย่อว่า พระมหาธรรมราชาที่ ๑

#### พระราชกรณียกิจ - พระมหาธรรมราชาที่ ๑

ทรงผนวชเมื่อ พ.ศ. ๑๙๐๕ ที่วัดป่ามะม่วง ทรงสร้างและบูรณะวัดมากมาย สร้างพระพุทธรูป เช่น พระพุทธชินสีห์ พระศรีศาสดาคือพระพุทธชินราช ปัจจุบันประดิษฐานที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร ทรงแบ่งพระสงฆ์ออกเป็น ๒ ฝ่ายคือฝ่าย "คามวาสี" และฝ่าย "อรัญวาสี" ราษฎรได้ถวายพระนามว่า "พระมหาธรรมราชา" ทรงสร้างถนนพระร่วงตั้งแต่เมืองศรีสัชชนาลัยผ่านกรุงสุโขทัย ไปถึงเมืองนครชุม (กำแพงเพชร) บูรณะเมืองนครชุม สร้างเมืองสองแคว (พิษณุโลก) เป็นเมืองลูกหลวง ด้านอักษรศาสตร์ทรงนิพนธ์หนังสือไตรภูมิพระร่วง เป็นงานนิพนธ์ที่เก่าแก่ที่สุดเรื่องหนึ่งในประวัติศาสตร์ไทย



แบบวัดผลและประเมินผลพฤติกรรมการเรียนรู้

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ชิ้นงาน/ผลงาน	ความถูกต้อง	กระบวนการทำงาน	สะอาดเรียบร้อย	ความร่วมมือ	รวม	สรุป		หมายเหตุ
		ค	ค	ค	ค	ค	๒๐	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										
๖										
๗										
๘										
๙										
๑๐										
๑๑										
๑๒										

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน  
(.....)

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			
		๑. มีวินัย	ผลการประเมิน $\checkmark$ ผ่าน $\times$ ไม่ผ่าน	๒. ใฝ่เรียนรู้	ผลการประเมิน $\checkmark$ ผ่าน $\times$ ไม่ผ่าน
ระดับคะแนน		๓		๓	
๑					
๒					
๓					
๔					

เกณฑ์การผ่าน จะต้องได้รับคะแนนตั้งแต่ระดับ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับคะแนน รายการประเมิน	๓	๒	๑
๑. ใฝ่เรียนรู้	ศึกษาเอกสารและสอบถามเพื่อน ครูและฝึกปฏิบัติ ได้ถูกต้องพร้อมทั้งมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน	ศึกษาเอกสารและสอบถามเพื่อน ครูและฝึกปฏิบัติได้ถูกต้อง	ศึกษาเอกสารและสอบถามเพื่อน
๒. ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติตามกฎกติการับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายตรงต่อเวลาทุกครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติการับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายตรงต่อเวลาเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติตามกฎกติการับผิดชอบต่องานแต่ต้องคอยเตือนในการปฏิบัติ



## คำชี้แจงประกอบแผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง แผนที่ ๔ ชื่อแผน ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย เวลา ๓ ชั่วโมง

### ๑. สาระสำคัญของแผน

การเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของอาณาจักรสุโขทัย กษัตริย์สมัยสุโขทัย ศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทย และการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทยสมัยสุโขทัย และการนำเสนอข้อมูลโดยใช้หนังสือเล่มเล็ก เพื่อใช้ในกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

### ๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้

#### กิจกรรมการเรียนรู้

- กิจกรรมการเรียนรู้และส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยใช้การจัดทำหนังสือเล่มเล็กครูอาจจะมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า นอกเวลาเรียนหรืออาจปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้จากการจัดทำหนังสือเล่มเล็ก เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่นตามความเหมาะสมตามบริบทของห้องเรียนและโรงเรียน

#### การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์

- บัตรภาพ
- ใบความรู้
- ใบงาน
- แบบทดสอบหลังเรียน

#### ใบงาน/ใบความรู้/ใบกิจกรรม

- ใบงาน การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก
- ใบความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหนังสือเล่มเล็ก
- ใบความรู้ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย

#### การวัดและประเมินผล

- ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการทำงาน
- การประเมินจากทักษะการทำงาน
- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- แบบทดสอบหลังเรียน

### ๓. อื่น ๆ

-

แนวการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทย แผ่นดินทอง แผนการเรียนรู้ที่ ๔ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ พลศึกษา และการงานอาชีพและเทคโนโลยี เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แนวการจัดกิจกรรม	กิจกรรมการเรียนรู้
ขั้นนำ	๑. ครูนำภาพพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย แผนภาพการครองราชย์ บัตรภาพวีรกรรมสำคัญ สมัยสุโขทัย ให้นักเรียนดู ร่วมกันสนทนา ทบทวนความรู้จาก การศึกษาเรียนรู้ประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัยที่ผ่านมา
ขั้นสอน	๒. นักเรียนร่วมกันระดมความคิดช่วยกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น พระราชกรณียกิจและระยะเวลาการครองราชย์สมบัติของกษัตริย์สมัยสุโขทัย แต่ละพระองค์ และวีรกรรมสำคัญของบรรพบุรุษสมัยสุโขทัย ที่มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ชาติไทย ให้นักเรียนฟัง
	<p>๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทย ที่ควรรู้จักในสมัยสุโขทัย พร้อมกับนำภาพมาประกอบการอธิบายแล้วร่วมกันอภิปรายถึง ความสำคัญต่อชาติไทย การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย นักเรียนช่วยกันตอบและยกตัวอย่างนักเรียนบอกวิธีการที่จะร่วมอนุรักษ์ ความเป็นไทยว่าควรทำอย่างไร</p> <p>๔. นักเรียนศึกษาใบความรู้การใช้โครงงานนำเสนอผลการศึกษาประวัติศาสตร์ไทย จากใบความรู้ และครูแนะนำเพิ่มเติม</p> <p>๕. นักเรียนจัดทำหนังสือเล่มเล็กเกี่ยวกับอาณาจักรสุโขทัย และการนำเสนอผลงาน</p>
ขั้นสรุป	นักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปถึงเรื่องภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชาติไทย การช่วยกันรักษาผืนแผ่นดินไทยอันเป็นมรดกของชาติ โดยการรักษาสีงแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมประเพณีของไทยไว้ชั่วลูกหลาน และต้องมีความรักสามัคคีกันในชาติ
วัดและประเมินผล	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการทำงาน</li> <li>- การประเมินจากทักษะการทำงาน</li> <li>- ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</li> <li>- แบบทดสอบหลังเรียน</li> </ul>

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มบูรณาการ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ : หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทย แผ่นดินทอง แผนการเรียนรู้ที่ ๔ ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย  
บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาไทย ศิลปะ พลศึกษา และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี เวลา ๓ ชั่วโมง ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

<p><b>ขอบเขตเนื้อหา (๒ ชั่วโมง)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย</li> <li>- การนำเสนอข้อมูลศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัย</li> <li>- การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก</li> </ul>	<p><b>ชั่วโมงที่ ๑</b> <b>ขั้นนำ</b></p> <p>๑. ครูทักทายนักเรียนด้วยการกล่าวภาษาอาเซียนจำนวน ๑๐ ภาษาและให้นักเรียนกล่าวตอบ และทบทวน วิชาประวัติศาสตร์ชั่วโมงที่ผ่านมา</p> <p>๒. ครูอธิบายเกี่ยวกับวีรกรรมสำคัญของบรรพบุรุษสมัยสุโขทัยให้นักเรียนฟัง พร้อมกับให้นักเรียน ช่วยกันบอกพระนามของพระมหากษัตริย์พร้อมพระราชกรณียกิจสำคัญ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง ด้านต่าง ๆ ของไทย</p> <p>๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับเมืองหลวง พระราชกรณียกิจของแต่ละพระองค์ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี สถานที่สำคัญของสุโขทัย (ดูภาพประกอบหรือฉายาวิดีโอทัศน์) พร้อมกับการสนทนาซักถาม โดยเลือกถาม และแสดงความคิดเห็นเป็นรายบุคคล</p> <p><b>ชั่วโมงที่ ๒</b> <b>ขั้นสอน</b></p> <p>๔. ครูตั้งคำถามเพื่อย้ำความคิดและเน้นความเข้าใจ ถึงเรื่องที่อธิบายผ่านมา ได้แก่ พระราชกรณียกิจของแต่ละพระองค์ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี สถานที่สำคัญของสุโขทัย</p> <p>๕. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน ศึกษาใบความรู้ร่วมกัน เรื่อง การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก เพื่อนำเสนอข้อมูล จากการศึกษา ค้นคว้าประวัติศาสตร์ชาติไทย ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ครูแนะนำเพิ่มเติมนักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าวิธีการและตัวอย่างการจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ได้จากอินเทอร์เน็ต หรือห้องสมุด</p> <p>๖. นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดทำโครงงานประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย โดยเลือกหัวข้อที่นักเรียนสนใจ (ให้เวลาในการศึกษาข้อมูลและจัดทำหนังสือเล่มเล็กนอกเวลาเรียนประมาณ ๕-๗ วัน)</p> <p><b>ชั่วโมงที่ ๓</b></p> <p>๗. นักเรียนร่วมกันจัดแสดงหนังสือเล่มเล็กพร้อมนำเสนอประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย</p> <p><b>ขั้นสรุป</b></p> <p>๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงการตั้งอาณาจักรสุโขทัย ประวัติความเป็นมา กษัตริย์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทย และการอนุรักษ์ และการนำเสนอผลการศึกษาวินิจฉัยโดยการใช้หนังสือ เล่มเล็กพร้อมกับการบ้านไปค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ เช่น เว็บไซต์ ห้องสมุด วารสารต่าง ๆ</p>	<p><b>สื่อ / แหล่งเรียนรู้</b></p> <p>๑. บัตรภาพ</p> <p>๒. ใบความรู้</p> <p>๓. ใบงาน</p> <p><b>ภาระงาน / ชิ้นงาน</b></p> <p>๑. การทำใบงานและชิ้นงานจากใบงาน</p> <p>๒. หนังสือเล่มเล็ก</p> <hr/> <p><b>การวัดผลและประเมินผล</b></p> <p>๑. ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการทำงาน</p> <p>๒. การประเมินจากทักษะการทำงาน การทำหนังสือเล่มเล็ก</p> <p>๓. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p><b>วิธีการ</b></p> <p>๑. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</p> <p>๒. การประเมินทักษะการนำเสนอ</p> <p>๓. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p><b>เครื่องมือ</b></p> <p>๑. แบบการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้</p> <p>๒. แบบประเมินทักษะนำเสนอโครงงาน</p> <p>๓. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์</p> <p><b>เกณฑ์การประเมิน</b></p> <p>๑. ด้านความรู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๐</p> <p>๒. ด้านทักษะผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๖๕</p> <p>๓. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ร้อยละ ๗๐</p>
---	---	---



## ใบงานที่ ๐๑

### เรื่อง เรียนรู้ก่อนทำหนังสือเล่มเล็ก

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเติมคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในช่องว่างต่อไปนี้

๑. หนังสือเล่มเล็ก หมายถึง

.....  
.....

๒. ขั้นตอนการทำหนังสือเล่มเล็กอย่างง่าย

ได้แก่

.....  
.....  
.....

๓. การจัดทำหนังสือเล่มเล็กจำเป็นต้องมีความรู้ นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการจัดทำหนังสือเล่มเล็กได้โดยวิธีใดบ้าง

ค้นคว้าหาความรู้จาก

- ๑.....
- ๒.....
- ๓.....
- ๔.....
- ๕.....
- ๖.....



## ใบงานที่ ๐๒

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม จัดทำหนังสือเล่มเล็ก หัวข้อ “แผ่นดินไทยแผ่นดินทอง อาณาจักรสุโขทัย” โดยใช้เนื้อหาเรื่อง ภูมิปัญญาไทย ศิลปวัฒนธรรม การสถาปนา หรือวีรกรรมบรรพบุรุษ อาณาจักรสุโขทัย

## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

### วรรณกรรมในสมัยสุโขทัย

วรรณกรรมกรุงสุโขทัย ส่วนใหญ่จะเป็น การสวดตีวีรกรรม ศาสนา ปรัชญา ดังนี้

- **หลักศิลาจารึกหลักที่ ๑** หรือศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เมื่อพ่อขุน รามคำแหงมหาราช ประดิษฐ์ตัวอักษรไทยขึ้นแล้ว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้จารึก ตัวอักษร ลงบนหลักศิลาจารึกหลักที่ ๑ นับว่า เป็นหลักแรกที่แสดง ถึงอักขรวิธีของภาษาไทย และเป็นวรรณกรรมที่แสดงถึงสภาพสังคม วัฒนธรรม ประเพณีของอาณาจักรสุโขทัย
- **ไตรภูมิพระร่วง (เตภูมิกถา)** พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (พญาลิไท) เป็นผู้พระราชานิพนธ์เมื่อ พ.ศ. ๑๘๘๘ โดยพระองค์มีพระราชประสงค์ ใช้เทศนาโปรดพระราชมารดาและสั่งสอนประชาชนของ สุโขทัย วรรณกรรมไตรภูมิพระร่วงจะบรรยายถึงภาพของนรก สวรรค์ สอนให้รู้จักบาปบุญ คุณโทษ รู้ชั่ว เกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับ จากการทำความชั่ว
- **สุภาษิตพระร่วง** นับว่าเป็นวรรณกรรมที่มีค่ายิ่ง มีวัตถุประสงค์ที่จะสอนคน ให้มีความรู้ และการ ปฏิบัติตนต่อบุคคลอื่น
- **ตำรับทำวาศรีจุฬาลักษณ์** มีวัตถุประสงค์คือให้คำแนะนำตักเตือนข้าราชการ สำนักฝ่ายในให้มี กิริยามารยาทที่เหมาะสมกับ ศักดิ์ศรีของตนเอง เป็นการเชิดชูเกียรติยศของพระมหากษัตริย์



## ใบความรู้สำหรับนักเรียน

องค์ประกอบของการจัดทำหนังสือเล่มเล็กประมาณ ๖-๘ หน้า

๑. ปก (หน้า-หลัง)

ปกหน้า จะประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อเรื่อง ผู้จัดทำ  
ช่วงเวลาที่จัดทำ

๒. ปกรอง จะมีรายละเอียดเช่นเดียวกันกับปกหน้า

๓. คำนำ เป็นการเกริ่นนำเกี่ยวกับเนื้อหาสาระทั้งหมดของรายงาน  
พอสังเขป

๔. สารบัญ เป็นการบอกรายละเอียดตำแหน่งหน้าที่อยู่ของเนื้อหา

๕. เนื้อหา เป็นการรวบรวมรายละเอียดทั้งหมดของเรื่องที่ศึกษา  
ค้นคว้าซึ่งอาจจะแบ่งเนื้อหาออกเป็น ส่วน ๆ หรือ  
เป็นบทในการทำหนังสือเล่มเล็ก ควรเป็นลักษณะ  
ของการใช้ภาพประกอบคำบรรยาย  
จะมีลักษณะเหมือนกับหนังสือภาพ

๖. แหล่งอ้างอิง เป็นการบอกรายละเอียดของแหล่งการศึกษา  
สืบค้นข้อมูล

๗. คณะผู้จัดทำ เป็นการบอกรายละเอียดของผู้จัดทำรายงาน

## แบบสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย / ลงในรายการที่ตรงกับพฤติกรรมของผู้เรียน

ชื่อกลุ่ม.....ชั้น.....สมาชิกจำนวน .....คน

ที่	พฤติกรรม	ระดับดี	ระดับพอใช้	หมายเหตุ	ลงชื่อ
๑.	การวางแผน/การดำเนินงาน				..... ..... ..ผู้
๒.	การมีส่วนร่วมในการทำงานของสมาชิก				ประเมิน
๓.	ความสมบูรณ์ของงาน				(..... ..... .....)
๔.	ผลงานสะอาดเรียบร้อย				
๕.	การรับผิดชอบงาน				
๖.	มีความสนใจใฝ่รู้/กระตือรือร้น				
๗.	เนื้อหาสาระของงาน				
๘.	การนำเสนอผลงาน				
๙.	การปรับปรุงงาน				
๑๐.	ผลงานสำเร็จ				
	สรุป		สรุป		



### แบบประเมินการนำเสนอหนังสือเล่มเล็ก

พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ		
	๓	๒	๑
นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง			
การนำเสนอมีความน่าสนใจ			
ความเหมาะสมกับเวลา			
ความกล้าแสดงออก			
บุคลิกภาพน้ำเสียงเหมาะสม			
รวมคะแนน			

#### เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	หมายถึง ดี	ให้ ๓ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	หมายถึง พอใช้	ให้ ๒ คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้งหรือน้อยครั้ง	หมายถึง ปรับปรุง	ให้ ๑ คะแนน

#### เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๑-๑๕	ดี
๖-๑๐	พอใช้
๑-๕	ปรับปรุง

กลุ่มที่.....สมาชิก ๑. ....

๒. ....

๓. ....

๔. ....

๕. ....

### แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน					
		๑. มีวินัย	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน	๒. ใฝ่เรียนรู้	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน	๓. มุ่งมั่น ความรับผิดชอบในการทำงาน	ผลการประเมิน ✓ ผ่าน × ไม่ผ่าน
ระดับคะแนน		๓		๓		๓	
๑							
๒							
๓							
๔							

เกณฑ์การผ่าน จะต้องได้รับคะแนนตั้งแต่ระดับ ๒ ขึ้นไป

### เกณฑ์การสังเกตคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับคะแนน รายการประเมิน	๓	๒	๑
๑. มีวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติการับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมายตรงต่อ เวลา แต่งกายเหมาะสมรักษา ระเบียบวินัย	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมายตรงต่อเวลาแต่ง กายเหมาะสม	ปฏิบัติตามกฎกติกา รับผิดชอบงานที่ได้รับ มอบหมาย
๒. ใฝ่เรียนรู้	ศึกษาเอกสารและสอบถาม เพื่อน ครูและฝึกปฏิบัติ ได้ถูกต้องพร้อมทั้งมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน	ศึกษาเอกสารและสอบถาม เพื่อน ครูและฝึก ปฏิบัติได้ถูกต้อง	ศึกษาเอกสารและ สอบถามเพื่อน
๓. มุ่งมั่นและ ความรับผิดชอบในการ ทำงาน	ทำงานด้วยความขยันอดทน และพยายามให้งานสำเร็จตาม เป้าหมายภายในเวลา ที่กำหนด ไม่ย่อท้อต่อปัญหา แก้ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน และชื่นชมผลงานด้วยความ ภาคภูมิใจ	ทำงานด้วยพยายาม ให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่อปัญหาในการ ทำงานและชื่นชมผลงาน ด้วยความภาคภูมิใจ	ทำงานให้งานสำเร็จตาม เป้าหมาย

**แบบทดสอบหลังเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔**  
**หน่วยที่ ๙ ถิ่นไทยวิถีศิลป์ หน่วยย่อยที่ ๓ แผ่นดินไทย แผ่นดินทอง**

\*\*\*\*\*

**คำชี้แจง** ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ทำเครื่องหมาย X ลงใน  
 กระดาษคำตอบ

๑. อาณาจักรสุโขทัยตั้งขึ้นในพ.ศ.ใดและกษัตริย์พระองค์แรกคือใคร
  - ก. พ.ศ.๑๗๙๓ พ่อขุนบานเมือง
  - ข. พ.ศ.๑๗๙๒ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
  - ค. พ.ศ.๑๗๘๑ พ่อขุนผาเมือง
  - ง. พ.ศ.๑๗๙๐ พ่อขุนรามคำแหง
๒. กษัตริย์พระองค์สุดท้ายของอาณาจักรสุโขทัยคือใคร
  - ก. สมเด็จพระมหาธรรมราชาที่ ๔
  - ข. สมเด็จพระอินทราชา
  - ค. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑
  - ง. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
๓. ข้อใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับไตรภูมิพระร่วง
  - ก. มีอิทธิพลต่อจิตใจและความเชื่อของผู้คนในสมัยนั้น
  - ข. เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับมนุษย์นรกสวรรค์
  - ค. เป็นวรรณคดีเล่มแรกของไทย
  - ง. พ่อขุนรามคำแหงทรงพระราชนิพนธ์
๔. สินค้าออกที่สำคัญของสุโขทัยคือข้อใด
  - ก. ข้าว
  - ข. เครื่องสังคโลก
  - ค. อาวุธ.
  - ง. เครื่องเทศ
๕. จุดประสงค์ของสุโขทัยในการส่งทูตไปเยือนจีนคือข้อใด
  - ก. ต้องการรับวัฒนธรรมจากจีน
  - ข. ขอให้จีนช่วยปราบข้าศึก
  - ค. ติดต่อด้านการค้าขาย
  - ง. ติดต่อบอกพระพุทธสิหิงค์

๖. เมืองลูกหลวงในสมัยสุโขทัยตอนต้นคือเมืองใด
- เวียงจันทน์
  - เกาะตะมะ
  - บางฉลิ่ง
  - สระหลวง
๗. การที่พ่อขุนรามคำแหงให้ประชาชนมาร้องทุกข์ต่อพระองค์โดยตรง เกิดผลดีอย่างไร
- ทำให้ข้าราชการตั้งใจทำงาน
  - ทำให้ทราบปัญหาที่แท้จริง
  - ทำให้คดีความสิ้นสุดลง
  - ทำให้คดีความลดน้อยลง
๘. อาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรืองมากที่สุดในสมัยใด
- พระยาสิทธิ
  - พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
  - พระขุนบานเมือง
  - พ่อขุนรามคำแหง
๙. ข้อใดไม่ใช่ปัจจัยในการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย
- บ้านเมืองมีความอุดมสมบูรณ์
  - ขอมเสื่อมอำนาจ
  - มีชาวต่างชาติช่วยเหลือ
  - มีผู้นำที่เข้มแข็ง
๑๐. ประโยชน์จากการทราบข้อมูลจากการสืบค้นข้อมูลทางประวัติศาสตร์คือข้อใด
- เกิดสำนึกในการค้นคว้าและสืบค้นข้อมูลที่เชื่อมโยงอดีตและปัจจุบัน
  - ทำให้สนุกสนานเพราะได้ทราบถึงอดีต
  - ช่วยให้ทำแบบทดสอบได้ถูกต้องแม่นยำ
  - ทำให้ทราบถึงความเป็นไปที่มีความแตกต่างจากปัจจุบัน



เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ชั้น ป. ๔

๑. ข
๒. ก
๓. ข
๔. ข
๕. ค
๖. ง
๗. ข
๘. ง
๙. ค
๑๐. ก

